1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 127. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, MÁJUS 9.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy egész évre . . 20 frt | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy fél évre . . . 10 frt | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franciaországba, Olaszországba, Törökországba, Görögországba, Spanyolországba, Svájczba, Romániába és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy számára helyben 3 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: **Főügynökségünk:** Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vic. Agence Havas (place de la Bourse).

MAGYAR KÖNYV TÁRA

A főispáni ünnepélyek.

A barsi és pozsonyi főispánok már régebben jubiláltak. A szatmári főispán pár nap előtt jubilált. A szolnok-dobokai, udvarhelyi és somogyi főispánok ezentul fognak legközelebb jubilálni. Illető vármegyéikben tüntető megtisztelteltetést rendeztek a honti és nógrádi főispánoknak. — Ime nehány hónap alatt mennyi főispáni ünnepély.

Semmi megütközésre méltót ezen nem találunk. Egyéni ízlés dolga, hogy valaki tiz vagy tizenöt vagy huszonöt évi közszolgálat elteltével jubileumot engedjen a maga számára rendeztetni. Sok hasonló szokás van a társadalmi életben s a jubilálás se nem szokatlan, se nem kirivó, sőt jogosult mulatság. Ámbár soknemü véletlennek összejátszása kell ahhoz, hogy valaki, mint főispán évtizedeken át álljon mostani viszonyaink közt egy vármegye élén: mindamellett rend szerint van ebben bizonyos érdem is és bizonyos szerencse is. Az érdem méltó, a szerencse alkalmas arra, hogy az önérzetet emelje. A jubiláló emlékünnepélyben mindig van bizonyos megtiszteltetés is az ünnepelt egyén részére s gyakran a vármegye részére is. S ámbár az ellenzék se az ország központján, se vidéken nincs abban a helyzetben, hogy saját férfiai részére hasonló ünnepélyeket rendezhessen s ámbár ez ünnepélyeknél, habár csak a következményekben is, mindig van egy szemernyi politikai demonstráczió is: mindamellett ott minden irigység és kedvetlenség nélkül szemléljük az ily ünnepélyeket s örömünk valóban nem csökken, ha a főispánok bármelyike benső örömet érez az ünnepeltetés miatt.

Azonban e jubileumoknak oly értelmet tulajdonitani, ezekből oly politikai következtetéseket vonni ki, mint a kormánynak félhivatalos lapja: csakugyan furcsa s a jó izléssel csak ugy ellenkezik, mint a közönséges józan felfogással. A sugalmazott lap azt látja ez ünnepélyekben, hogy «csináltak, mesterségesek, erőszakoltak és igazságtalanok voltak azok a politikai támadások, melyekkel Magyarország főispáni karát az ellenzéki sajtó szinte kivétel nélkül illette.» És látja azt is, hogy a főispánok kitünően vezetik a közigazgatást, és ha nem mutat is rá egyenesen, de engedi láttatni ez ünnepélyekben a Tisza-kormánynak dicsőségét és népszerüségét is.

Sietünk konstatálni, hogy az ellenzéki sajtó egyáltalán nem szokta az ország főispáni karát «szinte kivétel nélkül» megtámadni. Ha a honti, vasi s még nehány magyar és erdélyrészi főispán az általános választások alkalmával az ellenzéki sajtó által sulyosan megtámadtatott: erre azok a tisztelt főispán urak unos-untig való komoly okot szolgáltattak. S hogy az ellenzéki sajtó mindig komoly okok alapján emelte fel tiltakozó és kárhoztató szavát: ezt semmi se bizonyitja jobban, mint hogy igen sok főispán következetesen ment maradt minden ellenzéki sajtótámadástól, sőt az ellenzéki sajtó tiszteletét következetesen meg tudta magának tartani. Csak példa gyanánt említjük fel, hogy a pesti, soproni, zalai, borsodi stb. főispánok ellen a sajtóban soha nem emlekedett számba vehető komoly hang, pedig — bármily szokatlannak tünjék is fel az összehasonlitás — a pesti főispán legalább bir akkora sulylyal a politikában, mint a honti s a soproni is, mint a vasmegyei.

Erről egyébiránt fölösleges több szót elvesztegetni. Az ellenzéki sajtó támadásainak, valamint hallgatásának is jó okait mindenütt ismerik a vármegyéken, de ismerik a kormány köreiben is. Ez irányban jól van értesülve minden párt és minden nagy és kis politikus. Csak a félhivatalos lap dugja orrát bamba struczként a homokba mindenütt, a hol a kormánynak oly kiváló hivatalos párto'ói, mint a főispánok, egyik-másik vármegyében s egyik-másik választókerületben a katonai erőszak alkalmazásáig mindent elkövetnek az ellenzék megbuktatására. Hogy ily esetekben az ellenzéki sajtó pusztán nemes kötelességet teljesit a visszaélések leleplezése által: ezt is igen jól tudja és érzi minden ember.

Annyi igaz, hogy mikor Tisza Kálmán volt az ellenzéken, akkor az ő sajtója valóságos hadjáratot folytatott az akkori kormányok főispánjai ellen, akár volt rá ok, akár nem. Ha a félhivatalos lap ezt az ellenzéki sajtót érti: akkor igaza van. Az ellenzék mai sajtója azonban — ezt neki is el kellene ismernie — sokkal tárgyilagosabb és sokkal méltóságosabb.

Egyébiránt a félhivatalos lap felszólalásának tapintatlanságát legjobban fogják érezni maguk a főispánok.

A főispánok jubileumában igen kevés kivétellel mindenütt részt szoktak venni az ellenzék megyei vezérférfiai is. Mert ilyenkor a főispánban nem a kormány ügynökét tekintik, nem a kormány politikájának terjesztőit üdvözlik, hanem a közpályának velük együtt küzdő és munkálkodó bajnokát. Erről épen Domahidy Ferencz, a szatmári főispán világosithatná fel legjobban a sugalmazott lapot. Ha azonban e lapnak sikerülne a megyék közönségével elhitetni, hogy a főispáni jubileum nem személyi dolog, hanem demonstráczió a Tisza-kabinet politikája és a jó közigazgatás mellett: biztosithatjuk a kormány közlönyét, hogy ez esetben azok a jubileumok nagyon nyomorúságosan fognak sikerülni, mert ez esetben az ellenzéki és független elemek a visszavonulásra kényszerülvén, a megyei ünnep egyszerüen a családtagok és alárendelt hivatalnokok lakomájává törpülne le.

Vagy tán ezt óhajtaná a félhivatalos közlöny.

Budapest, május 8.

Szegény Gladstone! Az orosz kormány ugyancsak nagy hálátlansággal fizeti meg alázatos szolgálatait. Körülbelül amaz erkölcsi szabály szerint bánik el vele, melyet I. Napoleon vallott: szivesen venni az árulást, de megvetni az árulót. Annyi sok kompromisszum után, melyeket Gladstone ur már hazája becsületének és jogainak rovására kötött, még csak arra az egy kompromisszumra volt szüksége, hogy az orosz kormány belenyugodjék ama hangzatos mentségekbe és keresett ürügyekbe, melyekkel visszavonulásának szégyenét honfitársai előtt fedezni kivánta. Hanem az orosz kormánynak csak oly kompromisszumokra van kedve, melyekben az osztozás oroszlánrészét husos koncz alakjában élvezheti, ellenben Gladstone ur privát szükségleteivel keveset gondol. A választott bíróság! Ez volt Gladstone mentő eszméje, hogy egész hősies pozitúrában a kivont kardot hüvelyébe visszatehesse. Előbb persze gondoskodni kellett, hogy a választott bíró itéletének ne legyen komoly tárgya, mert az esernyő igen jámbor, nyárspolgárias butor, de hát az is megeshetik, hogy viz helyett tüzet fog — és elsül. A választott birónak nem Komerov tábornok eljárása fölött kellene itélnie, hanem, hogy Anglia, vagy Oroszország értette-e félre a márcz. 17-ki konvenczió t. Most az orosz kormány egy hivatalos nyilatkozata ugyancsak befüt Gladstone urnak! — A szentpétervári hivatalos ujság kereken megmondja, hogy Komarov egyenest a szentpétervári kormány utasitásai szerint cselekedett, mert az orosz kormány sohasem fogadta el a konvencziót oly értelemben, hogy az orosz hadsepatoknak hadállásaikból tovább előnyomulniok nem szabad. Elég nevezetes bevallás. Kitünik belőle az, hogy az orosz kormány teljes tudomásával az afghánok akkor elfoglalt hadállásainak egyenesen oly föltevéssel kötötte a konvencziót, hogy mindjárt utána támadást inéztet az afghán csapatok ellen. Maga ez orosz magyarázat a konvencziót most merül fel először. Igy felállitva a kérdést, a választott birónak nincs mi egyebet itélnie, mint hogy az angol kormány az egész konvenczióval a legnevetségesebb felültetés áldozata lett és Gladstone ur arról a «szent nemzetközi szerződésről» még csak nem is sejtette, hogy valósággal mit jelent. Ezzel a bizonyitványnyal, ha mint várható, ünnepélyes diploma alakjában lesz kiállitva, Gladstone azután eldicsekedhetik parlamenti többsége előtt, mint az angol nemzet hatalmi tekintélyének ujabb diadalával.

Az elnevezések.

Előttünk áll Bécs városának üdvözlő irata Budapest városához a mostani általános kiállitás alkalmából. Az üdvözlő irat indokát s érdemleges tartalmát örömmel veszszük tudomásul. Bizonyitéka ez egy részről annak, hogy a büszke császárváros is kezdi már észrevenni s komolyan méltányolni, hogy az egyetemes közmivelődés nemes harczaiban most már Budapest is a legelső komoly küzdők sorába emelkedett, de bizonyitéka más részről annak is, hogy Bécs városa hatóságának vezérlő férfiai most már mentek attól a kicsinyes féltékenységtől, melylyel eddig Magyarország fővárosának minden legkisebb előre mozdulását is tekintették. Azonban Bécs városa átiratában mégis vannak elnevezések, melyek mint rég megszokottak, Bécsben ugyan fel nem tünnek, de a melyek a mi fülünket kellemetlenül érintik, mert a történeti és államjogi valósággal ellenkeznek. Az átiratban ugyanis Bécs egészen helyesen «Reichs-, Haupt- und Rezidenzstadt»-nak, birodalmi fő- és székvárosnak van nevezve, mig Budapest egyszerüen «Landeshauptstadt»-nak, tehát a bécsi felfogás szerint forditva tartományi fővárosnak neveztetik. Más szóval az átirat ugy nevezi Budapestet, mint nevezné hasonló körülmények közt Prágát vagy Grátzot vagy Brünnt, mert ezek a valódi «Landeshauptstadt»-ok. Ez helytelen. Az igazság mind történelmileg, mind államjogilag más a mostani dualizmus alapján is. Bécs az osztrák birodalomnak fővárosa s az osztrák császárnak székvárosa, ellenben Budapest a magyar birodalomnak fővárosa s a magyar királynak székvárosa. Tudjuk, hogy százados előitéletet kiirtani, százados elnevezést megváltoztatni, a tudományos igazságot a közélet tévedései ellenében helyreállitani igen nehéz, de a nehézségtől visszariadni nem szabad. Budapest a *magyar királyság fő- és székvárosa* s Bécscsel való egyenjoguságát az elnevezés terén is ki kell vivnia. A kellő szót erre meg kell és meg lehet találni s a feleletben, melyet a főváros Bécshoz intéz, a kellő szónak már alkalmaztatni kell. — A «Landesausstellung» ellen, melyet saját német nyelvü lapjaink is széltére használnak, most már nehéz védekezni, noha a külföldön ez is hamis fogalmat támaszt helyzetünkről, mert hiszen például egy grázi kiállitás is «Landesausstellung», azonban mind a kiállitás élén álló uraknak az idegen nyelvü hivatalos iratokban, mind a hazai német nyelvü hirlapoknak e kifejezés helyett czélszerü lesz vagy a «magyar kiállitás» vagy az «általános magyar kiállitás» elnevezést használni. Ez az igazság s ez felel meg a helyzetnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május hó 8-án.

I.

A vizjogról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását ma befejezte a képviselőház, sőt a részletes tárgyalásban, mely igen gyors tempóban halad, a 31-ig §-ig jutott el. Általánosságban még *Szivák* Imre és *Haviár* Dániel szólottak a törvényjavaslathoz. Szivák nagyon meg van elégedve a javaslatban foglalt intézkedésekkel, csak a végrehajtás igazságtalanságaival szemben keres garancziákat, s ezt nem találja másban, mint a közigazgatási biráskodás intézményében. *Haviár* Dániel igen alapos beszédben vette birálat alá a törvényjavaslatot, mely kodex igényeivel lép föl. Kimutatja a javaslat több hiányát, s föleg utal arra, hogy a jogi kérdéseket teljesen mellőzi. A figyelemmel hallgatott beszéd után még *Széchenyi* Pál gr. miniszter és *Dárday* Sándor előadó szóloltak a javaslat mellett, s erre a többség általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalásnál nem voltak hosszabb felszólalások, s általában igen röviden végeztek a beadott módositványokkal, melyek közül többet elfogadtak. Módositásokat adtak be: Darányi Ignácz, Horánszky Nándor, Horváth Gyula, Zay Adolf, Haviár Dániel, Török Zoltán, Petrich Ferencz, Dobránszky Péter, Hoitsy Pál, Mocsáry Lajos, Károlyi Sándor gr. Ezeken kivül résztvettek az egyes kérdések körül támadt vitákban: Széchenyi Pál gr. miniszter, Dárday Sándor előadó, Fenyvessy Ferencz, Rakovszky István, Baross Gábor, Lipthay Béla br., Lukács László, György Endre. — A holnapi ülésnek igen változatos a napirendje. Tárgyalni fogják a képviselőház május havi költségvetését, Orbán Balázs indokolni fogja a közegészségügyi törvény módositására vonatkozó inditványát. Azután folytatják a ma félbeszakadt részletes tárgyalást, elintézik a 13-ik sorjegyzékben foglalt kérvények ügyét, s végül a pénzügyminiszter válaszolni fog a Komlóssy Ferencz interpellácziójára.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők:* Zsilinszky Mihály, Rakovszky István, Nagy István.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Széchenyi Pál gr., Trefort Ágoston.

Az elnök: Bemutatja Torda-Aranyos megye s Komárom szab. kir. város közönségeinek feliratait, melyekben a katonaság szükségleteinek előállitásánál a hazai iparnak nyujtandó előny biztositása tárgyában kérelmeznek. — Bemutatja Arad, Komárom és Pozsony szab. kir. városok közönségeinek feliratait, melyekben a városi törvényhatóságok által az állam helyett teljesitett közigazgatási teendők költségeinek megtérítése ügyében kérvényeznek. — Arad és Komárom szab. kir. városok közönségeinek feliratait, melyekben a községi illetőséget szabályozó külön törvény alkotását kérik. — Mindeme kérvények és feliratok a kérvényi bizottságnak adatnak ki.

Következik a napirend: **a vizijogról szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának** folytatása.

Szivák Imre: Örömmel üdvözli a törvényjavaslatot és attól ugy jogi, mint közgazdasági tekintetben jelentékeny előnyöket vár. Azok, kiknek a törvényjavaslat életérdekeit érinti, legnagyobb vivmányt találnak az alapelveknek szerencsés konczepczióban. Tagadhatlan, hogy eme alapelveknél a közgazdaság igényei, a status quoval, a szerzett jogokkal sokszor ellentétbe jönnek. Hogy ebből a nehéz problemából milyen kivezető utat válaszszunk, eme kérdésre a tjavaslat helyesen adja meg a választ akkor, midőn a szemben álló érdekek közt mindig a közérdeket és különösen a közgazdasági téren kifejezésre juló közérdeket veszi a rendezés alapjául.

Általánosságban eme alapelvek tekintetében a tjavaslat czéljának megfelel. A szónok áttér a törvényjavaslatnak társulati szabályozást rendelő részére és azt fejtegeti, mennyire czélszerü és helyes intézkedések vannak ebben is. A mi a törvényjavaslatban benne van, az jó; aggodalom csak az irát lehet, a mi a törvényjavaslatban nincs benne s a mit magával a törvénynyel biztositani nem is lehet. Ez a végrehajtás. Nem tagadja, hogy e tekintetben vannak aggodalmai. (Halljuk!)

Ily komplikált kérdésekben, hol a törvény intézkedései legtöbbször a legmerevebb ellentétbe jönnek az érdekeltek magánérdekeivel, a hogyan e magánérdekek tulnyomóságánál fogva az a helyi hatóság, az az eljáró szolgabiró vagy alispán legkevésbé képes tárgyilagos részrehajlatlan álláspontot maradni: itt leginkább fél a végrehajtásban előfordulható igazságtalanságoktól. És midőn örömmel üdvözli a javaslatot és azt készséggel meg is szavazza, mert nagy eredményeket vár attól, nem zárkozik el annak szükségétől, hogy a végrehajtás igazságtalanságai ellenében teljes garancziákat keressen. E garanczikat pedig nem találja másban, mint a mit a szakbizottság a maga véleményes jelentésében a ház előtt megpendített: a közigazgatási biráskodás intézményében. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) A szónok még a törvényjavaslat sürgősségét bizonyitgatja, s végül kijelenti, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Haviár Dániel: Örömmel üdvözli feltétlenül a benyujtott törvényjavaslatot a tekintetben, hogy a vizjogra, az ármentesitésre és a vizhasználatára vonatkozólag elveket kiván törvényben megállapitani, de kijelenti, ezen üdvözlése ellenére, hogy a javaslatot ugy a mint az benyujtatott, a részletes tárgyalás alapjául sem fogadhatja el. E javaslatra nézve a szónok a tekintetben fejezi ki aggályát, hogy az egy szerves egészet akar adni, egy kodexet, mely felöleli a vizzel kapcsolatos viszonyokat általában és részleteiben, tehát meg akar oldani minden kérdést, olyat is, melynek részben megoldását a magyar törvényhozás már többször; és nem sikertelenül kisérelte meg. Ép ez az aggálya azért még nig a vizjogi elvek törvényeinkban megállapitva általában nincsenek és a viz használatára vonatkozólag alig van nálunk törvényes intézkedés, addig az ármentesitésre s a belvizek levezetésére a mi pedig, mindenki el fogja ismerni, legfontosabb oldala az egész kérdésnek, már tényleg vannak törvényeink, melyek magát a vizrendezést annyira a mennyire megállapitják. Hogy e kérdésnek legfontosabb oldala nálunk nem érett és nem befejezett, azt eme kérdés törvényhozási fejlődése történetének rövid előadásával igazolja. (Halljuk!)

Egyáltalában nem fejlett, nem érett, nem megállapodott nálunk az ármentesités kérdése finánczialis szempontból, gazdasági tekintetből, mert nincs sem szakember, sem senki más, a ki biztositékot nyujthatna arra nézve, hogy itt már az ármentesités tekintetéből megállapodott a törvényhozás és tovább menni nem lesz kénytelen akár azon szempontból, hogy több összeget nyujtson az állam pénztárából, tehát hogy esetleg az eddigi maximális megterheltetés lejebb ne szállittassék. A mi a technikai szempontot illeti, erre nézve ép ugy áll a helyzet.

E javaslattal szemben a szónokot leginkább az aggasztja, hogy azzal egy kodex megállapitása és megalkotása czéloztatik. Ha már most helyes az, hogy a vizjogi elvek és általában a vizhasználatra vonatkozó szabályok valahára törvénybe igtattassanak, ugy másfelől épen az aggasztja, hogy a mire nézve teljes megállapodás nincs, a mi még fejlődésben van, a mi még az arra való adatok összegyüjtésének és kellő tapasztalatok hiánya miatt még teljes biztossággal meg nem állapitható, hogy a viz rendezésre vonatkozó rész szintén kodexbe vétetik. Különös aggodalma az, hogy egyátalában nem helyesli, hogy ily meg nem állapodott dolgok kodexbe igtattassanak, holott készen lehetünk arra, hogy ez elvek változása nyomán rövid idő alatt a kodex változtatására is szükség lesz.

Hogy e javaslat teljesen meg nem állapitott nézeteket akar érvényesiteni s hogy azokra nézve a közvélemény még nem állapodott meg, ezt bizonyitja az a sajátságos helyzet, hogy a kormánypárt egyik tagja határozati javaslatot nyujt be, hogy a törvényjavaslat még részletes tárgyalás alapjául se fogadtassék el; mig másrészről tegnap az ellenzék két tagja részletes tárgyalás alapjául elfogadta, igaz, hogy egészen ellentétes két indokból, mert reméli, hogy a földmivelés iránt élénkebb érzék fog jelentkezni. A második azonban ezzel ellenkezőleg azt reméli, hogy az iparra nézve kevésbé lesz mostohább a helyzet és nemcsak a mezőgazdaság érdekeiről fog gondoskodni.

A törvényjavaslatnak még egy fő hiányossága az, hogy teljesen mellőzte a jogi szempontot. Igazolja ezt az egyes szakaszoknak szövegezése nemcsak irályi, hanem elvi tekintetből.

A szónok állitásának igazolására birálgatja az egyes szakaszokban foglalt fogalmi meghatározásokat. Megjegyzi még, hogy a vizi dolgokat érintő kérdéseknek két, habár különválasztott, legfelsőbb forumtól függő elintézése aggályos, mert ez a két forum, t. i. a közlekedési és bizonyos tekintetben a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium, bármily szivélyes viszony uralkodjék is a két miniszter közt mindenkor, bármily nagy legyen is bennök az ügy iránt való szeretet, ez egyátalán nem szolgálhat biztositékul arra nézve, hogy a vizjogra vonatkozó elvek a jövőben egyöntetüleg érvényesüljenek. A közigazgatási hatóságok határozataiból, mint más téren látjuk, egynehány év mulva, ha e javaslat törvénynyé lesz, itt is egész kis döntvénytár fog majd a közönségnek rendelkezésére állani, a közgazdaság és mezőgazdaság és ipar nagy hátrányára. Mindezek alapján a benyujtott törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául sem fogadhatja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Széchenyi Pál gróf miniszter: Általánosságban ugyan a törvényjavaslat nem igen támadtatott meg, legnagyobb részt csak azon ellenvetés történt, hogy az nem sürgős, meg nem érett. A sürgősségre vonatkozólag az a hite, hogy a kulturális fejlődés alapját képező törvényeink meghozatala nem akkor van indikálva, mikor már a legnagyobb sürgősség esete beállott, hanem jóval előbb a végből, hogy kulturális fejlődésünket minél előbb megindithassuk. A mit Haviár kiemelt, hogy az egyik képviselő leginkább gazdasági érdekből, a másik pedig leginkább ipari érdekből pártolja e törvényjavaslatot, azt egészen helyesnek és indokoltnak találja. Mert csakugyan ugy ipari, mint gazdasági kulturális fejlődésünkre ezen törvény egyaránt főalapot képez.

Az alig nehány hónap előtt lezajlott költségvetési vita alatt az ellenzék részéről az a szemrehányás tétetett a kormánynak, hogy nem adja meg a közgazdaság fejlődés szükséges intézményeket, nem nyujt módot arra, hogy létrejöhessen több oly munka, a melylyel még hátra vagyunk a kulturában. És midőn a kormány most ily javaslattal lép elő, az ellenzék egy része szükségesnek tartja azt megakasztani és a haladásra szükséges feltételt megtagadni. Nem tudja fölfogni okát, hogy miért teszi azt, midőn nehány hó előtt ily természetü javaslatok és intézkedések megtételét sürgeti.

A mi a törvényjavaslat érettséget illeti, ha eme törvényjavaslattal még több testület és még több enquete fogna foglalkozni, akkor valószinüleg az érettségnek ama fokát fogná elérni, a mit agyon-enqueteirozásnak szoktak nevezni. Lesz a részletes tárgyalásnál, tudja előre, módositvány de, ha elfogadtatik, javitva is lesz-e a törvényjavaslaton, az más kérdés. És ha tovább tartana a törvényjavaslat érlelése, akkor oda jutnánk, hogy törvény nem fogna válni belőle.

A többi észrevétel, mely a tárgyalás folyamán előadatott, a részletekre tartozik. És a részletes tárgyalás folyamán ama képviselők, a kiknek aggályaik voltak a törvényjavaslat iránt, megnyugvást fognak találni.

Ezek után kéri a törvényjavaslatnak általánosságban való elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Dárday Sándor előadó rellektál az ellenzéki szónokok részéről felhozottakra, s azokkal szemben védelmezi a törvényjavaslatot; kérve annak elfogadását.

Haviár Dániel felreértett szavait igazitja helyre.

A ház többsége ezután általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot, s következik a részletes tárgyalás.

A czimnél **az elnök** megjegyzi, hogy a «törvényjavaslat» a czimbe nem való. A törvény czime lesz; «A vizjogról.

Az 1. §. igy hangzik; «Az általános magánjogi törvények és szabályok intézkedései a jelen törvény által szabályozott magánjogi viszonyokra csak annyiban alkalmazhatók, a mennyiben azt ezen törvény intézkedései vagy a dolog természete ki nem zárják.»

Darányi Ignácz: Nem tartja helyesnek, hogy a fenálló törvény és szabályok a dolog természetével mintegy mesterséges ellentétbe hozassanak, s azt tartja, hogy a mikor ezen törvény alkalmazásáról lesz szó, tételes intézkedések hiányában a biró vagy eljáró hatóság ugy is a dolog természete szerint kell hogy intézkedjék, és igy ez mindenesetre pleonazmust képez. Kéri e szavakat: «vagy a dolog természete» kihagyni. (Helyeslés.)

A ház a módositást elfogadja.

A 2-dik §. igy hangzik: «Források, álló- és folyóvizek ingatlan dolgok».

Darányi Ignácz kifejti, hogy e szakasz téves és különben is felesleges, ennélfogva inditványozza a szakasz kihagyását. (Helyeslés.)

Fenyvessy Ferencz pártolja Darányi inditványát.

Dárday Sándor előadó és **Széchenyi Pál** gróf miniszter hozzájárulnak ahhoz, hogy a 2-dik §. kihagyassék.

A 2-dik §. kihagyatik s a következő szakaszok egygyel kisebb számot kapnak.

A 3-dik §. igy hangzik:

«Vizvezetékek (csatornák, árkok, csövek és hasonlók), melyek a vizet épületbe vagy telekre vezetik avagy azt onnan elvezetik, szintén ingatlan dolgok és a vizvezetési joggal együtt amaz ingatlannak tartozókát képezik, a melynek szolgálatára a vizet vezetik, vagy a melyről azt elvezetik.»

Darányi Ignácz a következő módositott szöveget ajánlja: Vizvezetékek (csatornák, árkok, csövek és hasonlók), melyek a vizet épületbe vagy telekre vezetik, avagy azt onnan elvezetik, a vizvezetési joggal együtt amaz ingatlanok tartozókát képezik, a melynek szolgálatára a vizet vezetik vagy a melyről azt elvezetik.

Horánszky Nándor a 3-ik szakaszt egészen felesleges nek tartja, ennélfogva annak egyszerü kihagyását inditványozza. Ha azonban a ház fentartását szükségesnek látná, jelen szövegezésében akkor sem maradhatna meg.

Dárday Sándor hozzájárul a Darányi módositásához, de ellenzi a Horánszky kihagyási inditványát.

Horánszky Nándor félreértett szavait igazitja helyre.

Horváth Gyula megjegyzéseket tesz a Horánszky szavaira, s a 3-ik §.-t fentartani kivánja, minthogy annak diszpozicziját helyesli, a mennyiben a tulajdonjogot az eddigi megszerzőnek állapitja meg. A Darányi módositványához hozzájárul.

Zay Adolf felkéri a minisztert, nyilatkozzék az iránt, hogy a szakaszt ő is ugy értelmezi-e, mint Horváth Gyula.

Haviár Dániel pártolja Horánszky kihagyási inditványát.

A ház többsége ezután a 3-ik szakaszt a Darányi módositásával elfogadja, a régi 4, most 3-ik §. észrevétel nélkül elfogadtatik.

A régi 5., most 4. §. igy hangzik:

«A vizek partja és medre a parti birtokos tulajdona és a parti birtoknak elválaszthatatlan alkatrésze. Átellenes parti birtokoknál a meder középvonala képezi a birtokhatárt. Ezen rendelkezések által az e törvény életbelépte előtt magánjogi czimen szerzett tulajdon nem érintetik.»

Török Zoltán módositványt ad be az iránt, hogy e szavak: «a parti birtokos tulajdona és» kihagyassanak.

Petrich Ferencz: Nem tudja, hogy e §. szerint a tulajdonjog a régi közbirtokosokat, vagy pedig a tényleges birtokosokat illeti-e meg. Azért e szakaszt mint zavart előidézőt kéri kihagyatni.

Dárday Sándor előadó: Ellenzi a módositásokat, s kéri a szakasz változatlan elfogadását.

Török Zoltán félreértett szavainak helyreigazitása végett szólal fel.

A ház többsége a szakaszt változatlanul elfogadja:

A régi 6. most 5-ik §. igy hangzik:

«Természetes iszapolások és a mederben támadt szigetek a parti birtok növendékét képezik. Támadt szigeteknél a határt ugyanazon part birtokosainál az a merőleges vonal képezi, a mely a birtok végpontjától a vizfolyás középvonalára huzható.»

Darányi Ignácz a 2-ik bekezdés helyett a következő szövegezést ajánlja: «Támadt szigeteknél a határt a két part birtokosai közt a vizfolyás középvonala képezi; ma egy parton levő birtokosokat pedig a támadt sziget parti birtokaik szélességéhez képest illetik.

Dárday Sándor a bizottság nevében hozzájárul a módositáshoz.

Széchenyi Pál gr. miniszter az eredeti szöveg elfogadását, s a módositvány mellőzését kéri.

A ház többsége az eredeti szövege szerint fogadja el a szakaszt. A régi 7 most 6, a régi 8 most 7. §§. észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Petrich Ferencz a 9. §. mint teljesen feleslegest kihagyatni kéri.

Dárday Sándor előadó kéri a szakasz fentartását.

A ház többsége a szakaszt elfogadja.

A régi 12. most 11. §. igy hangzik: «A birtokos azonban mások kárára a viz fölött nem rendelkezhetik: ha mások a vizet a birtok területén kivül hatósági engedély vagy tényleg fennálló jogositvány alapján használják.

Haviár Dániel módositványt ad be az iránt, hogy a «mások» szó helyett tétessék: «a viz hasznalatára jogosultak.»

Dárday Sándor ellenzi a módositványt, mert a viz használatának különböző nemei vannak.

A ház többsége a szakaszt változatlanul elfogadja.

A 14-ik §. annak használata, vagy szabályozása következtében okozott károk megtéritéséről szól.

Horánszky Nándor ellentmondást lát a 14-ik és 12-ik §. közt; a kettő együtt meg nem állhat, tehát felvilágositást kér a miniszertől.

Széchenyi Pál gr. miniszter felvilágositó észrevételei után a ház a szakaszt elfogadja. A 15. 16. §§. változatlanul elfogadtatnak.

Következik a 17-ik §.

Dobránszky Péter az ásványvizek és gyógyforrások hathatós védelmére hivja fel a kormányt, s ez iránt terjedelmes módositványt ad be.

Dárday Sándor előadó kijelenti, hogy a módositást nem fogadja el.

A ház elveti Dobránszky módositását s a szakaszt változatlanul elfogadja.

A 22-ik §. igy hangzik: «Kompot vagy révet, saját területén és saját kizárólagos ezéljaira mindenki hatóság engedélye nélkül állithat fel, föltéve, hogy ez által a hajózás, tutajozás és fausztatás nem gátoltatik.»

Lipthay Béla br. e szakaszra nézve felvilágositást kér. Kérdi, hogy vajon e szakasz értelmében a hatóság ha birtokos, mint ilyen, állithat-e föl kompot?

Baross Gábor államtitkár: Ha valamely község, mint ingatlannak tulajdonosa, állit fel kompot saját gazdasági ezéljaira, azt igenis megteheti minden hatósági engedély nélkül. (Helyeslés a jobboldalon). Ha a község, mint testület, mint közigazgatási hatóság, kompot akar felállitani, nem saját gazdasági ezéljaira, hanem akár a községi lakosok, akár más személyeknek, vagy mások javainak szállitására, ez mindenesetre hatósági engedély alá tartozik és ez engedély csak az esetre adható meg, ha ez által mások hasonló jogai nem sértetnek.

Horváth Gyulát nem elégiti az államtitkár definicziója. Ő csak azt a definiczitót fogadná el, hogy az eddig szerzett kompjogok érvényben tartassanak, és a mennyiben azok megsértése nélkül lehet, kompot felállitani szabad.

Baross Gábor államtitkár megjegyzi, hogy az ő és a Horváth Gyula felfogása közt tulajdonképen nincsen eltérés.

Horánszky Nándor elégnek tartja azt a felvilágositást, melyet az államtitkár adott.

A ház a 22-ik §-t elfogadja.

A 23-ik §. igy hangzik: «A halászatra a fennálló szabályok irányadók.»

Petrich Ferencz kéri a következő módositott szakasz elfogadását: «Vizeink termő erejének értékesitése és ebből kifolyólag a haltenyésztés és halászati érdekek rendezése külön törvény által fog szabályoztatni.»

Dárday Sándor előadó a módositás mellőzését kéri.

A ház többsége a módositást elveti.

A 24-ik §. igy hangzik: «A bányavizekre a bányatörvények irányadók.»

Hoitsy Pál megjegyzi, hogy e szakasz félremagyarázásokra vezet, s ezért praeczizebben kellene kifejezni, hogy bányaviz alatt minő értetik.

Lukács László: Azt válaszolja, hogy e kifejezés, «bányaviz» technikus-terminus, s csak azon vizet jelenti, mely a bányából kifolyik és ott birja forrását. Minden más viz, mely a bányászat körében felhasználtatik «külviz» elnevezés alatt ismeretes.

A ház ezután változatlanul elfogadja a 24-ik §-t.

A 26-ik §. igy hangzik:

«A rendes házi szükségletre vizet meriteni, itatni, mosatni, usztatni, fürdeni, és jeget vágni a hatóság által e czélra kijelölt helyeken s a helyi rendőri szabályok megtartásával mindenkinek szabad. Minden más czélra, valamint gépekkel vagy mesterséges készülékkel való vizhasználathoz hatósági engedély szükséges.»

Mocsáry Lajos azt a módositást ajánlja, hogy a szakasz első bekezdésében e szó után «szükségletre» tétessék «ültetvény öntözésére.»

A ház egyhangulag e módositással fogadja el a törvényjavaslatot.

Zay Adolf: (a 27. §-hoz a következő módositást adja be.) Új hatodik szakasz gyanánt vétessék fel a következő szöveg: «E törvény életbeléptetése előtt már szervezett és a 190. §. értelmében igazolt vizhasználati jogositványok uj engedélyezésre nem szorulnak és eddigi kiterjedésükben csak is a 32., 33. és 34. §§. megszoritásai alá nem esnek. A későbbi szakaszok számai e szerint változtatandók.

Széchenyi Pál gr. miniszter feleslegesnek tartja ezt az intézkedést s kéri a házat, ne fogadja el a módositást.

Horváth Gyula azt ajánlja, hogy Zay inditványa utasittassék a bizottsághoz, a végett, hogy ennek megfontolásával a szükséges dispozicziókat a törvény szövegébe felvegye s erről jelentést tegyen.

Károlyi Sándor és **Mocsáry Lajos** pártolják Horváth Gyula amaz inditványát, hogy a Zay módositványa utasittassék a 21-es bizottsághoz.

Dárday Sándor ama nézeten van, hogy ez a kér-

teles intézkedés csak zavarólag hatna. Kéri Zay módositásának egyszerü mellőzését.

A ház többsége ezután 54 szavazattal 46 ellenében elveti a Horváth Gyula inditványát, s a szakaszt változatlanul elfogadja. (Derültség.)

A 29-ik §. utolsó bekezdése szerint «Egyenlő körülmények között a vizfolyás mentén feljebb fekvőnek az alsóval szemben elsősége van.»

Zay Adolf a következő szöveget ajánlja: «Hasonló körülmények közt a vizfolyás mentén alább fekvőnek a felsőkkel szemben elsősége van.»

Széchenyi Pál gr. miniszter a módositvány mellőzésével az eredeti szöveg elfogadását kéri.

A ház többsége az eredeti szöveget fogadja el.

A régi 31. §. igy hangzik: «Oly iparvállalatok kivételével, melyeknek léte a vizhasználat folytonosságát igényli, mint pl. kohóknál, az ipari vállalat czéljaira szolgáló viznek öntözésre való felhasználása következő feltételek mellett kártalanitás nélkül engedélyezhető: 1. hogy a viz csak szombat esti 9 órától hétfő reggeli 3 óráig használtassék öntözésre; 2. hogy a vizkivétel rendes és állandó müvek segélyével történjék; 3. hogy a zsilipet vagy tiltót külön e teendővel megbizott felügyelő nyissa ki és zárja be.»

Károlyi Sándor gróf kivánja, hogy megmaradjon az az intézkedés, hogy a vizet el lehessen venni és nem akarja, hogy ez az előny a földmivelés érdekétől megvonassék. De nem akarja azt, hogy ez ingyen, kártalanitás nélkül történjék. A törvényjavaslat mindenütt kimondja az ideiglenes vagy állandó kártérités elvét s ez az egyetlen szakasz az, a hol ez elmarad. Ez jóformán megszakitása az eddig követett logikánknak; azért kéri, hogy ennek pótlásául a 31. §-ban a következő szavak: «kártalanitás nélkül» kihagyatván, ezek helyébe ez tétessék: «és kártalanitás mellett».

Mocsáry Lajos nem helyesli Károlyi Sándor nézetét s nem fogadja el módositását, hanem a maga részéről azt a módositást ajánlja, hogy e szó után: «kohóknál» tétessék «mely iparvállalatok közé a malmok nem számithatók».

György Endre mindkét módositványnak mellőzését kéri.

Zay Adolf pártolja a Károlyi Sándor gr. módositványát és ellenzi a Mocsáryét. Kéri a minisztert, mondja meg, hogyan lehetne a zsilipőrökkel szemben eljárni és hogyan lehetne egyátalában biztositékot szerezni arra nézve, hogy a kitől a viz elvétetik, az méltatlanságot nem fog szenvedni.

Horváth Gyula: A szakasz első bekezdésének első része csak konfundálja az értelmet, holott ha a szakasz ugy kezdődnék, hogy a kohók kivételével a megelőző rész elmaradna, akkor semmi félreértés nem lesz. Kéri ezen változtatással elfogadni a szakaszt.

A ház többsége elveti mind a három módositást és az eredeti szöveget tartja fenn.

Az elnök: Az idő előre haladván, a tárgyalás folytatása a holnap d. e. 10 órakor tartandó ülésre halasztatik, melynek napirendjén lesz először a gazdasági bizottság jelentése, a képviselőház május havi költségvetéséről, másodszor Orbán Balázs inditványának indokolása, harmadszor a vizjogról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása, negyedszer a 13. sorjegyzékben foglalt kérvények tárgyalása és ötödször a pénzügyminiszter ur válasza Komlóssy Ferencz képviselő interpellácziójára.

Az ülés végződik d. u. 2 óra 15 perczkor.

III.

A főrendiház ülése május 8-án.

A főrendiház ma elég látogatott és érdekes ülést tartott. A napirend előtt Sennyey Pál br. elnök előterjesztést tett a főrendiház szervezéséről szóló törvény 25-ik §-ban körülirt *ötven tag választására nézve.* A főrendek elfogadták az elnök inditványát. E szerint a választás módozatainak megállapitására kiküldött 21-es bizottság hétfőn terjeszti be javaslatát; az ötven tagnak élethossziglan való megválasztását pedig *az e hó 15-én tartandó ülés napirendjére tűzték ki.* A képviselőház által legutóbb elfogadott, s a főrendiházhoz átküldött törvényjavaslatokat a hármas bizottsághoz utasitották. A Dobojtól Dolna-Tuzlán át Siminhánig terjedő vasut épitéséről szóló törvényjavaslatot észrevétel nélkül elfogadták. A lánczhidvám leszállitásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál felszólalt *Andrássy* Gyula gr. s kérdést intézett a pénzügyminiszterhez az iránt, vajjon e törvényjavaslat nem zárja-e ki a gyalogvámnak a jövőben való teljes megszüntetésének lehetőségét. *Szapáry* Gyula gróf pénzügyminiszter megnyugtató nyilatkozata után a törvény javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták. Nagyobb vitát idézett elő a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslat, mely ellen *Zichy* Henrik gróf emelt nyomás kifogásokat s inditványt adott be aziránt, hogy a Hanság és Fertő mellett lévő vidék hagyassék ki a most czélbavett szabályozásból. *Szapáry* István gróf és *Kemény* Gábor báró miniszter a törvényjavaslat védelmére emeltek szót, mig *Zichy* Nándor gróf a törvényjavaslatnak ujabb kidolgozás végett való visszautasitását követelte. Még *Zichy* Henrik gróf beszélt a maga inditványa mellett, majd *Kemény* Gábor báró miniszter polemizált Zichy Nándor gróffal, mire a többség elfogadta a törvényjavaslatot. A részleteknél nem szólalt fel senki. Az 1883. évi zárszámadásokra vonatkozó képviselőházi határozatot a főrendek észrevétel nélkül elfogadták.

IV.

Elnök: Sennyey Pál br.; *jegyzők:* Rudnyánszky József br., Nyáry Jenő br.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Fejérváry Géza br., Kemény Gábor br.

Az elnök jelenti, hogy Batthyány Pál gróf, Bánffy Farkas és Jósika Gábor bárók királyi meghivó leveleiket a belügyminiszterium utján megkapták.

Nagy István a képviselőház jegyzője: Áthozza a polgárositott határőrvidéken fennálló házközösségi intézmény megszüntetéséről, továbbá a honvédorvosi tisztikar ujjászervezéséről, végre a Ludovika-akadémia kiépitéséhez szükséges költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatokat alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett.

A törvényjavaslatok a hármas bizottsághoz utasittatnak, mely azokat szombaton délelőtt 11 órakor fogja tárgyalni.

Az elnök a napirend előtt előterjesztést tesz. Felolvassa a főrendiház ujjászervezéséről szóló törvény 25-ik §-át. A főrendiház egy 21-es bizottságot küldött ki, hogy az 50 tag a választás módjára nézve javaslatot terjeszszen elő. Reméli, hogy e javaslat a hétfői ülésben már be fog terjesztetni, és akkor, ha a főrendek beleegyeznek, talán szerdán érdemlegesen is tárgyalható lesz. Kivánatos azonban, hogy a választás napja már ma tüzessék ki a végből, hogy t. i. mindazok, kik a jogot gyakorolni akarják, eleve értesülve legyenek. (Ugy van!) Azon előterjesztést teszi, hogy a választás mához egy hétre, azaz május 15-ére tüzethetnék ki. (Helyeslés.) Ha ezt a főrendek elfogadják, kötelességének fogja tartani ezt a hirlapokban is közzétenni. (Általános helyeslés.)

Szlávy József koronaőr benyujtja a hármas bizottság jelentését a földadó-kataszter nyilvántartásáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

A hétfői ülés napirendjére tüzetik.

Következik a napirend.

A Dobojtól Dolna-Tuzlán át Siminhántg terjedő vasutról szóló törvényjavaslatot a ház általánosságban és részleteiben is észrevétel nélkül elfogadja.

Következik a **lánczhidvám leszállitásáról** szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Andrássy Gyula gr.: Elfogadja a törvényjavaslatot, de a pénzügyminisztertől annak kijelentését kéri, hogy ő is ugy fogja-e fel a dolgot, hogy nincs e törvény által annak lehetősége kizárva, hogy még mielőtt a negyedik hidépitésére félretétetnék a megkivántató összeg, módjában lesz a pénzügyminiszternek, eme törvény mellett is eltörölni az egykrajczáros gyaloghidvámot, mely a két város közt még akadályul fenn marad. Ez megengedi bizonyos egyetértésben történnék a fővárossal. A főváros által elvállalandó teher nagysága attól fog természetesen függni, hogy mennyi áldozatot hozott a kormány. Áhhoz képest fog a főváros is kisebb vagy nagyobb áldozatot hozni.

Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy felfogása szerint sem a törvényjavaslat 2. §., sem pedig annak egyéb intézkedései nem zárják ki azon czélt és lehetőséget, hogy esetleg az egykrajczárnyi hidvám is annak idején eltöröltessék. Különösen nem zárja ki a második szakaszban foglalt azon intézkedés, mely szerint, ha a hid összes jövedelmei elérik a 650,000 forintot, a többlet egy negyedik hid költségeire fordittassék. A ház ezután általánosságban és részleteiben is elfogadja a törvényjavaslatot.

Következik a **Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslat** tárgyalása.

Zichy Henrik gr. helyesli a törvényjavaslat ama részét, mely Győr és Győrsziget árvédelmére vonatkozik, de a Rába és Rábcza folyók szabályozására vonatkozó intézkedésekkel szemben több aggálya és ellenvetése van. Ezeknek kifejezése után a következő inditványt adja be: «Tekintve, hogy a Hanság kiszáritása és a Fertő lecsapolása semmi arányban nincs az összes költségekkel, sőt káros is, inditványozza, hagyassék ki a Fertő és Hanság melléki vidék a most czélbavett Rába és Rábcza szabályozás alól.»

Szapáry István gr.: Minthogy pedig a kormány kimondja, hogy nem akarja a 12 millióra menő tervezetet teljesen végrehajtani, hanem a munkálatoknak csak ama részeit szándékozik foganatositani, a melyek az árvizek mentésére vonatkoznak, továbbá, midőn olyképen történik az intézkedés, hogy az illető érdekeltek csak a reájuk háruló haszon arányában fognak terheltetni, és midőn mocsáros földek kiszárittatván, igen szép termő földek kerülnek használat alá s midőn továbbá gondoskodás történik az iránt, hogy a viz által elboritott területek kireklamálhatók: akkor a törvényjavaslat intézkedései közmegnyugvással fogadhatók. (Helyeslés.) Annyival is inkább, mert ama társulat oly előnyökben részesül, mint a minőkben más társulatok nem részesülnek, a mennyiben más területek a tervek előkészitésére szükséges költségeket és azok interkalaris kamatait előre beszerezni kénytelenek, holott itt a kormány közremüködése által jutnak czéljukhoz és csak kis részét fizetik az ily kiadásoknak, mig a munkálatok hasznát az érdekeltek élvezik. Ily körülmények között ama csekély hozzájárulási összeg, mely a törvényjavaslatban kontempláltatik, valóban nem mondható méltánytalannak. Ennélfogva ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Kemény Gábor br.: válaszol a Zichy Henrik gr. által felhozott ellenvetésekre, s fejtegeti azt, mennyire helytelen volna egyes vidékeket kiszakitani a szabályozásból. Ha Zichy Henrik gr. tud pozitiv adatot mutatni arra nézve, hogy mikép különböztethető meg az ártér egyik része a másiktól, hajlandó lenne az ő inditványát elfogadni. Miután ezt nem képes kivenni az ő inditványából, kérnie kell a főrendeket, hogy a törvényjavaslatot fogadják el, mint a melynek rendelkezései senkit illetéktelenül nem sujtanak, a mennyiben a teherben senki más nem vesz részt, mint az, a ki a keresztülvitt munkálatoknak hasznát huzza. (Helyeslés.)

Zichy Nándor gr. polemizál a közlekedési miniszterrel és pártolja Zichy Henrik gróf inditványát. Minthogy először minden vizszabályozás a mi körülményeink közt nagyon problematikus, másodszor, minthogy egy egész vidéket a nélkül, hogy konstatálva lenne, hogy az akarja, kulturális érdekben kötelezőleg igénybe venni nem lehet, harmadszor, minthogy magukat az alapokat itt világosan megnyugtatólag megkülönböztetve nem látja, szóval, minthogy az egész kérdést sem technikailag, sem jogilag, sem közigazgatásilag tökéletes megnyugtatólag rendezettnek nem látja: egyelőre a törvényhozás által csakis Győr város és Győrszigetre vonatkozólag óhajtaná az itt kimondottakat elfogadtatni, melyeknek kivihetőségére utalt; a többire pedig a nélkül, hogy e felett ez alkalommal átalában itéletet mondani képes volna, de épen azért, mert az okait megnyugtatólag kimondva nem látja, azt véli, hogy az további és alaposabb tanulmányozás végett a kormányhoz visszautasitandó és a felől a képviselőházat nunczium által tartaná értesitendőnek.

Zichy Henrik gróf mint inditványozó zárszavában észrevételeket tesz a miniszter beszédére s ujból kéri inditványának elfogadását.

Kemény Gábor br. miniszter reflektál azokra, a miket Zichy Nándor gróf mondott, majd megjegyzéseket tesz a Zichy Henrik ujabb érveire s az inditvány mellőzésével kéri a törvényjavaslat elfogadását.

A ház többsége ezután általánosságban és részleteiben is elfogadja a törvényjavaslatot, továbbá hozzájárult a képviselőház ama határozatához, hogy az 1883-diki állami zárszámadás jóváhagyatik s a minisztériumnak a törvényszerü felmentés megadatik.

Egyéb tárgy nem lévén, az ülés 1 óra 5 perczkor véget ért.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor *Apáthy* István elnöklete alatt ülést tartott, melyen tárgyalta és elfogadta a katonai (honvéd) hatóságok által közigazgatási uton hozott kártéritésben marasztaló határozatok hatálya és megtámadhatásáról szóló törvényjavaslatot.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma este 6 órakor *Zsigmondy* Vilmos elnöklete alatt tartott ülésében, melyen a kormány részéről *Szapáry* Gyula gróf pénzügyminiszter volt jelen, tárgyalta a *m. kir. államvasutak s ezek gépgyára,* valamint a diósgyőri vas- és aczélgyár és a vasmüvek forgó tőkéjének beszerzéséről szóló törvényjavaslatot. *Hegedüs* Sándor előadó ismertette a törvényjavaslat tartalmát. Szükséges volna hangsulyozni, hogy a mennyiben ez az összeg az illető állami magánvállalatok forgó tőkéjére fordittatik, annak költsége is az illető vállalatokat terhelje, mert csak igy lehet azon vállalatokról helyes itéletet mondani. *Szapáry* gr. pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat előterjesztésének szüksége főleg abban rejlik, hogy a pénztári készletek terhére, nevezetesen az állami vasutaknál beruházásokra jelentékeny összegek vétettek igénybe. A budget rendes kezelésénél az államvasutaknál forgó tőkét képező hat milliót állandóan nélkülözni nem lehet. Szóló Hegedüs inditványára megjegyzi, hogy nem tartaná helyesnek tisztán csak a forgó tőkével terhelni meg azon vállalatokat, melyeknél az épitési s más költségek nem irattak terhökre.

Helfy nem tartja helyesnek ily módokhoz fordulni azért, hogy elpalástolva uj kölcsönt vegyenek fel. Az államvasutaknál épen most legkisebb erre a szükség. Ha a pénzügyminiszter az eddigi, rosszabbnak festett helyzetben tudott forgó tőkéről gondoskodni, most még könnyebben megtehetné ezt. Csak arról van szó, hogy a pénzügyminiszternek szüksége van 18 millióra. 1875-ben Széll miniszter 40 millió tartalékot alapitott, azt felhasználták a deficzit fedezésére, ezt is arra fogják felhasználni. Ha a miniszter őszintén megmondaná, hogy a deficzit fedezésére 18 millióra van szüksége, ezt megszavazhatónak tartaná, de ily elburkolt alakban egyátalán nem. A kincstári vasmüvek nem az állam kezébe valók; azokon tul kell adni. Szóló erre semmit nem szavaz meg. A gépgyár is tisztán arra lenne redukálandó, a mi az állam szükségletének részbeni fedezésére kell.

Wahrmann Mór: Ha előtte szólónak csak az emlitett formai kifogása van, ugy ez könnyen eloszlatható, mert e javaslat csakugyan kölcsönmüvelet a pénztári készletek kiegészitésére. Nincs is itt semmi elburkolva, bevallja ezt maga a törvényjavaslat indokolása is. Nem az a kérdés, kell-e az illető vállalatoknak forgó tőke, hanem az, vajjon szüksége van-e az államnak arra, hogy a vállalatoknak adott előlegek visszatérittessenek. Épen a Széll által alapitott készletből nyujtattak ezen előlegek; a pénztári készlet az utóbbi években tetemesen megapadt, s a bizottság feladata megvizsgálni, maradhat-e igy vagy nagyobb pénztári készlet szükséges oly államban, mint a mienk. Szóló azt tartja, hogy a csekély pénztári készlettel nem lehet gazdálkodni s tekintettel a kamatozó pénztári utalványok apasztására illetőleg azok kamatainak elszámitására is, szükséges visszaállitani a régibb pénztári készletet. A törvényjavaslat körülbelől megfelel annak, a mit szóló a pénztári készletek gyarapitására szükségesnek tart, miért is szóló elfogadja ezt. *Szapáry* gróf pénzügyminiszter válaszolja Helfynek, hogy elburkolásról szó sincs, csakis a pénztári készletek helyreállitása a czél, és ezt az indokolás nyiltan bevallja. Éppen most az államvasutak forgalmának fejlődésével állott be a forgó tőkének nagyobb szüksége is. A vasut fentartási munkálatai pl. legolcsóbban az év tavaszán teljesithetők, a jövedelem tulnyomó része pedig az év második felében áll elő. A mig csak pár százezer forint forgó tőkéről volt szó, könnyen lehetett azt adni a pénztári készletből, de most hat millióra megy az előleg. Az állam legnagyobb kiadása január elsejére esik; a pénznek már deczember 15-én a fizető helyeken kell lenni; erről pedig a költségvetésben nincs intézkedés. Ez csak jól dotált pénztári készlet mellett lehetséges.

Helfy nem mondta, hogy az egyszerü kölcsönt megszavazná, hanem azt, hogy érti annak megszavazását a kormánypárti tagok részéről.

Hegedüs előadó tévesnek tartja Helfy amaz állitását, hogy itt a deficzitek fedezéséről van szó. A deficzitek nem nagyobbak, mint a hogy a zárszámadások feltüntették. De egyfelől a miniszter nem vette igénybe a megszavazott fedezetet, s másfelől a vállalatoknál meglevő forgótőke folyó évi deficzitnek nem mondható. Magánvállalatok, melyek hitelt vesznek igénybe, az üzlet fejlődésére könnyebben szerezhetnek forgó tőkét, de ilyesmi az állami vállalatoknál nem történhetik. Ezek nagy anyagkészletőket az állami előlegekből szerezték be s most ez előlegek visszatéritéséről van szó. E javaslat az állami pénztár dotálását épen amaz állapotra helyezi, a melyen Széll minisztersége idejében volt.

Falk Miksa elfogadja a törvényjavaslatot. A miniszter — ugymond — értékesitni akarja a maga követelését az illető vállalatokkal szemben s ez ellen szólónak nem lehet kifogása. Ha Helfy a vasmüvek magánvállalatba átengedését fogja inditványozni, akkor majd lehet ezt megvitatni, de a mig az állam kezében vannak, kell gondoskodni arról, hogy forgótőkéjök legyen.

Lukács Béla elfogadja a javaslatot s helyesli Hegedüs amaz inditványát is, hogy az illető vállalatok az igénybevett forgó tőke kamatját is bevegyék a maguk költségvetési mérlegébe.

Ezután a bizottság a törvényjavaslatot általánosságban és némi vita után részleteiben is változatlanul elfogadta, mire az ülés véget ért. (O. É.)

Az országgyülési szabadelvü párt ma d. u. 6 órakor tartott értekezletén folytatta és befejezte a *vizjogról* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását, mire a törvényjavaslat részleteiben is elfogadtatott.

VIDÉK.

* **Szatmári** tudósitónk irja: Käcs György cs. és kir. altábornagy, kerületi parancsnok, Van der Stoot cs. és kir. altábornagy, hadosztály-parancsnok, Fidler József cs. és kir. tábornok, dandárparancsnok és Vojnovics Illés cs. és kir. ezredes, ezredparancsnok állomás-szemle végett, városunkba érkeztek. Az uj hadrendi beosztás szerint a 25-ik cs. és kir. gyalogezred Miskolczra fog áthelyeztetni, s a jelenleg ott állomásozó 5-ik ezredbeli 2. zászlóaljnak, törzsnek és zenekarnak nincs helye a kerületben. Remény van az uj tüzérezred valamely ütegének megnyerésére is.

* **Veszprémmegye** tisztikara e hó 14-én fog tisztelegni az uj főispánnál, *Esterházy* Móricz grófnál, a pápai kastélyban.

* **Pozsonymegye** és Pozsony város főispánja *Esterházy* István gróf e napokban érte meg főispánságának tiz éves fordulóját. Ebből az alkalomból Mergl, Pozsony polgármestere több városi képviselő kiséretében a városi tanács határozatából tisztelgett nála.

* **Somogymegye** Somssich Pál inditványára a novemberi közgyülésen ünnepélyesen meg fogja ülni *Jankovics* László főispán huszonötéves jubileumát.

KÜLFÖLD.

— május 8.

A *márczius 30-iki összeütközésnek* az orosz kormány részéről való végleges kommentárját közli ma a pétervári *hivatalos lap.* A fontos communiqué, melyben Oroszország teljesen érvényre emeli a maga felfogását, igy hangzik:

«Egy a hivatalos lapban április 30-án közölt jelentés elmondta amaz eseményeket, melyek az afghán és az orosz csapatok közt a Kusk folyó mentén vivott ütközetet előidézték. Az emlitett jelentésből kitünt, hogy *Komarov* tábornok, midőn ama szándéktól áthatva, hogy az afghánokat a Kusk folyó jobb partjáról való távozásra birja, velök harczra kelt, *semmikép sem jutott ellentétbe azzal az utasitással, a melyet a hadügyminiszteriumtól kapott.* Az idézett utasitás csak a pendzsehi oázis megszállását tiltá meg neki, melyen belül az emir csapatai foglaltak állást. *Teljes joga volt tehát ugy eljárni, a mint márczius 30-án el is járt;* ámde ez eset miatt a czár kormánya és az angol kabinet közt véleményeltérés merült fel ama kérdést illetőleg, vajjon *melyikök magyarázza hivebben a két kormány közt létrejött ama megegyezést,* melynek értelmében mindkét fél kötelezi magát, hogy a határ végleges megállapitásáig sem az afghán, sem az orosz csapatok nem fognak előre nyomulni. Arról volt szó, hogy megállapittassék, vajjon a Komarov tábornoknak adott utasitások tényleg megfeleltek-e a kérdéses egyezségnek, vagy pedig — mint a londoni kabinet állitotta — a czár kormányának utasitania kellett volna az orosz csapatok parancsnokát, hogy feltétlenül tartózkodjék minden támadástól az afghán örsök ellen, ama percztől kezdve, midőn megkapja a parancsot, hogy semmiféle támadó mozdulatot ne tegyen. A két kabinet egyike sem tartotta lehetőnek, hogy e pont fölött táplált eltérő véleményéről lemondjon, minélfogva, és hogy a kérdés megoldása ellen tornyosult akadályok elhárittassanak, mindkét fél arra az elismerésre jutott, hogy szükség esetén a vitás kérdés választott biró elé terjesztessék eldöntés végett, kinek első sorban az volna feladata, hogy megjelölje a megoldás ama módját, mely a két állam becsületének és méltóságának megfelelne. A két kormánynak továbbá az iránt is megállapodásra kellett jutnia, hogy a határvonal megjelölése eddigiekhez hasonló alakban történjék, azzal a különbséggel, hogy a határvonal kiinduló pontjai csak a két kabinet közt előzetesen történt megállapodás nyomán határoztassanak meg; a vonal részletes megjelölése és a határjelzők elhelyezése a mindkét kormány által a helyszinére küldött meghatalmazottak feladata leend. Hogy a határ kijelölését czélzó munka könnyittessék, a két fél őrsei csak akkor fognak távozni az ez idő szerint általuk elfoglalt hadállásukból, ha majd a rendező bizottság megérkezik a helyszinére és hozzáfoghat a határ irányának megállapitásához. A határpontokat mindkét fél csapatai szállják meg, s az ő feladatuk lesz a számukra kijelölt vidéken a rendet és a nyugalmat föntartani.

Komarov tábornoknak tehát igaza volt, *Lumsden* pedig — hazahivatik, a mint ez a következő londoni táviratunkban is megerősitést nyer:

Az alsóház tegnapi ülésén Fitzmaurice különböző kérdésekre válaszolván, a következőket közölte: Az afghán határrendező bizottság élén *Ridgeway* ezredes fog állni s melléje Yate kapitány és több tiszt adatik. Hogy Lumsden kiséretének többi tagjai a jövőben mily alkalmazást nyernek, az iránt a kormány még nem hozott határozatot és még nem állapitotta meg a határidőt, hogy mikor térjenek vissza Indiába. A kiséret egy része mindenesetre Ridgeway ezredes mellett marad. *Gladstone* kormányelnök kijelenté, hogy miután az afghán határkérdés sarkalatos pontjait Londonban fogják elintézni, *semmi sem kivánta meg, hogy Lumsden továbbra is az afghán határon maradjon,* hol fontosabb megbizatása volt, mint a határ részletes megállapitásában való részvétel. *A kormány máj. 4-én intézte a fölszólitást Lumsdenhez, hogy Londonba jöjjön.* Oroszország a közvetitést máj. 3-án fogadta el. — Az alsóház az afghán kérdés tárgyalását jövő keddre halasztotta. — A felsőház ülésén *Stratheden* a Dardanellák kérdését szabályozó jegyzőkönyvek vagy szerződések előterjesztését kivánta. Lord *Granville* kijelenté, hogy a berlini szerződésben az 1856-iki és 1871-iki szerződések nyertek megerősitést. Utal Salisburynek a Dardanellák elzárására vonatkozólag tett kikötéseire és Suwalov nyilatkozatára, melyek a berlini kongresszus jegyzőkönyveiben foglaltatnak. Salisbury egy jegyzékben kifejté, hogy a tett kikötés főczélja az volt, hogy *Batum* szabad kikötő vagy kereskedelmi telep legyen. — Lord *Salisbury* erre kijelenté, hogy Berlinben tett nyilatkozatának czélja amaz elv fölállitása volt, hogy *Angolországnak a Dardanellákra vonatkozó kötelezettségei nem általános európai vagy nemzetközi jellegüek, hanem csupán a szultánnal szemben elvállalt kötelezettségek.* A nyilatkozat gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy *ha a szultán nem függetlenül, hanem valamely idegen hatalom befolyása alatt cselekszik, akkor Angolország nincs kötelezve arra, hogy ne hatoljon a Dardanellákba.*

UJDONSÁGOK.

— május 8.

— ***Személyi hirek.*** *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösné tegnap este Laxenburgból Neubergbe utaztak fajdkakas vadászatra. A trónörököspár holnap szombaton a királylyal visszatér Bécsbe. — *Freycinet* kisasszony, a franczia külügyminiszter leánya, három nap előtt egy baleset áldozata lett, mely könnyen komoly következéseket vonhatott volna maga után. Kikocsizás közben a kocsijának tengelye eltört és Freycinet kisasszonyt a földre vetette, de szerencsére csak könnyen sérült meg karján és arczán. — *Bedekovich* Kálmán horvát miniszter tegnap este Budapestről Zágrábba utazott. — *Vaszary* Kolos pannonhalmi főapáttá történt kineveztetése folytán a Győrben üresedésbe jött főgimnáziumi igazgatói állásra *Francsics* Norbert tanárt nevezte ki. — *Frigyes Károly* porosz herczeg Marienbadba érkezett. — *II. Lipót* belga király *Neusst,* belga fő vámfelügyelőt, az uj Kongo állam pénzügyminiszterévé nevezte ki. — *Vilmos* főherczeg e hó 11-én hétfőn a déli vasuton, pár napra a kiállitás megtekintése végett fővárosunkba érkezik s a «Frohner szálló»-ban fog lakni.

— **Ira Paine**, a hires amerikai czéllövő, ki hosszabb időre szerződött a *Solymossy* Elek igazgatása alatt álló «Magyar dalcsarnok»-ba, ma délután próbaelőadást tartott meghivott vendégek előtt. Ott voltak a vendégek közt: Weickert altábornagy, Benkő honvéd-ezredes, Bakonyi honvéd-alezredes, Lázár, Gozdanovits, Alyga honvéd-századosok s még számos más közöshadseregbeli és honvédségi tiszt, a fővárosi rendőrség több tagja s a sajtó képviselői. *Ira Paine* valóban mester a kis távolságról való czéllövésben, ugy a pisztolyt, mint a lőfegyvert bámulatos biztossággal kezel. És ami mutatványainak érdekességét, de egyuttal izgalmat keltő voltát is növeli, az ama körülmény, hogy produkczióiban még fiatal neje segédkezik neki, kitéve magát az életveszélyeknek. Neje dobálja fel neki az üveggolyókat, keztyüs kezében ő tartja a papiros-kártyákat s ami szinte megfagyasztja a nézőben a vért, neje fejéről nemcsak üveggolyókat, de még diót is lő le. Különösen sikerült mutatványaiból az ismétlő fegyverrel való lövöldözése a maga által feldobott golyóknak. Bizonyos, hogy Solymossy vasárnap megnyilandó «Magyar dalcsarnoká»-nak egyik vonzóerejét fogják képezni e czéllövési mutatványok.

— ***Parlaghi Vilma Kossuth-képe.*** Amily nagy örömet keltett Magyarországon az a hir, hogy Parlaghi Vilma jeles festőnőnknek sikerült nagy hazánkfiának, *Kossuth Lajosnak* arczképét az utókor részére megörökiteni, époly általános kinos meglepetést szült, mikor hire terjedt annak, hogy a várvavárt arczkép nem lesz látható a kiállitási mücsarnokban. Mindenki kiváncsian kérdezte, hogy miért kell a kiállitásnak, e magyar nemzeti vállalatnak legszebb diszét, Kossuth arczképét nélkülöznie? A dologról sokféle verzió keringett. Többek közt azt is beszélték, hogy az ügynek politikai háttere van és hogy a kormány minden áron arra törekedett, hogy a hozzá közel álló lapok a kép felett pálczát törjenek, a XXXII. csoport rendezőinek pedig meghagyta volna, hogy elrejtett, rosszul világitott helyre függeszszék. Egy másik verzió szerint a bizottság egyenesen visszautasitotta volna a képet. Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy *mindezek a hirek teljesen alaptalanok.* A képnek authentikus és teljes hitelt érdemlő forrásból meritett története a következő: Parlaghi Vilma, ki a mellett, hogy kitünő festőnő, egyuttal derék magyar honleány is, müvészi ambicziót helyezett abba, hogy a nagy hazafit lefesse. Átlátta az önként vállalt feladat nehézségeit, de ezeknek legyőzésére elég müvészi erőt érzett magában. Kossuth még eddig nem ült festőnek, hiába való volt a legelső festőmüvészek kérése — Kossuth hajthatlan maradt és csak Parlaghi Vilma birta makacsságát megtörni és hogy nehéz feladatát mily remekül oldotta meg, arról bizonyságot tesznek a leghiresebb olasz festők és akadémikusok, mint *Girardi, Pier, Celestino,* Cav. *Luigi, Cantu,* a turini klasszikus képtár igazgatója, *C. T. Biscarra* festő akadémiai igazgató és mások magasztaló nyilatkozatai, de bizonyságot fog róla tenni első sorban maga a müremek, mely a hozzá kötött várakozásnak teljesen megfelel. Ezt bizonyitja Kossuthnak Helfyhez intézett levele is, melyben ezt irja: «Köztetek leszek, csak beszélni nem fogok». Maga Kossuth kérte föl a müvésznőt, hogy küldené el a festményt az országos kiállitásra, tehát az ő beleegyezésével küldte a müvésznő remek alkotását még Turinból Budapestre az országos bizottságnak. Parlaghi Vilma kikötötte, hogy a kép csak egy hónapig vagy legfeljebb hat hétig maradhat a kiállitáson; minthogy azonban a bizottság kivánságának a kiállitási szabályzat értelmében nem felelhetett meg, ez okból a müvésznő még Turinból sürgönyzött, hogy a kép *kibontatlanul* és *érintetlenül* hagyassék, a mig ő személyesen nem rendelkezik felette. A pénzügyőrség mindazonáltal felbontotta a képet mint idegen földről érkezett és vám alá eső jószágot, de azért azt senki sem látta és igy lehetetlen is volt róla eddigelé birálatot irni. A képet tehát maga Parlaghi Vilma visszavonta a kiállitásról és még abba sem akart beleegyezni, hogy az őszi kiállitáson oly nagy feltünést keltett saját arczképét kiállitsák. De a bizottság ennek daczára a müvésznő kivánsága és a fennálló szabályzat ellenére rosszul világitott és félreeső helyre függesztette. Parlaghi Vilma tiltakozott ez eljárás ellen és visszakövetelte a képét; a XXXII. csoport bizottsága tegnap tartott ebben a tárgyban ülést és a helyett, hogy a képet visszaadta volna a tulajdonosának, azt határozta, hogy nem adja ki és még csak arra nézve sem teljesitette a müvésznő kivánságát, hogy a kiállitás egyik legremekebb festményét legalább méltóbb helyre függesztette volna. A mi a Kossuth-képet illeti, ugy értesülünk, hogy a müvésznő külön kiállitásban fogja a magyar közönségnek bemutatni. A kiállitást a mücsarnokban rendezi és a magyar közönségnek itt lesz alkalma a nagy hazafi arczvonásaiban gyönyörködni. A Kossuth-kiállitás már a jövő hét folyamában megnyilik. — Ezzel az ügygyel kapcsolatban áll a következő nyilatkozat, a melyet a fönnebbiek után minden megjegyzés nélkül közlünk: Parlaghi Vilma k. a. az országos kiállitásra két müvet jelentett be: Kossuth Lajos arczképét és saját arczképét. Az elsőnek beérkezett Kossuth Lajos arczképét tartalmazó csomagot a rendező bizottság a szabályok értelmében azonnal kibontatta, hogy a mü sértetlenségét konstatálhassa, a kibontásnál jelen volt tagok azonban csalatkozással tapasztalták, hogy a münek müvészi kivitel tekintetében annyi fogyatkozásai vannak, hogy nem levén teljes számmal a fölvételt magukra nem vehették. De e mü később se jutott a bizottság birálata elé, miután Parlaghi k. a. időközben megérkezvén, kijelentette a bizottság előtt, hogy e képét csak egy hónapra adhatja át kiállitás végett, mely időnek letelte után Kossuth Lajos arczképe helyére saját arczképe függesztessék fel. Miután pedig a szabályzat értelmében a bizottság csak is a kiállitás egész tartalmára fogadhatott el kiállitandó müveket, magától értetődik Parlaghi kisasszonynyal szemben még az udvariasságról ismert képzőmüvészeti rendező bizottság sem tehetett kivételt és kérelmét megtagadta, mire a kisasszony kijelentette, hogy eláll e kép kiállitásától ugy hogy Parlaghi kisasszony által a kép vissza vétetett, mielőtt a bizottság birálat alá vette volna. Igen méltatlanul érint minket tehát amaz indokolatlan támadás, miszerint Kossuth Lajos képét mellőztük és mellőztük hazafiui szükkeblüséggel, holott ép oly örömmel mint büszkeséggel telt volna el keblünk, ha kiállitásunk diszét nagy hazánkfia *hozzá méltó* arczképével is emelhettük volna. Maradtunk Budapest, 1885. május 8. Az országos kiállitás képzőmüvészeti csoportjának rendező bizottsága.

— **A Nordenfelt-féle** ötcsövü, gyalogsági fegyveröblü mitrailleuse-zel a lőkisérletek ma, katonai szakbizottság előtt, a vörösvári lövőtéren ejtettek meg. Képviselve voltak: a honvédelmi miniszterium, a honvéd-főparancsnokság és a budapesti hadtestparancsnokság. A lövések egy két méter magasságu, szakasz szélességü céltáblára történtek, mely alkalommal a tett lövések közül 1000 yard távolságra 26%, 600 yard távolságra pedig 70% talált. A gyorstüzelésnél 100 lövés történt 12 másodperc, vagyis 500 lövés egy percz alatt.

— ***IV. Béla király sarjai.*** A W. Tgb.-nak erre vonatkozólag még a következőket jelentik. A gyermekek közül a legidősebbik, *Kaposvári és kisdovorói Mérey Frigyes,* báró Conrad osztrák miniszter közbenjárása folytán egy Mária Terézia-alapitványi helyen van elhelyezve, miután nagybátyjának, Wolff P. nyug. őrnagynak igyekezete, hogy *magyar* intézetben helyezze őt el, eredménytelen maradt; most Bécs város községe a fiut a liesingi ápolóházba tette, de onnét legközelebb a bécsi árvaházba fogják vinni. Az ifjabbik, *Mérey Lajos,* gróf Kollonits-féle alapitványi helyet nyert el az árvaházban, mig a harmadikat, Mérey Henriettet, a király költségén a polgári lánynevelő-intézetbe vették fel, miután a gazdag rokonok a leányt kilencz éven át az öreg nagybátyjának engedték terhére esni, kihez eredetileg «csak egyelőre négy hétre» küldték. A gazdag rokonok ebben az esetben egyátalán furcsa szerepet játszanak. Mérey Bélának, a gyermekek atyjának neje, egy törzstisztnek a leánya, az irgalmas nénék kórházában halt meg; a nagyanyja pedig, kinek Hietzingben és Mödlingben számos ingatlana volt, nyolcz évvel ezelőtt bekövetkezett halálakor 2000 frtot hagyományozott a dédunokáknak; Béla nővére, a gyermekek nénje, ki két hónap előtt magtalanul elhalt, a tiszti lánynevelő-intézetnek 20,000 frtot, a gyermekeknek pedig egy krajczárt sem hagyományozott.

— **Felfedezett Krisztus-ereklye.** Mint görög lapok jelentik, Mr. *Dile,* az athéni franczia régészeti intézet tanára, néhány nap előtt Elateában érdekes régészeti leletet tett, mely még a keresztény időszámitás első korszakából való. A tudós ugyanis a nevezett városban egy görög és latin feliratokkal ellátott követ fedezett fel és a feliratokból kitünik, hogy ez az a kő, melylyel Jézus a kanai menyegzőn az ismeretes csodákat müvelte. Ezt a követ aztán az apostolok vagy a kortársak egyike Palesztinából Görögországba vitte. A patrasi érsek és *Lambros,* görög kultuszminiszteri osztálytanácsos azonnal elutaztak Elateába, hogy ezt az értékes ereklyét ünnepélyesen elszállittassák Athénba, hol az ottani régészeti muzeumban fogják őrizni.

— ***A Popper-Castrone eset.*** Azzal az állitással szemben, hogy a Popper-Castrone-féle házassági ügyben a pápai dispenzáczió egyáltalában soha meg nem adatott, a menyasszony atyja, *Castrone,* a következő levelet intézte több bécsi laphoz: Tisztelt szerkesztő ur! Arra a dispenzáczióra vonatkozólag, melyet XIII. Leó pápa Blanka leányomnak (olasz és katholikus) megadott, hogy lehetségessé tegye egybekelését Podhrágyi Popper Sándor báróval (magyar és izraelita), és melyet ő szentsége utóbb visszavont, az ön lapja oly hireket közölt, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Abban a reményben, hogy a szent atyát akaratának megváltoztatására birhatom, továbbá hatalmas tekintélyének és a katholikus egyház méltóságának érdekében a mai napig a legmélyebben hallgattam az ügyről. Az imént Rómából vett táviratból arról értesülök, hogy a pápa a nekem egy izben már megadott kegyelmet nem szándékozik ujra megerősiteni és ez okból az igazság kedveért arra kérem önt, hogy e sokat megvitatott ügy pontos adatait és tényeit közzé tenni sziveskedjék. Leányomnak dispenzálási folyamodványát a párisi érsek küldte el Rómába. A Santo Uffizio kongregácziója hét hónapon át tanulmányozta ezt a fontos kérdést és csak komoly vizsgálat után terjesztette a szent atya elé jóváhagyás végett. A folyamodónő által felhozott kánoni okok elégségeseknek ismertettek, és XIII. Leó pápa több elődének példáját követve és kétségbevonhatlan jogánál fogva, *aláirta a dispenzácziót,* de a jegyes párnak irásbeli nyilatkozatát kivánta, hogy az ebből a házasságból származó gyermekek a katholikus vallásban fognak felneveltetni. A jegyesek ezt a nyilatkozatot kiállitották. A pápa márcz. 10-én irta alá a dispenzácziót, 15-án már kezemben volt, 16-án pedig, a Rómából jött utasitásnak engedve, az érseki palotában sajátkezüleg átadtam Allain kanonoknak. Márczius 18-án egyszerre távirat érkezett Rómából Jacobini bibornoktól az itteni nunciushoz monseigneur di Rendehez, ezzel a tartalommal: «*Függeszsze fel a dispenzácziót!*» és ugyanazon hónap 20-án egy második távirat érkezett: «*A szent atya visszavonja a dispenzácziót.*» Mint jó katholikus tartózkodom minden birálgatástól és ezeket a sorokat se tettem volna közzé, ha két hónapon át számos hirlap téves hireket nem közölt volna erről az ügyről. *Marquis de Castrone.*»

— **Lázadó falu.** Kolos-Borsán az e hó 6-iki országos vásár alkalmával egy a borsai ménfedező állomáshoz beosztott fiatal közkatona, a pogácsás sátrak között ittasan rakonczátlankodott. A csendőr-őrjárat a szolgabiró elé kisérte, ki a kihallgatás után elrendelte, hogy állomási helyére kisérjék. A fiatal katona talán szégyelvén, hogy a vásáros piaczon szuronyos őrjárat kisérje át, mikor a vásártér közelében megállott, kérte, engedjék el őt, majd hazamegy magában is. *Az egyik csendőr erre puskaagygyal leütötte és szive felett szuronyával átdöfte.* Ez a jelenet óriási tömeget csődített össze; s a felbőszült vásáros nép fenyegető állást foglalt, a község fiatalsága pedig tényleg tettlegességre vetemedett. — Egy legény egy fogással kicsavarta a csendőr kezéből a szuronyos fegyvert, s miután azt messzire elhajitotta s egy öleléssel magát a csendőrt leteperte a földre, az ingerült tömeg bősz orditással rárohant a két szál csendőrre, kiket bizonyára agyonvernek, ha épen a végső pillanatban a helyszinére nem érkezik a járás szolgabirája *Hosszu* Gyula és le nem csöndesiti s szétoszlásra nem birja a csendőr kegyetlensége által elkeseritett népet. Az alatt szekér érkezett a sebesült katona után, de az, mielőtt állomására szállithatták volna, *meghalt.*

— **Ifj. Dumas Sándor** a «Denise» első előadásának alkalmából a következő levelet intézte a Gazette de Hongrie szerkesztőjéhez: «T. uram! Engedje megköszönnöm szivességét, hogy a budapesti nemzeti szinház «Denise» első előadása alkalmából darabomat megbeszélte, s hogy ilyképen tájékozhattam magam Denise budapesti sikeréről. A magyar sajtó birálatából, melyet ön a Gazette de Hongrieben leforditott, örömmel láttam, hogy Denise nemcsak a franczia közönség, hanem az egész világ előtt felvetettem oly kérdést, melyet Bardannes ur külön vagy inkább személyes elhatározása nem dönt el ugyan mindenki számára, de mely személyes meggyőződés terén kevés vitatni valót enged, mint azt Thouvenin mondja, midőn Pascal szavaival állitja: «a szivnek vannak jogai, melyeket az ész nem ismer.» A döntő elhatározás ily esetben függ mindenekelőtt a kérdésben levő egyén jellemétől és természetétől: csak ő maga biró, mert csak ő felelős. Hogy valaki a nő hibáját elfelejtse, vagy őt az alól feloldja s nőül vegye, szükséges előkelő szellem: («une grandeur d'esprit»), melylyel nem mindenki rendelkezik, s melyet sokan még ... nem tudnak. Ha valaki Nagy Péter, természetesnek találjuk, hogy nőül vegye Mensikov szeretőjét, s ha valaki Bonaparte, egész egyszerü dolog, hogy Barras szeretőjét elvegye. Katarina s Josefine bebizonyitották, hogy az elkövetett hiba nem taszitotta ki őket annyira a társadalomból, mint azt a mai előitéletek követelik, mikor közönséges nőről van szó; de ha van mentség az egyikre nézve, a többiek számára is azt kell találnunk. Szóval, háládatos tárgy a vitatkozásra; igaz, hogy nemcsak ezt kivántam, de utoljára akartam s látom, hogy sikerült. Kérem, ne közölje e levelemet a Gazette de Hongrieben, mert a párisi franczia lapok azt átvennék s kommentálnák, rám fognák, hogy reklámot akarok magamnak csináltatni, pedig addig, mig a darab beszél, hallgasson a szerző. Én csak megköszönve szives figyelmét, csevegni akartam önnel pár perczig, mint azt szóval tettem volna, ha egy városban laknánk. Fogadja, stb. ifj. Dumas Sándor.

— **Kirabolt plébános.** Kenesén Szabó János plébános lakásába tegnap éjjel egy óra tájban az ablakvas kifeszitése után rablók törtek be s a plébános pénzkészletét, továbbá hátultöltő fegyverét elrabolták. Magát a plébánost és a nála látogatóban levő *Györke* Jánost megverték s megszurkálták. A rablók 3—4-en lehettek, kik közül az egyik alacsony, köpezős, a többi magas, szikár, sovány embernek látszott. A rablókkal történt dulakodás közben, az egyik rabló a szemére ütést és hüvelyk ujján harapást, a másik pedig, a melyik az előszoba ajtaján őrt állott, a vállán lövést kapott. A rablókat nyomozzák.

— **Louise Michel amnesztiálása.** Már emlitettük, hogy *Louise Michel* visszautasitotta a részére felajánlott amnesztiát. Egy levelében, melyet *Allain-Targé* miniszterhez intézett, kijelentette, hogy csak általános amnesztia esetében kész a börtönt elhagyni. Az opportunista lapok egész sora azt ajánlja már most a kormánynak, hogy a kegyelmi aktust ne tegye közzé és szenvedtesse *Louise Michellel* az egész büntetését. *Rochefort* az *Intransigeantban* szintén ezzel az ügygyel foglalkozik és ugy vélekedik, hogy az államfőnöknek nem áll jogában *Louise Micheltől* megkérdezni, vajjon elfogadja-e a kegyelmet vagy nem. Szerinte erkölcstelen, sőt bünös, politikai foglyokat arra kényszeriteni, hogy ellenfeleikhez kegyelmi folyamodványokat intézzenek. — Az ügynek komikus oldala is van, melyet a franczia sajtó humoristái kellően kiaknáznak. Igy *Albert Millaud* a *Figaróban* ezeket irja: «*Louise Michel* semmi áron sem akarja a börtönt elhagyni. Mikor a Saint-Lazare igazgatója czellájába lépett, hogy szabadságát hirül adja neki, a nagy polgárnő határozottan vonakodott a börtönt elhagyni. Az igazgató már most nem tudta mittevő legyen és *Allain-Targéhoz* ment, ki épen miniszteri konferenczián volt, és ott előadta az ügyét. «Az ember szinte megbánja a nagylelküségét,» igy szólt *Grévy*. — «Csak egy mód van,» jegyzé meg *Allain-Targé*, «a birósági végrehajtó által kell neki a megkegyelmezést megmagyaráztatni.» Egy órával utóbb *Louise Michel* parancsot kapott, hogy haladéktalanul hagyja el a börtönt, mert ellenkező esetben tizenöthavi börtönbüntetésre és tizennyolczezer frank pénzbirságra fogják itélni. A renitens hajadon tovább is ellenszegült. Ujra tanácsot kérnek *Allain-Targétól* és az ő rendeletére nyitva hagyják a czella ajtaját, a börtönőrök elmennek és megvonnak tőle ételt és italt. *Louise Michelt* csakhamar éhség és szomj gyötrik, kinjában körmeit rágicsálja és egy tüvel felkarczolja a bőrét, hogy a vérét igya. A börtönigazgató attól tart, hogy a makacs nő még öngyilkossá válik és ujra elsiet a belügyminiszterhez. «Füstöltesse meg, mint egy sonkát,» tanácsolja a miniszter. Ez is megtörténik, de sikertelenül; azok, a kik a füstölésben részt vettek, valamenynyien borzasztó köhögéssel távoztak. Ezután száz patkányt bocsátanak a czellába, de *Michel* ágyába kapaszkodik és még csak szemöldökeit se huzza össze. Végül ötven sapeurt rendelnek oda, hogy bontsák le Saint-Lazaret. Este 11 órakor be van fejezve a mü, a falak romokban hevernek. *Louise Michel* szabad ég alatt ágyában fekszik; körülötte puszta rom minden, «A rács maga még nem teszi a börtönt», igy szól: «itt maradok, mint egykor Marius Carthago romjain.» *Allain-Targé* már most igazán türelmetlen lesz. «Nevetségessé teszszük magunkat», igy szólt: «még csoportosulást támaszt és megakasztja a közlekedést. Hozzatok csendőröket.» Hoznak előbb két, aztán négy, végül hat csendőrt. Michel felemelkedik ágyán és a hozzá legközelebb álló két csendőrt görcsösen karján ragadja. «Nem bocsátom többé el,» kiált az őrjöngő, «örökre fogoly maradok, csak a börtönöm ambuláns.» A rendőri kötelességérzet áldozatai valóban sajnálni valók, mert *Louise Michel* mindenütt magával vonszolja és még Uj-Kaledóniába is magával vinné őket.» — *Louise Michel* egy elvtársához *Lisbonnchoz* a következő levelet intézte május 4-én: «Lisbonne polgártárs! Fogadja köszönetemet. Ugy látszik, ön érezte, hogy gyalázat nélkül nem fogadhatom el azt a kegyelmet, melyhez csak annyi jogom, van mint a többieknek. Vagy valamennyi vagy senki. Nem akarom, hogy megfizessék nekem az anyám holttestét. Fogadják azok a barátaim is köszönetemet, kik idejekorán értesitettek. Elválallom vonakodásomért a felelősséget és ha a barátok gondolkoznak, érezni fogják, hogy ha semmit se tehetnek már értem, legalább nem kell engem inzultálni. Ellenfeleim ezt érezték. Sajnálom, hogy nem vagyok Oroszországban vagy Németországban; ott megölik a forradalmárokat, de nem piszkolják őket be. Hagyjanak engem békében. Fogadja kézszoritásomat. *Louise Michel.*»

— **Öngyilkosság Sopronban.** Mint levelezőnk sürgönyzi, Sopronban Thiering György terménykereskedő s háztulajdonos ma reggel villájában revolverrel agyonlőtte magát. Thiering mintegy 50 éves, tekintélynek örvendő jó viszonyok közt élő polgár volt, s öngyilkossága nem csekély feltünést kelt.

— **Az atlanti tenger világitása.** New-Yorkból irják: A legmerészebb amerikai tervek egyike az atlanti tengernek villamos fénynyel való megvilágitása. Megvilágitott utat akarnak előállitani a tengeren át Uj-Fundlandtól egészen az ir tengerpartig. Erre a czélra hajókat egyenes irányban, egymástól 200 tengeri mértföld távolságban, oly módon akarnak a nyilt tengeren leereszteni horgonyokkal megszilárditani, hogy minden oldalról a horgony körül foroghassanak. Ezeket a világitó hajókat villamos kábelek kötnék össze egymással és a tengerparttal s ezek a kábelek táviratok közvetitésére is használtatnának. Ez a terv első tekintetre megvalósithatlannak látszik ugyan, de a newyorkiak meg vannak győződve, hogy az eszmét előbb-utóbb megvalósitják.

— **Vasuti személyforgalom.** Hivatalos adatok szerint a magy. kir. államvasutak vonatain tegnap 1468 személy érkezett a fővárosba és 776 utazott el. Az osztrák-magyar államvasutak vonatain 773 egyén érkezett és 633 utazott el, a déli vasuton pedig 444-en érkeztek és 395-en utaztak el. Tehát összesen érkezett 2685, elutazott 1704 egyén.

Rövid hirek. *A t. egyetem jubileumán* való részvétel módozatainak megállapitásával tegnap foglalkozott a t. és müegyetemi olvasókör választmánya. — *Püspökin* mult szerdán virradóra borzasztó vihar vonult keresztül. Fákat tördelt ki és házfedeleket bontott szét; a villám több izben csapott le a község közelében és három darab marhát agyonsujtott. — *Győrött* nagy feltünést keltett Plezinger Ernő lopással, rablással és többszörös gyilkossággal vádolt rabnak megszökése; a rab május 2-ika óta őrültséget tettetett és még az nap délután kórházba szállitották, hol kényszerzubbonyt adtak rá. Plezinger még az nap éjjel megszökött. A nyomozást még éjjel meginditották, de eddig eredménytelenül. — *Komádiban*, Biharmegyében e hó 4-én tüz ütött ki, melyet orkánszerü vihar szitott; a tüz 22 lakházat és számos melléképületet hamvasztott el. Egy férfi és egy nő sulyos égési sebet szenvedett. — *Szegeden* serényen dolgoznak a szinházi romok eltakaritásán; a nézőtér közepe már majdnem egészen tiszta; a vastetőzetet szétszedték és elhordták. Még csak a páholysorok vasoszlopait, a vasfüggöny alkatrészeit és a szinpadi reservoirokat kell eltávolitani.

= **A mágnás és a festő ügye,** melyről tegnap megemlékeztünk, ma lovagias uton elintéztetett. Gróf Erdődy Tamás és Temple János délelőtt a főváros egyik vivótermében karddal egyenlitették ki az ügyet. Heves összecsapás után gróf Erdődy bal kezén, Temple János pedig arczán és jobb kezén sebesült meg. A fiatal gróf sebe nem veszélyes és alaptalan a párbajról forgalomba hozott ama verzió, mely szerint kis ujját elvesztette volna. A párbaj után a felek között megtörtént a kibékülés. Gr. Erdődy segédei voltak: gr. Pálffy Rudolf és Radisich István, ellenfelének Szemere Attila és Feszty Árpád segédkeztek.

= **Kifogott holttest.** A vámházelőtti rakparton ma délelőtt egy ismeretlen férfi már rothadásnak indult holttestét fogták ki a Dunából, melynél a kezek erős spárgával keresztbe voltak kötve. Zsebében egy honvéd végelbocsátási bizonyitványt találtak, mely *Győri* Pál zalamegyei hidvégi szül., 37 éves földmüves nevére szól. Valószinü, hogy a kifogottal azonos.

= **Betörés.** *Szabó* Sándor adóbiztos gyöngytyuk-utcza 13-ik sz. a. földszintes lakásába egy nyitva felejtett ablakon ma éjjel ismeretlen tettes behatott s egy ezüst órát lánczczal és több ruhanemüt ellopott.

= **Felfüggesztett zsaroló rendőrtisztviselő.** *Horváth* Jenő, a X. kerületi (Kőbánya) kapitánysághoz beosztott rendőrségi irnokot, a ki ellen több rendbeli hivatalos mulasztás és nyilvános botrány miatt már eddig is két rendbeli fegyelmi vizsgálat van folyamatban, egy ellene ujabban zsarolás miatt emelt panasz következtében a főkapitány állásától felfüggesztette.

= **Vizbefult gyermek.** Az ujpesti rakparton e hó 4-én játszás közben a tutajokról egy 5—6 év közt lévő fiugyermek a Dunába esett s ott nyomtalanul eltünt. A gyermek eltünésekor egy darabból álló fekete szinü felsőruhát viselt, nyakán pedig hátul megkötött kendő volt. A rendőrség a holttestet körözteti.

= **Eltünt gyermek.** *Kasánszky* Tivadar 12 éves tanuló tegnap reggel szüleinek ujpesti házából eltávozott, hogy az V. ker. állami gimnáziumba menjen. De sem oda nem ment sem pedig szülőihez nem tért vissza.

= Olvasóink figyelmét felhivjuk **Valentin & Comp.** hamburgi bank-czég mai hirdetésére, mely annak, ki az abban érintett sorsjátékot megkisérli, alkalmat nyujt csekély költséggel, esetleg nagy összegü nyereményre.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Nemzeti szinház.** Ma este mutatták be *Rákosi* Jenő három felvonásos bohóságát, *A bárónő leveleit.* Az ujdonságot elég szép számu közönség nézte s többször jóizüen nevetett a komikus alakokon, a bohózatos helyzeteken, a szellemes, bár sokszor erőltetett ötleteken, a melyek mind érvényre jutottak az előadásban; a mi nem sikerült, a mi nem hatott, azért nem az előadókat, hanem kizárólag a szerzőt illeti a felelősség. A bohózatnak nincsen egységes konczepcziója. A báróné levelei volnának — e darab czime szerint — a bonyodalom inditó okai; de valósággal sokkal nagyobb szerepet játszanak benne a báróné férjének a skatulyái, s még nagyobbat egy lengyel menekült árvájának az irományai. Ennek az árvának, egy madonnaszerü divatárus leánynak szentimentális szerelme és házassága a darab — a bohózat — voltaképeni tartalma; a báróné levelei, a Klivényi ur skatulyái mellékes dolgok. A szerző nem volt tisztában czéljával s nem tudta lekötni, fokozni a közönség érdeklődését, mely a harmadik felvonásban csaknem a fagypontig sülyedt. De a két első felvonásban sem tudta kizsákmányolni a jellemekből és helyzetekből kifolyó komikumot; mintha csak láttuk volna a puskalövést, a nélkül, hogy a dörrenést is hallottuk volna. Szerettünk volna többet nevetni, talán kaczagni is a bohózaton. S a közönség is az első és a második felvonás után kitapsolta ugyan a szereplőket, s mindössze kétszer kitapsolta a szerzőt is, de végre mégis elégületlenül hagyta el a szinházat. A szereplők közül első helyen *Molnárnét* kell emlitenünk, ki a báróné szerepében kedélyének egész elevenségét, szellemének egész fényét ragyogtatta; mindent elővett ismeretes kitünő szerepeiből, hogy megelevenitse, földiszitse velök bárónéját, ezt a félbenmaradt teremtést; s igyekezetének volt is némi sikere. Egészen hiu volt az *Ujházi* törekvése. Klivényit, a báróné férjét, egy penzionált kereskedőt, de aktiv szolgálatban lévő rouét kellett volna élvezhetővé, elfogadhatóvá tennie; de a közönség még az ő kedvéért sem fogadta el. Klivényi ur mint rokkant arisztokrata is izetlen, képtelen alak volna, mint nyugalomba vonult kereskedő pedig egyáltalán szóba sem jöhet. *Náday* igen jó volt mint házi barát, mint a hóbortos, szivtelen báróné áldozata; elhittük neki, hogy megunta bárónéját, de nem tudtunk megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy igazán szerelmes az erkölcsös divatáruslányba. Hiába, Nádayt nem tudjuk komoly, pláne idealis szerelmesnek tekinteni. A divatárus hősnőt, a Rákosi szeszélyes moráljának ezt a legujabb áldozatát, ezt a boulevard vagy váczi-uczai Madonnát *Csillag* Teréz személyesitette — és még se tetszett, mivel nem is tetszhetett. Könnyebb feladata volt *Lánczy* Ilkának egy fiatal leány szerepében, ki ellenséges lábon áll mostohaanyjával, a bárónéval, és kész lemondani szerelméről, kész nőül menni a házi baráthoz, hogy megmentse atyja becsületét. Lánczy Ilka kis szerepében is határozott jellemet állitott elénk; játékában több erő, ábrázolásában több elevenség volt, mint rendesen lenni szokott. Egy felvidéki, rozsnyói család is szerepel a darabban, egy apa, egy fiu meg egy fogadott leány. Mind a három alak jól van kigondolva, de egyikből se válik kiváló komikai karakter. Aránylag legjobb az öreg ur, melyet Gabányi személyesitett, leggyarlóbb az Ambrus gyerek, a melylyel Földényinek kellett megküzdeni. A leányt Palotai Piroska játszta, eleven kedélylyel. Mind a hárman tájkiejtéssel, még pedig, ha jól sejtjük, tótos accent-nal akartak beszélni; de kiejtésök inkább palóczos, mint tótos volt. Végül meg kell dicsérnünk Vizvárinét, ki ügyesen, élénken csevegett egy divatárusnő hálátlan szerepében, és Sántát, a ki ma este legjobb inasainak egyikét mutatta be.

— **Mierzwinszkyt** pénteken fogja a budapesti közönség először hallani *Tell Vilmosban* mint Arnoldot. *Mierzwinsky* e kedvelt szerepével kezdi minden vendégszereplését. A czimszerepet *Padilla*, a Bécsben sokat dicsért baritonista, Matild szerepét pedig *Russel* Ella kisasszony énekli, kit szintén nagyon jó hir előz meg.

— **A városligeti német arénában** holnap szombaton lesz az első operette-előadás. Az előadásokra a kiállitási területen is kaphatók jegyek és pedig a főbejárás mellett az első pavillontól balra.

SPORT.

— **A tavaszi galamblövészeteknek** második napját ma tartották meg. Egész délutánon át vigan puffogtak a Lancaster és Lefaucheux fegyverek és a ragyogó napfény mellett hirtelen nekieredt erős zápor csak pár perczre akasztotta meg a nem népszerü de azért a mágnásvilág előtt nagy kegyben álló galambló-sportot. A lövészet délután három órakor kezdődött, mely időben a lövők közül csak egynehány volt jelen. Nézőközönség több volt, mint máskor lenni szokott. Ott láttuk: Andrássy Manó grófnét két leányával, Zichy Rezső grófnét két leányával, Andrássy Tivadar grófot, Orczy Elek bárót, Üchtritz Zsiga bárót, Elek Gusztáv honvédezredest stb. Az első szám tétverseny volt. Résztvettek benne: Trautmansdorf herczeg, Esterházy Mihály gr., Mecklenburg Frigyes báró, Keglevich Gyula gróf, Sibrik Kálmán, és Jankovich Gyula. 27 méternyi távolságról lőttek és a tételekből álló dijat Esterházy Mihály gróf és Mecklenburg Frigyes báró megosztották, négy-négy hibátlan lövéssel. Az ezután következett egyesületi tiszteletdijért (ezüstös kupak) folyt versenyben az előbbi lövőkhöz még Dőry Lajos, Zichy Antal gróf és Vay Elemér báró csatlakoztak. E versenynél a tétel 15 forint volt. Kilencz galamb lett hiba kizár. A kilenczedik poule után még nem dőlt el a verseny, minek következtében azt a tizenkettedikig folytatták. Győzött Sibrik Kálmán vasmegyei földbirtokos 10 galambot találva, második volt Esterházy Mihály gróf, tizenkét galamb közül hármat hibázott. A harmadik lövészet handicap volt s ezt 9 versenyző ellen Jankovich Gyula nyerte 12 galamb közül 11-et találva. Második Trautmannsdorff hg. lett, 12 lövés közül 2 hibával. Tét 10 frt. Negyedik tétversenyen 9 hibátlan lövéssel Trautmannsdorff hg. győzött; második Sibrik Kálmán 8 galambot találva. Az ötödik lövészetet handicap képezte, s ezt öt versenyző közül Vay Elemér br. nyerte meg öt hibátlan lövéssel. Tét 10 frt. A zárlat Double-rise volt, melyben a nyertes Trautmannsdorff herczeg volt. A lövészet esti 6 órakor ért véget. Holnap szombaton ismét lesz galamb-lőverseny.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Tiltott szerencse-játék üzése** miatt a IV.—X. ker. büntető járásbiróság Neuer Miksánét, egy akáczfa-utczai kávémérés tulajdonosát 2 napi fogházra s 20 frt pénzbirságra itélte.

— **Letartóztatott jegyző.** Vida Mihály ujpesti másodjegyzőt a ki az adóügyeket kezelte, csalás, okirathamisitás és sikkasztás miatt a törvényszék letartóztatta. A vizsgálat eddig 600 frtnyi állami pénz elsikkasztását állapitotta meg. Vida bünténjeinek az vezetett nyomára, hogy Langsfelder Simon ujpesti börgyárosnak járó 120 frtnyi illetéktöbbletét hamisitott aláirásokkal a váczi adóhivatalnál felvette.

— **A Verhovay testvérek** bünügye a kir. táblán hétfőn e hó 11-én kerül tárgyalásra. Az ügyet a IV. büntető tanács fogja elbirálni *Németh* János kir. táblai tanácselnök elnöklete alatt. A referens ismét *Péterffy* Domonkos táblai biró lesz, ki a vádhatározat tárgyalása alkalmával az ügyet már behatóan tanulmányozta s most ujabb 3 heti tanulmányt szentelt a tanuvallomások és a végtárgyalás iratainak.

Temesvár, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távira.) Halálos itéletet hozott ma délben a helybeli kir. törvényszék *Maly* István törvényszéki elnök elnöklete alatt *Fleischmann* Móricz 33 éves izraelita vallásu lippai pékmester ellen, ki feleségét Emiliát és tizenkét éves unokahugát, *Eibenschütz* Rózát 1884. augusztus 20-án éjjel orozva megölte. A vádlott, ki büntettét kereken tagadja, felebbezett. Fleischmann a tárgyalás egész folyamán olyannyira kihivó magaviseletet tanusitott, hogy e miatt az elnök őt fegyelmileg böjttel szigoritott külön fogsággal büntette.

Brünn, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az ügyészség vádat emelt párbaj vétsége miatt *Offermann* Edvin báró és *Herzfeld* Hugó tartalékos tisztek ellen. — *Wrba* őrvezetőt, ki őrmesterére rálőtt, elmebeli állapotának megfigyelése végett a helyőrségi kórházba szállitották.

A Haris-bazári kettős gyilkosság.

Egy lélektani rejtély megfejtését várta mindenki attól a tárgyalástól, mely ma a budapesti törvényszék előtt lefolyt. A Haris-bazári kettős gyilkosság tettese egyike a legérthetetlenebb gonosztevőknek. Nagyon messze, a gyilkos fiatalabb éveibe, egész a gyermekkorig kell visszanyulni, hogy elképzelhető legyen, miként vetemedhetett a gyilkosságra. Sem bosszu, sem féltékenység, sem hirtelen harag, még kevésbé szennyes birvágy: mi lehet tehát a valódi indok? Ezt kutatta ma főként a biróság, ezen tépelődik több mint egy hónap óta a nagy közönség, melyet lázas izgatottságba hozott a véres, a kegyetlen és vakmerő büntett s amely feszült érdeklődést tanusitott a gyilkos személye iránt. Az áldozatok fölött napirendre tértek már régen. Igazi részvétet ugy is csak az egyik érdemelt. Itt maradt azonban a gyilkos, a rejtélyes, érthetetlen gonosztevő.

Minden ember szeméből leolvasható volt az a különös érdeklődés, melyet a vádlott személye iránt táplált, az a különös kiváncsiság, mely Balentics Imre iránt nyilvánult. Hiszen nem az emberi szenvedélyek ama korcsszülöttje volt a tett rugója, mely az önző kapzsiságban leli csiráját és melynek a földi törvény sulyos eseteiben a rablás elnevezést adja; hiszen nem a zseb, a kincs, a pénz felé nyujtotta ki gyilkoló karját a gonosztevő, nem ez volt két emberi lény megölésének motivuma hanem egy érzelem, mely valódi tisztaságában éltet, mint a levegő, elfajulásában azonban rombol, mint a vihar. A *szerelem* varázsa vont bűvkört az itélet alá jutó emberi gyarlóság köré, de a biró szine elé ebből csak a vad érzékiség pusztitó szenvedélye jutott. Egy férfi nőt ölt meg és egy ártatlan gyermeket. Ez tette jellemzetessé a ma tárgyalt bünügyet és ez csigázta fel a közönség érdeklődését a gyilkos egyénisége iránt.

És elővezették a vádlottat. Azt a gonoszsága között is minden izében hiu bolondot, a ki megelégedett mosolylyal szemlélte a közönséget, mely az ő tiszteletére megjelent s szemhunyorgatásokkal fixirozta a hölgyeket, a kik őt a Fortunába rándulás fáradságára méltatták. Eldurvult, közönséges ficzkó helyett egy fesztelen, könnyed testtartásu gavallér jelent meg a törvényszék sorompói előtt. Enervált arcza azonban viharos multra mutat. Magatartásán látszik az elfogultság, de ez nem félelem. Öltözéke gondos; testhez álló kék jaquet, szürke nadrág, hegyes orru czipők. Egyedül a piszkos nyakravaló rí ki az összhangból. Haja, mely ép oly fekete, mint rövid kis bajusza és sürü szemöldökei, gondosan ketté van választva középen. Állát kiverte a tüske az egy havi fogság alatt, mely halvány, beteges sápadtsággal vonta be arczbőrét. Alacsony homloka vadságra mutat, de azért az egész arcz épen nem visszataszitó. Sőt ellenkezőleg; Balentics Imrének szerencséje lehetett a nők körül. De a szem .... nos hát e szem a gyilkosnak a szeme: tétováz és fürkész, de az a tüz, mely a szemben ég, Balentics Imrére vall, a ki ölt, mikor már nem volt reá nézve szerketőzés, és a pokollal sem törődött többé, mikor bujasága előtt az élvek mennyét elzárva találta. A gyilkosság motivumának homályát ezeknek a szemeknek szenvedélyes tüze, bizony akárki előtt eloszlatja. A nagy uri nonchalance nem igen hagyta el vádlottat az irgalmas végtárgyalás alatt, még ma is urként akart jelentkezni, a kinek a szerinte tulzott vádak egy «szabad személy» miatt nem nagy gondot okoznak. Első pillantása a hirlapirók padjára esett, s csak azután vette szemügyre a biróság tagjait. Mikor a vádlottak padján helyet foglalt, kiváncsian fordult hátrafelé. A terem zsufolásig tömve volt. Elöl hölgyek, hátrább számos ügyvéd, biró és több notabilitás. Az első padsorban *Kozma* kir. főügyész. Balentics Pillantása nyugodtan suhant végig a közönségen, mely feszült kiváncsisággal szemlélte őt. Nem jött zavarba, csak alig észrevehető pir futotta át arczát.

Azután megkezdődött vallatása. Halk hangon, de határozottan felelt. «Egy kissé rosszul vagyok» — mondá, mikor elértek a gyilkosság részleteihez. Az elnök azonnal széket adatott és ettől kezdve a terem közepén, széken ülve, háttal a közönségnek, válaszolt a kérdésekre. Mindent őszintén, tartózkodás nélkül beösmert. «Fatalista» — suttogták több felől is. De e név nem illik Balentics Imrére, mert benne több a czinizmus, mint a fatalizmus. De nem is lehet, mert amint elmondta élete folyását, annál sivárabbat aligha élt keresztül százezer ember közül egy is talán. Gyermekkorában hijjával volt a szülői gondoskodásnak, felserdülve egészen szabadjára maradt s egyedüli foglalkozása lett a bor, a kártya és a szabadszemélyek. A katonaság csak ujból és még jobban fölkeltette benne az élvezet utáni vágyat. Alig hogy kiszabadult és körmei közzé keritette örökségét, egész mohón, állati vadsággal üritette ki az élvezetek poharát, az utolsó cseppig. Mikor mindennel végzett, végzett jövendőjével is. A befejezés csak zárköve eddigi életének.

Nem bánja amazt, nem törődik ezzel. Még jókedve sem hagyta el.

Mikor tulesett a vallatáson, melynek volt egy rendkivül érdekes részlete is, Budai Róza meggyilkolásának kérdése: vajjon előre megfontolta-e a kis leány láb alól való eltevését, a beismerő nyilatkozat után megtörölte verejtékes homlokát és nagyot sóhajtott. Mintha csak azt akarta volna jelezni: ezen is tul vagyunk, most már vége mindennek. Pedig nem volt vége. Ezután következett az igazi megpróbáltatás, melynél elhagyta fagyos nyugalma és megjelent Balentics Imre a maga tökéletes valódiságában. Az ügyész faggatni kezdte, milyen viszony volt közte és a meggyilkolt nő között. Benső, gyöngéd viszony-e? Balentics hevesen, kipirosodva tiltakozott, hogy ő egy szabadszemélylyel ily viszonyt nem folytatott. — «Pedig ön szerette azt a leányt» kiáltott reá a vád képviselője, — «szerette, de szégyenli bevallani.» A gyilkos szemei először tüzet szórtak, aztán elkomorult és szótlanul lehajtotta fejét.

Mutatta e jelenet, hogy a gyilkosságba belejátszott a szerelem, egy bünös, megfertőzött szerelem, mely talán nem is érdemes e névre, a mely azonban Balentics Imrében tényleg élt, lángolt ép oly szenvedélyesen és állati vadsággal, mint a mily vadsággal élvezte az életet.

Balentics czinizmusa a tanuvallomások alatt tünt ki legvisszataszitóbban. Egy izma sem rándult meg szeretője édes anyjának kihallgatása alatt. Ez a szegény asszony, ki Nanát szült és erkölcsi érzet hijjával lévén, szolgálója lett gyermekének, remegve és félve tekintett a gyilkosra, mikor szembesitették vele. A gyilkos pedig mosolyogva tekintett végig rajta. Aztán következett a másik anya.

A psychologia számára alig volt valaha érdekesebb tanulmány tárgya mint e két asszony érzelmének sajátságos nyilvánulása. Pesek Julia és Budai Lipótné mind ketten gyermekeiket vesztették el a meggyilkoltakban; de Pesek Julia csak reszketve felindulva, azonban könnyes szemek nélkül lépett a biróság elé. Látszott hogy félt sirni. Iszonyu fájdalmát elárulta ugyan az a hörgő, dadogó hang a melylyel vallomását tevé, de mintha tudta volna, hogy a hallgató közönség az elkövetett bünökért való felelősség egy részét reáháritja, az anyára, a ki szolgáló gyanánt szerepelt leányánál, mikor ez a ledérség és a szabad szerelem lejtőjére lépett: nem merte érzelmének szabad kitörést engedni és kéztördelve válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Mikor pedig azt a gyászruhába öltözött beteg asszonyt vezették a forum elé, a meggyilkolt kis Budai Róza anyját, a közönség őszintén osztozkodott a szerencsétlen asszony fájdalmában. Halk moraj, a szánalom hangja futott végig a termen, midőn *Budai* Lipótné belépett. Fekete kendő takarta a viaszsárga arczot; ingadozva, férje támogató karjai közt lépdelt a sorompók elé és leroskadt a székbe, mit a teremszolga az elnök intésére előhozott. Zokogva, elhaló hangon mondta el, hogy mit se tud, mint azt, hogy kis gyermeke nincs többé. El is bocsátották rögtön a szegény asszonyt, kibe a lélek csak hálni jár. Mindenki meg volt indulva mélyen, egyedül Balentics Imre nem. Közönyösen pödörgette bajuszát, mintha az üllői uti korcsmában ült volna asztaltársai között.

Vidámsága legteljesebb lett *Altmann* orvos kihallgatása alatt. Még nevetett is; de nevetését hirtelen elnyelte, mikor Altmann beszélni kezdett, hogy már régebben is fenyegette a leányt. Feszengett helyén, s várta, hogy rákerüljön a sor. Ekkor aztán csengő hangon vágta a tanu szemébe, hogy hazudik. Az elnök szigoruan rendreutasitotta, de erre alig figyelt. Megmondta, a mit mondani akart, s ismét vidám lett.

Tősgyökeres magyar alakja volt a tárgyalásnak Béres Mihály uram, aki ugyan nehezen határozta el magát az elnök által elébe tartott törvény előtti egyenlőség respektálására, amelynél fogva ugyanis Béres Mihály uramnak csak mint minden más földi halandónak, álló pozituraban kell vallomást tenni, de aztán csak valahogy beletalálta magát helyzetébe és csipőre tett kezekkel, apróra elmondta a vádlott viselkedésére vonatkozó nézeteit, a kinek ő «privát kosztot» adó gazdája volt. Béres Mihály dicsekedve tárja ki az ő policziális tehetségét, ő lévén a gyilkosság hire után az első, a ki Balenticsre gyanakodott, még pedig azért, mivel Balentics tőrös botjával és borotvájával nem egyszer rontott neki a szobaleánynak is, de persze csak amugy tréfából. S mikor a tanu a vádlott eme gyilkolási hajlamáról beszélt, maga Balentics majdnem kaczagással kisérte az ő jó gazdájának tréfás elbeszélését.

Balentics aarátságos mosolylyal nézte lakótársait, majd bizalmas nyájassággal a szobaleányt, kivel ugy enyelgett, hogy ölelés közben borotvával fenyegette. A tisztességtudó szobacziczus bejövetkor és távozáskor is meghajtotta magát az egykori szobanr előtt.

Nyugalommal állta ki mindvégig az ellene valló és vele szembesitett tanuk szuró tekintetét, csak mikor a királyi ügyész vádbeszédében nyomorult és gyávának nevezte, csak akkor hagyta el egy pillanatra közönyössége, de már a másik perczben ismét bajuszát pödörte és mosolygott az ügyész merészsége fölött. Mikor az ügyész halálbüntetést inditványozott még akkor is csak egy pillanatra vörösödött el arcza, hogy aztán a legborzasztóbb lelki nyugalommal mérje tekintetével az őt kiváncsian leső közönséget.

A közönség kiváló érdeklődését, mint rendesen, ugy most is a vád és védelem mérkőzése keltette fel. Fokozta pedig ez érdeklődést az a körülmény, hogy a vádlott terhére rótt cselekményt a törvény halállal sujtja. Bakos János királyi ügyészszel e jeles és kiváló közvádlóval szemben azonban a védelmet a biróság egy fiatal ember kezdő kezeibe tette le. a ki sans géne egy terjedelmes iratot olvasott fel a nélkül, hogy a végtárgyaláson történtekre csak egy szóval is reflektált volna.

Esteli 8 óra volt már, mikor az izgatott közönség előtt ismét megjelent az itélethozatalra visszavonulva volt biróság és az elnök szilárd hangon felolvasta az itéletet, mely vádlott cselekményét halálbüntetéssel sujtotta. A vádlott az itélet hallatára egy pillanatra megrendült, de az indokok felolvasásakor ismét a börtönőr mellé huzódott és vérfagyasztó mosolygással hallgatta végig a legborzasztóbb büntetésnek megokolását.

Midőn pedig azt kérdezték tőle, vajjon az itéletben megnyugszik-e, szilárd kihivó hangon hivatkozott a halállal daczolni tudó bátorságára és a közönségnek leirhatatlan megdöbbenése mellett jelentette ki, hogy nem felebbez. Mintha a gyávaság vádját, melyet a nap folyamán annyiszor arczába vágtak, akarta volna ezzel megerőtleniteni.

Dicséret illeti Kriszt János alelnököt, a mai tárgyalás vezetőjét, a ki a legnagyobb tapintatossággal és ügyességgel teljesitette komoly, nehéz hivatását.

A tárgyalás lefolyásáról e tudósitást adjuk:

A biróság tagjai: *Kriszt* János elnök, *Brinkmann* és *Kossutány* szavazó birák, dr. *Woyda* jegyző. A vádhatóság képviselője *Bakos* János kir. alügyész. Védő dr. *Dalnoki* Béla.

A tárgyalást elnök 9 órakor nyitja meg s elrendeli a vádlott bevezetését.

Balentics Imre előadja, hogy 25 éves, róm. kat. szül. Velisen. Büntetve nem volt; vagyona nincs, de örökséget vár anyjától. A szülői háznál 1865-ig volt. Tanult Pécsen és Nagy-Kanizsán; itt tette le az érettségit, a mely után katonának állott be a 9-ik huszárezredbe. Három évi szolgálat után mint közember vált meg ezredétől, mert időközben viselt altiszti rangját összekoczczanás miatt elvesztette. 1884. junius havában postagyakornok lett, s nagykorusittatta magát. Hivatalában csak hat hónapig volt. Novemberben elbocsátották s ezután az egyetemre iratkozott be. Nagybátyja után körülbelül 6000 frtot örökölt, melyet mult év október havában kapott meg és pedig 2900 frtot készpénzben és 1600 frt értékü sorsjegyeket. A pénzt először takarékpénztárba tette, de csakhamar kivette és elköltötte.

Az elnök: Mikor ismerkedett meg Végh Pessek Veronával? *A vádlott:* Deczemberben, az utczán. Eleinte gyakrabban járt hozzá, később csak ritkán. *Az elnök:* Bensőbb viszonyt kötött vele? *A vádlott:* Igen.

Az elnök: Mint jutott arra a gondolatra, hogy megöli? *V.:* Irányomban tanusitott szemtelen magaviselete kényszeritett arra. *E.:* Talán meghidegült ön iránt? *V.:* Nem voltam szerelmes bele. *E.:* Miben tapasztalta e szemtelenséget. *V.:* Egész beszédmodorában. *E.:* Mikor tapasztalta ezt először? *V.:* Márcziusban; fitymálva beszélt velem, szemtelen magaviseletet tanusitott; azért tettem fel magamban, hogy kivégzem. *E.:* Már márczius végén? *V.:* Már akkor haragudtam reá. *E.:* És akkor határozta el a kivégzést? *V.:* Azt még nem. Februárban volt köztünk egy kis czivódás, de azt később mindketten elfelejtettük. *E.:* Akkor nem tervezte a kivégzést? *V.:* Nem, *hanem csak akkor, a mikor megtettem.* *E.:* Az nem lehet, mert ön már ápril 1-én elhatározta, hogy végrehajtja tervét. *V.:* Igen, akkor. *E.:* Márcziusban mikor volt utoljára nála? *V.:* Márczius 1-én. *E.:* Mennyi pénze volt akkor önnek? *V.:* Valami hat forintom. Elzálogositottam először a téli kabátomat 3 frtért, azután 2—3 nap mulva látcsövemet 5 frtért.

Az elnök: Azután mikor ment el ismét hozzá? *V.:* Április 1-én mentem hozzá vizitbe. Rosszul fogadott, kölcsön kért pénzt, de nekem nem volt s különben is tartozott. Mondtam neki, hogy inkább adja meg a tartozását; ekkor lealázólag nyilatkozott rólam és azt mondta, hogy nagyobb urak is járnak hozzá, mint én s nem gondolta volna, hogy valaha visszakérem a pénzemet. *E.:* Tehát ön adott neki kölcsön pénzt? *V.* Tartozott nekem 38 frttal; adtam neki januárban 8 vagy 10 frtot, február 14-én 25 frtot és márcziusban körülbelül 5 frtot. Ezt kértem tőle vissza. Azután elmentem; ő kezet se fogott velem, ugy eresztett el. *E.:* Ekkor mit tett fel? *V.:* Ekkor feltettem magamban, hogy ha még egyszer igy bánik velem, elkövetem azt, a mit elkövettem. *E.:* Ha már elkövette, csak mondja ki, mit tett föl magában? *V.:* *Hogy megölöm.*

Az elnök: Mikor odajárt Verához, nem látott ott egy kis leányt? *V.:* Igen. Márczius 15-ike táján először s attól kezdve csaknem mindég. *E.:* Ápril 1-én is ott volt a kis leány, Budai Róza? *V.:* Igen. *E.:* Mikor elhatározta, hogy Verát megöli, tudta, hogy a kis leány is ott van, miként vélte véghez vihetni a tettet? *V.:* Nem azzal a szándékkal mentem, hogy megölöm, csak akkor akartam azt megtenni, ha ismét ugy bánik. Azt hittem, hogy a kis leány nem lesz ott.

Az elnök: Április 2-án délután mit csinált? *V.:* Kimentem a temetőbe, magammal vivén borotvámat. *E.:* Ha megválasztotta az eszközt, akkor elhatározta magában azt is, hogy milyen módon öli meg? *V.:* Azt tudtam, ha a torkát elvágom, mindjárt meghal. *E.:* Tudta, hogy a borotva éles? *V.* Márcziusban megfenettem, mert borotválkozni akartam. Később még egyszer megfenettem és ismét megpróbálkoztam borotválkozni. *E.:* Miért ment a temetőbe, mi volt a terve? *V.:* Sétálni s azután ő hozzá, hogy ha megint ugy bánik velem, hát megölöm.

Az elnök: Mikor ment oda? *V.:* 4 órakor. Az ajtót ő maga nyitotta ki; slafrokkban volt, kezet nem fogott velem s azt kérdezte, hogy hoztam-e pénzt; mikor azt feleltem, hogy nincs, megjegyezte, egy idő óta soha sincs pénzed. Bementünk azután az előszobából a másik szobába, ő a kanapéra ült, én egy karosszékbe. Czigarettát kért tőlem, de nekem nem volt, s erre ő a kis leánynyal hozatott és megkinált, de én nem fogadtam el. Azután el akart menni hazulról és a másik szobába ment öltözködni az almáriom nyitott ajtaja mellé.

Elnök: Milyen gondolata volt ekkor? *V.:* Mérges voltam; nem voltam teljesen ama szándékkal, hogy megölöm, de mikor a másik szobában a mellét füzte, utána mentem és hozzá találtam nyulni, mire ő fejbe ütött. *E.:* A kis Budai Róza már akkor ott volt. Ön látta? *V.:* Igen. *E.:* A vizsgálat adatai szerint akkor, mikor mindketten ültek, már gondolt arra, hogy mit tevő lesz. Gondolt-e a kis leányra? *V.:* Arra nem gondoltam. *E.:* Eléje tartom a vizsgáló biró előtt tett vallomását. *V.:* Tessék megnézni; én arra nem gondoltam. *E.:* A vizsg. biró előtt ön ezeket vallotta: «Én Budai Róza meggyilkolását nem határoztam el, mikor Pessek Verona élete felett határoztam. Midőn azonban ápr. 2-án P. Veronával a szobában ültem, akkor eszembe jutott, hogy a kis Budai Róza elárulhatna engem; ekkor határoztam el magam a kényszerhelyzetben, hogy a kis Budai Rózát is meggyilkolom.» *V.:* Mikor már P. Veronát megöltem. *E.:* Nem akkor, hanem a vizsgáló biró előtt tett vallomása szerint már elébb gondolt Budai Rózára; akkor mikor megérlelte a gyilkosságot. Igy van?

V.: Nem bánom, legyen ugy, azaz kérem, azt én nem mondtam. *E.:* Miért néz máshová? Vár valamit valahonnét. Mindenre nézve töredelmes vallomást tett, csak erre az egy pontra nézve nem. *V.:* Hát legyen ugy, nem bánom. *E.:* Igy nem fogadhatom el a vallomást; mondja el, hogyan történt. Felteszi talán, hogy mást irt a vizsgálóbiró mint a mit ön mondott? Hisz felolvasták ön előtt a vallomást; ön értelmes ember és tudja mit irt alá; mutassa meg, hogy a vizsgálóbiró hiven irta le a vallomását. *V.:* Nem értem a kérdést. *E.:* Mikor ült és beszélgetett Veronával és látva az ő modorát, elhatározta, hogy megöli. Meggondolta-e, hogy tette végrehajtására nincs más mód, mint megölni ezt is? Látnia kellett a terv megfogamzásakor az esetleges akadályt. *V.:* Igen.

E.: Mondja tehát, hogy a mikor ott ült és meglátta a kis leányt, akkor gondolta, hogy — *Vádlott: Hogy megölöm Budai Rózát.*

Az elnök: Hogy hajtotta végre a tettet Veronával?

Vádlott: Mikor Vera megütött, bementem a belső szobába kivettem a beretvát azután visszamentem az előszobába; jobb kezemet, melyben a beretva volt, hátra tartottam, Veronát hátulról átkaroltam, fejét hátrahajtottam, száját befogtam balkezemmel, ugy ejtettem rajta a vágást. Egy metszést tettem, azután eleresztettem, nehogy bevérezzem magamat, ekkor befutott a másik szobába, ott neki esett az asztalnak, majd ismét kijött az előszobába és ott elesett. Én utána mentem, mert féltem, hogy a szomszédban a hörgést meghallják. Ekkor a belső szobába mentem a kis Rózához. Mikor meglátott, összehuzódott a mosdószekrény és a fogas között, majd kiszaladt, ekkor megfogtam, fejét átkaroltam és rajta hasonló vágást tettem; mindjárt összerogyott. Elkezdett hörögni, ezért csináltam a hasvágást; a ruha nagyobb részét felszakitottam és két vágást ejtettem rajta. Azután kimentem Veronához, ő nagyon hörgött és ezért hasvágást ejtettem rajta és ezután megmosdottam; a szekrény tárva nyitva állott, onnét kivettem egy kendőt és abba a kezemet megtöröltem. Ekkor láttam meg egy nyitott dobozban a pénzt és azt magamhoz vettem, mert gondoltam, hogy ő nekem többel tartozott. A mit kivettem, 31 frt volt.

Az elnök: Másodikán mennyi pénze volt önnek. *V.:* 1 frt 60 krom. *E.:* Mi volt a terve, hogy mit tesz, ha pénze elfogy? *V.:* Gondoltam, hogy haza megyek az ünnepekre. *E.:* Feltünő, hogy ön Pessek Verona pénzéhez nyult. Tudta, hogy van pénze, vagy azért ment oda? *V.:* Tudtam, hogy nem volt pénze. Ha pénzt akartam volna, nem hozzá mentem volna. Tudtam, hogy efféle

nőknek nincs annyi pénzök, hogy érdemes volna érte ilyen bajba jönni.

Elnök: Mit csinált azután? *V.:* Haza mentem és átöltöztem. *E.:* Kimosta ruháiból a vérfoltokat? *V.:* Nem nyultam hozzája, nem mostam ki. *E.:* A Vera pénzét hová tette? *V.:* 10 frtot magamhoz vettem, a többit a kufferemben levő czipőmbe rejtettem. Este vendéglőben és kávéházban voltam, 11-kor lefeküdtem. Másnap délelőtt sörözni mentem és fél egykor haza ebédelni, a mikor jöttek a rendőrségről és elfogtak.

Bakos ügyész: Ön itt a tárgyalás elején azt mondta, hogy valahányszor Verónához ment, a kis leány mindig otthon volt. *V:* Igen, lehet, hogy csak egyszer nem volt otthon. *Ü:* A gyilkosság előtt való nap otthon volt? *V:* Igen. *Ü:* Mit csinált ön akkor? *V:* Játszottam vele labdát. *Ü:* Nem jutott eszébe, mikor a gyilkosságot elhatározta, hogy Vera nem egyedül lakik? *V:* Arra nem gondoltam. *Ü:* Az lehetetlen. *V:* Nem gondoltam a kis leányra. *Ü:* Mikor bement Veronához és találkoztak a külső szobában, hol volt a kis Róza? *V:* A belső szobában. *Ü:* Ön akkor azonnal meglátta? *V:* Igen. *Ü:* Mit gondolt ön akkor? *V: Akkor már kezdtem egy kicsit már gondolkozni.* *Ü:* Mennyi idő folyt le a belépéstől a gyilkosságig: *V:* 9—10 percz.

Brinkmann előadó biró: Nagy összekoczczanás önök közt nem történhetett, ha április 1-jén még labdázott a kis leánynyal. Ha Pessek Verona magával igy bánt, miért ment fel hozzá? Akivel ugy bánnak, az nem szokta felkeresni az alkalmat, hogy még egyszer kövessenek el vele olyasmit, amiért képes volna az illetőt megölni. Ha szándéka nem volt oly komoly, kitérhetett volna az alkalom elől. Mit felel erre? *Vádlott:* Jobb lett volna kitérnem. *Elnök:* Mialatt Budai Róza lenn volt az udvarban czigarettát vásárolni, miért nem használta föl az alkalmat, ha a kis leány megölésére nem volt teljesen eltökélve? Az ő távollétében megölhette volna Veronát? *Vádlott:* Hiába tettem volna a gyilkosságot, *mert ő mégis árulómmá lett volna.*

Ezután felmutatták vádlottnak a *borotvát* és a gyilkosság alkalmával viselt *ruháit*, melyen a vérfoltok helye meg van jelölve. — Dr. *Ajtai* Sándor egyetemi boncztanár, orvosi szakértő felolvassa ezután ugy a Pessek Vera, mint a Budai Róza bonczolásáról fölvett jegyzőkönyvet, mely a nyakvágásokat föltétlenül halálosaknak mondja. *Elnök* (Balenticshez): Budai Rózán a nyakmetszés után miért ejtett 5 hasvágást? *V.:* Hogy életét minél előbb oltsam ki. *E.:* Egy-kettővel nem elégelte meg. *V.: Nem.* — Felolvastatik ezután a ruhán és a borotván talált vérfoltok vegyelemzéséről szóló jegyzőkönyv, a mely szerint a ruha vizzel mosatott. *Vádlott* tagadja, hogy a ruhát mosta volna.

Ezután következtek **a tanukihallgatások.**

Pessek Julia 44 éves, kath. takaritónő. Anyja a meggyilkolt Pessek Veronának. Előadja, hogy szokott leányához takaritani járni. Vera panaszkodott, hogy egy Imre nevü fiatal ember fenyegette. *E.:* Miért, mit követelt? *Tanu:* Nem tudom miért, de fenyegette. A leányom elmesélte azt is, hogy az Imre egyszer eljött hozzá, mikor már fel volt öltözve, meglökte és levetette öt; hogy mit akart vele, nem tudom. (Derültség a közönség körében.) Többször láttam ezt a fiatal embert.

Az elnök szembesiti Balenticscsel, kire az asszony ráismer. «Igen, ez az!» — *Vádlott* elismeri, hogy szintén látta az asszonyt, de tagadja, hogy Verát valamikor le akarta volna vetni a lábáról.

Budai Erzsébet és férje csak annyit tudnak előadni, hogy leányukat a husvéti szünidőre adták oda Pessek Veronához, mert az kérte, hogy ne legyen magányosan. A kis leány, ha hazajött, mindig azt mondta, hogy keresztanyjánál senki sem járt.

Altmann Mór gyakorló orvos, Pessek Verona volt szállásadója, kinek a terembeléptekor nagy mozgás támadt, elbeszéli, miként jött hozzá lakni Vera, s hogy gyakran hallott czivódást szobájából. Egy izben este 10 óra után nagy zaj és lárma ütötte meg fülét. Vera fenyegetett valakit, hogy fejébe vágja a söröspalaczkot. Másnap fel akart mondani, de a leány megkérte s elbeszélte, hogy egy fiatal ember tolakodott be hozzá, ki agyonlövéssel fenyegette.

Vádlott (erős hangon): Mindez nem igaz; szemébe mondom az orvos urnak, hogy hazudik, ugy, mint a rendőrség előtt hazudott.

Az elnök rendreutasitása után *vádlott* kijelenti, hogy Verát agyonlövéssel nem fenyegette, este pedig soha sem ment fel hozzá. *Tanu:* Nekem nincs okom valótlanságot adni elő; ezt az urat én soha sem láttam, Pessek Vera ugy nevezte meg előttem, mint Schellerer báró barátját. *V.:* Az orvos ur ellenkezésbe jön önmagával; a báró barátját emlegeti, én pedig soha nem voltam a báró barátja.

Filko Ilona, 30 éves házolónő. Több izben járt Pessek Veronánál zsebkendőt, törülközőt eladni. Egy izben egy részeg fiatal embert talált a lakásban, ki a szőnyegen hevert és aki az ő batiszt zsebkendőit rongyoknak nevezte. Néhány nap mulva Vera azt beszélte neki, mikor ismét felment hozzá: «Az az ember este majdnem megölt. Én bekisértettem a rendőrségre, de szabadon bocsátották, mert nagy ur fia.» Vera meg is mondotta a fiatal ember nevét, de már elfelejtette.

Brinkmann biró: Nem említette a Kendeffy nevet? *Tanu:* Nem emlékszem, kérem alásan.

Elnök szembesiti tanut vádlottal, a kiben azonban nem tudja az illető fiatal embert felismerni. «Nem mertem én szeme közzé nézni az illetőnek — mentegetőzik a tanu» — mert nagyon ócsárolta portékáimat. Igy hát nem is tudom, ez volt-e?»

Vádlott kijelenti, hogy a tanut soha sem látta és Veránál nem szokott a szőnyegen heverni.

Ezután felolvasták *Schellerer Miksa* bárónak Münchenből a fővárosi rendőrséghez intézett sürgönyét, mely igy hangzik:

«Pessek Veronát csak a lövész-utczában lakó Balentics Imre tartalékos huszártiszt ölhette meg, mert ez 6 hét előtt behatolt Pessek lakásába és erőszakot akart rajta elkövetni; gyanekkor kijelentette, hogy ha nem enged akaratának, megöli.»

Schellerernek a *müncheni rendőrség* előtt tett vallomásából érdekes fölemliteni a következőket:

«Midőn a báró Veronával megismerkedett, ez özvegy Harsányinénak adta ki magát. Később mondta meg, hogy Végh-Pessek Veronának hivják. Balenticset soha sem látta. Midőn a báró Kadarkuton időzött, Verona levelet irt neki, melyben tudatta, hogy egy tartalékos huszárhadnagy üldözi az utczákon. Ugyanez behatolt lakásába és erőszakot akart rajta tenni. Később, mikor a báró visszatért Budapestre, Vera elbeszélte, hogy ugyanez a huszárhadnagy február végén, vagy márczius elején egy este ismét belopózkodott lakásába, egyenesen a hálószobába ment, s öt, ki már ágyban feküdt, lenyomta. Veronának sikerült az ágyból kiugrania és kést ragadva, védte magát támadója ellen. Ez azonban a kést elvette tőle és a földre teperte. Száját befogta, hogy ne kiálthasson és erőszakot akart rajta elkövetni. A zajra dr. Altmann a szomszédból elősietett és rendőrt hivatott. Miután azonban az illető tiszti ruhában volt, az illető csak nevét és lakását jegyezhette föl: az illető kijelentette, hogy Balentics Imrének hivják, a lövész-utcza 9-ik számu házban lakik. Midőn a hadnagy eltávozott, odakiáltotta Veránák: ügyeljen magára, mert meg fogja ölni. Balenticset ez alkalommal a rendőrség 50 frt pénzbirságra itélte. Reggel 5 órakor a hadnagy ismét zörgetett Vera lakásán, de nem nyitottak neki ajtót.»

Elnök (Balenticshez): Megértette, mi van a jegyzőkönyvben? *V.:* Megértettem: az egészből egy szó sem igaz. Soha sem adtam ki magamat tartalékos huszárhadnagynak és tiszti egyenruhám sem volt; büntetést nem fizettem a rendőrségnél. Az esetről felvilágositást lehetett volna kapni a rendőrségtől, ha az ott följelentetett. *E.:* Ki lehetett hát az a huszárhadnagy? Hisz az bizalmas volt Verával, talán elbeszélte? *V.:* Ilyesmiről az afféle hölgyek nem szoktak beszélni. Én azt tudtam eleinte, hogy csak a báróval van viszonya. Később jöttem rá, hogy milyen személy.

Bakos ügyész: Mikor a rendőrség sürgönyözött Schellererhez, ez rögtön nyomra vezette a rendőrséget, mily alapon tehette ezt? *V.:* Verona talán nagyitva panaszolta el neki a veszekedést. Egyébiránt meg lehet tudni a rendőrségnél, hogy fizettem-e 50 forint birságot, ilyen ügy miatt. Az lehet, hogy Vera panaszkodott, hogy fenyegettem. Ilyen nőtől ez is kitelt. *Bakos:* Hisz ön szerette, miért beszél most ily hangon róla? *V.: Csak nem fogok szeretni egy szabad hölgyet? Bakos:* Ha indifferens nő nem nyujt önnek kezet, akkor ön elmegy. Mit zsenirozhatja az önt ha nem nyujt kezet önnek egy ilyen nő. Hát indok ez az ölé re! — A vádlott hallgat.

Az elnök konstatálja, hogy Balentics ellen sem a rendőrségnél, sem a IV—X. ker. fenyitő járásbiróságnál nem történt feljelentés s ezután 5 perczre felfüggeszti a tárgyalást.

Szünet után kihallgatták özv. *Jakobecz* Károlynét, ki szolgáló a Harisch-bazári házmesternél; ápr. 2-án 3/4 4 órakor kávét vitt fel ozsonnára Pessek Veronához; akkor csak a kis leány volt nála; mikor a kávét kifizette, a pénzt a szekrényben levő dobozból vette ki. *Brinkmann* biró: Budai Róza hosszabb ideig volt már Pessek Veronánál? *Tanu:* Nem, csak mióta ennek a báróval volt viszonya.

Gudl Venczel házmester semmi lényegeset nem tud vallani. Balenticset nem látta sohasem.

Ujra behivják *Pessek* Juliát, kitől arra vonatkozólag kér az elnök felvilágositást, mennyi pénze volt Veronának a gyilkosság előtt. *A tanu* azt mondja, hogy körülbelül 30 frtja lehetett; látta, a mint lánya a dobozba tette pénzét.

Béres Mihály, 53 éves magánvendéglős, Balentics volt szállásadója, következőket adja elő: A gyilkosság napján megszólitottam Balenticset, miért jött haza oly korán. Azt mondom neki, tudja-e, mi történt, a Haris-bazárban a maga szeretőjét megölték? Erre ő egész higgadtan azt felelte: Lakik ott más olyan nő is. Később bejött Balentics szobájába, hol a kanapéra ledőlt. Már akkor lakótársa, Nagy Sándor is otthon volt és ennek mondta Imre: «Oda a gukkerem, meg a 25 frtom.» Nekem feltünt az, hogy a mosdóasztal piros porral volt behintve. Megkérdeztem Nagy Sándortól, miféle por az, mire ő azt mondta: fogpor. Én bennem már ólt a gyanu és este már nem is távoztam el. Balentics 11-kor lefeküdt. Másnap délelőtt Balentics 11-ig otthon volt, aztán elment, 1/4 12-kor visszajött és nagypéntek lévén, savanyu tojást evett gombóczczal. Cselédemet Balentics többször megfenyegette a borotvával, mit én megtiltottam neki. Balentics csak annyit felelt, hogy figurázni akart. (Balentics mosolyog.)

Elnök: Egyébkor mikor szokott hazajönni Balentics. *Tanu:* Mindig reggel felé és rendesen mámorosan, csak az utolsó héten nem. Föl is mondtam neki. *E.:* Szokott Balentics naponkint ruhát változtatni. *T.:* Nem igen ügyeltem rá. *E.:* Mi keltette önben a gyanut, ugy hogy nyugodni nem tudott tőle? *T.:* Már az is, hogy mindig hadonázott a törével és a borotvával fenyegetőzött. *E.:* Milyen természetü volt? *T.:* Ha részegeskedett, vad ember volt, ha pedig félig józan volt, igen gyáva ember volt, mindent lehetett vele tenni.

Bakos ügyész: Honnan tudta ön, hogy Verona Balentics kedvese volt? *T.:* Ő maga dicsekedett vele, hogy milyen kedvese van.

Bakos (Balenticshoz): Látja, mire való volt hát a kifakadás a «szabad személy» ellen. *V.:* Nem voltam vele benső viszonyban, ha ezer tanu mondja is.

Dalnoki védő: Miért üldözte Balentics a macskákat? Talán zavarták valamiben? *Tanu:* Fenét zavarták (derültség.) *Dalnoki:* Meg akarta a macskákat szurni? *T.:* Meg is szurta volna, ha megálltak volna. *Védő:* Sokszor volt Balentics részeg? *T.:* Minden nap. *Védő:* Józan korában nem volt ideges? *T.:* Nem. *Védő:* Mit ért maga az alatt, hogy Balentics gyáva? *T.:* Mert a ki ugy le tud részegedni, hogy a kapu alatt fekszik, az gyáva. *Ügyész:* (Vádlotthoz.) Mit csinált maga a macskákkal? *Vádlott.* Tréfából kergettem őket. *Ü.:* Hát a borotvagyakorlatok is tréfa? *V.:* Csakis egyszer történt. *Ü.:* Hát az a porszórás a mosdótál körül? *V.:* Kiömlött a fogpor mosdás közben. *Ü.:* Nem mosdott maga délután soha, hisz vannak itt tanuk, a kik azt bizonyitják, hogy napok multak el, a mikor egyáltalán nem mosdott.

Nagy Sándor, 23 éves gyógyszerésznövendék, Balentics laktársa azt vallja, hogy Balentics egész korrektül viselte magát, mignem örökségét megkapta. Elmondja, hogy Balentics a «Csángó» vendéglőben bemutatta barátainak kedvesét, kit elvitt oda magával egy hangversenyre. Az egyes látogatásokért Balentics, mint maga emlitette, 2 frtot szokott fizetni Veronának; fölemlitette azonkivül, hogy 25 frtot adott kölcsön a leánynak. A gyilkosság estéjén semmi megindultságot nem tapasztalt a vádlotton.

Az elnök kérdésére előadja, hogy Balentics többször szokott ruhát változtatni napjában. A vörös fogpor a tanué volt és kiömölhetett a mosdón, mert lyukas papirosban volt. — *Elnök:* Hogy költekezett Balentics? *T.:* Néha bizony pazarul szórta a pénzt, de anyagi viszonyairól tüzetes fölvilágositást nem adott neki.

Horánszky Róza, 18 éves szobaleány. *Elnök:* Ismeri Balenticset? *Tanu:* Igen, szobalánya voltam. *Elnök:* Milyen modort tanusitott? *Tanu:* Mikor részeg volt, stiletjével üldözött és goromba volt; máskor jó embernek ismertem. Egyszer reggel rám zárta az ajtót, elővette a borotvát és a nyakamra helyezte; az ablakhoz szaladtam és segitségért kiáltottam.

Bakos ügyész: Mennyi idővel a gyilkosság előtt történt ez? *Tanu:* 7—8 nap előtt. Megfogta a karomat és azt kiáltotta: megölöm. Nagy Sándor fölszólalására szabadon bocsátott.

Elnök: (Balenticshez) Mit szól ehhez? *Vádlott:* Csak megijesztettem és tréfáltam vele; később nagyot is nevettünk rajta.

Behivják *Nagy Sándort*, ki elmondja, hogy Balentics több izben is praktizált ilyesmit a stiléttel; a tanu mindig tréfára vette.

Horánszky Róza is elmondja, hogy Balentics többször üldözte a macskákat az udvaron. *Elnök:* Szokott Balentics otthon borotválkozni? *Tanu:* Nem tudom. *Balentics:* Két izben borotválkoztam otthon.

Az ügyész inditványára és a védő beleegyezésével a következő hét tanu eskettetik meg vallomásaikra: Özv. Jakobeczné, Pessek Julia, Béres Mihály, dr. Altmann Mór, Nagy Sándor, Filkó Ilona és Horánszky Róza.

Elnök ezután fél 2-kor 3 óráig felfüggeszti a tárgyalást.

*

A *délutáni tárgyalást* ¼4 órakor nyitotta meg az elnök s behivatta a tanuként megidézett *Zsarnay* Győző rendőrkapitányt, ki különféle hivatalos iratokkal fölszerelve lépett a törvényszék elé s a következőket adta elő: A január 12-dikéről 13-dikára virradó éjszakán egy holtrészeg fiatal embert találtak az üllői-ut sarkán. Elvitték lakására s föl akarták szállitani a második emeletre, de nem birták, mert nagyon nehéz volt. Három felső ruha volt rajta; ezeket lerántották róla, hogy könnyebb legyen. Bauer Miklós volt titkos rendőr, ki szintén abban a házban lakott, tévedésből magára öltötte a részeg ember felöltőjét és zsebébe nyulva egy marék bankjegyet talált benne. Megolvasták a pénzt; 476 frt volt; egy másik kabátjában 370 frtot találtak. Bauer megtudta a házmesternétől, hogy az illető fiatalember postatiszt, s mivel akkor a postatolvajok kézrekeritőjének 3000 forintot igértek, e jutalom reményében jelentést tett fölfedezéséről a rendőrségnek. «A főkapitányság — ugymond Zsarnay — engem bizott meg ez ügy vizsgálatával s én jegyzőkönyvbe foglaltam Bauer jelentését. A póstaigazgatóságnál megtudtam, hogy a gyanusitott fiatal ember, természetesen Balentics Imre, nem póstatiszt, hanem elbocsátott póstahivatali gyakornok. Másnap titkos rendőrt küldöttem a lakására, hogy puhatolja ki a gyanusitott viszonyait. Beszélt Balenticscsel is, a ki ugyszólva beszámithatatlan állapotban volt; nagy izgatottan nyitotta ki ládáját s kihányt belőle körülbelül 3000 frtot; csupa összegyürt bankjegy volt. Harmadnapra magam elé idéztem Balenticset, s mondhatom, hogy én már sokféle embert láttam, de olyant még nem, a ki ugy viselte magát, mint a vádlott, midőn kihallgattam. Félórába került, a mig megmondta, hogy a nála talált pénz a nagybátyja után reá szállott örökség maradéka. A jegyzőkönyvet is alig birta aláirni; perczekig vesződött a «B» betüvel; reszketett egész testében s kért, hogy engedjem meg, hogy máskor irja alá a jegyzőkönyvet. Végre nagy nehezen ráirta nevét az eléje tett jegyzőkönyvre s meglátszik irásán, hogy milyen rendkivül állapotban volt akkor. Szinte kikelt a formájából, mikor megkérdeztem tőle, hogy hol szerezte azt a sok pénzt s alig tudtam megnyugtatni azzal, hogy semmi baja sem lesz, ha a pécsi árvaszék megerősiti azt a vallomását, hogy nagybátyja után jelentékenyebb örökség maradt reá.

Az elnök (a vádlotthoz): Ugy volt, a mint a kapitány ur mondja? *A vádlott:* Igenis, ugy volt! *Az elnök:* Hát miért volt akkor ugy elgyöngülve? *A vádlott:* Egyrészt azért, mert sohasem voltam a rendőrségnél s ijedtség fogott el, de másrészről azért is, mert *rajtam volt akkor a delirium tremens. Az elnök:* S azóta jobban van? *A vádlott:* Deczemberben volt rajtam kétszer-háromszor, januárban négyszer.

A törvényszék kihallgatta ezután *Kiebling* Béla gyógyszerész-hallgatót, a ki egy házban lakott Balenticscsel. A vádlottat iszákosnak ismerte, de ugy tudja, hogy józan állapotban igen csöndes ember volt. Elmebeli hiányosságot nem tapasztalt rajta. Április 2-dikán Tihanyi Miklós temetésén volt s mikor hazatért, előbb szinházi jegyeket váltva, még semmit sem tudott a gyilkosságról. Balentics egészen higgadt volt akkor. Mivel szinházba készült, elkérte tőle látcsövét, de Balentics azt felelte, hogy odaadta egy barátjának. A vádlott akkor derékig volt vetkőzve s épen mosakodott. A tanunak ez feltünt, mert Balentics nem igen szokott máskor mosakodni s rendesen azon ruhástól feküdt le. A gyilkosság hirét szállásadójától, Béres Mihálytól hallotta először az Eisner-féle vendéglőben. Gazdája kérdezte tőle, hogy nem vett-e észre Balenticsen valami gyanus nyugtalanságot, mire ő azt mondotta, hogy az az ember sokkal gyávább, semhogy ilyen borzasztó tettet elkövethetne.

Az elnök (a vádlotthoz): Van valami megjegyzése a tanu előadására? *A vádlott:* Egy házban laktunk, de ritkán jöttünk össze.

A *védő:* A vizsgálat során, de most is azt mondotta a tanu, hogy Balentics Imrét gyáva embernek tartja. Vajjon mire alapitja ezt a véleményét? *A tanu:* Láttam nem egyszer, hogy irtózott, ha csirkét öltek a házban. S együtt néztük meg a halottas kamrában Balentics öngyilkossá lett barátjának, Mohl Albertnek holttestét. Balentics szinte rosszul lett a szokatlan látványtól. De különben is nagyon félénk volt mindig.

Következett ezután *Lambing* Jakab fodrász kihallgatása. Balentics nála köszörültette meg borotváját a gyilkosságot megelőző napon. A tanu nem volt ekkor otthon s a segéde beszélte neki, midőn Balentics bünössége kiderült, hogy tegnapelőtt itt volt a gyilkos s lehuzatta a borotvát, melylyel a leányokat megölte.

Az elnök: Mit mond erre Balentics? *A vádlott:* A gyilkosság napján s nem az előttevaló napon voltam ott borotválkozni. *Az elnök:* Nem ezt kérdezzük, hanem azt, hogy mikor fenette meg a borotvát? *A vádlott:* Szerdán nem voltam a borbélynál, hanem csütörtökön.

A következő tanu: *Klefasz* Tamás borbélylegény a Lambing Jakab segédje ismeri Balenticset; ő fente meg a borotváját is szerdán, tehát a gyilkosságot megelőző napon. A mint belépett a műhelybe, igy szólt: «Legyen szives megfenni a borotvámat, mert nagyon huzott, mikor utoljára borotválkoztam vele. De jól megfenje ám, hogy jól vágjon.» Egyuttal megis borotválkozott. Csütörtökön este megint ott volt a műhelyben s megborotváltatta magát, holott ezt minden harmadik napon szokta megtenni.

Az elnök: Mit mond erre Balentics? *A vádlott:* Csak azt mondhatom most is, hogy szerdán nem voltam a borbélynál. Hétfőn s előtte való szombaton voltam nála. *Az elnök:* Tehát volt szombaton, hétfőn s igy nagyon természetes, hogy szerdán is. *A vádlott:* Én a borotvát sokkal előbb fenettem meg. Hétfőn vagy szombaton.

Az elnök (a tanuhoz): Ön megmarad a mellett, hogy szerdán fente meg Balentics borotváját. *A tanu:* Igenis, megmaradok.

Behivatják ujra az előbb már kihallgatott *Lambing* Jakabot, a ki ismétli vallomását, hozzátéve még azt is, hogy ő ép akkor ért hozzá szerdán, mikor Balentics távozásra készült. Még adott is a legénynek holmi jegyeket.

Az elnök (a vádlotthoz): Igaz ez, Balentics? *A vádlott:* Az igaz, hogy adtam neki jegyeket.

Lambing elmondja, hogy Balentics október óta gyakori vendége volt műhelyének: hetenkint kétszer-háromszor borotválkozott, söt volt idő, hogy mindennap is. A tanuk szemébe mondják Balenticsnek, hogy szerdán fenette meg a borotvát.

Az elnök (a vádlotthoz): Megmarad tagadása mellett? *A vádlott:* Nem ismerem be, a mi nem történt.

Kihallgatták végül *Breitmeier* Frigyes késesmestert, a kinek az egyetemtéri 6. számu házban van a műhelye. Balentics azt állitotta a vizsgálóbiró előtt, hogy az egyetemmel szemközt levő késesboltban köszörültette meg a borotvát. — A tanu erre nem emlékezik, mert napjában husz—harmincz borotva fordul meg a kezében. Délelőtt látta már Balenticset, midőn az őr kivezette a tárgyaló teremből, de nem ismer reá. Megnézi a borotvát is, de nem látja rajta a rendes jelet, melyet ő minden nála köszörült borotvára rá szokott tenni.

A vádlott ismétli, hogy az egyetemtéri műhelyben köszörültette élesre a borotváját.

Felolvasásra kerültek ezután a vádlott *erkölcsi bizonyitványai.* A 9. huszárezred parancsnoksága által kiállitott minősitési táblázat azt mutatja, hogy Balentics Imre közhuszárt *tizszer* büntették meg iszákosság és éjszakai kimaradás miatt s egy izben azért, mert őrmesterét megfenyegette fölemelt jobbjával. A *postaigazgatóság* átirata tudatja, hogy Balentics Imret 1884. junius 12-dikén vették föl postahivatali gyakornokká; lölül nyolczvan krajczárnyi napidij mellett. Szolgálatra csak junius 24-dikén jelentkezett s szeptember 24-dikén kinevezték 300 frtnyi évi fizetéssel postahivatali gyakornokká, de deczember 24-dikén már el is bocsátották többször tapasztalt és kétszer megrótt iszákossága miatt. — *A főváros VIII. és IV. kerületének elöljáróságai* jelentik, hogy Balentics Imre ellen nem tettek náluk panaszt.

Fölolvasták a vádlott *keresztlevelét* is, mely szerint 1861. márczius 20-dikán született, mint Balentics József és Jakodics Mártha *törvényes gyermeke.*

Az elnök behivatja ujra *Kiebling* Béla gyógyszerészhallgatót, ki vallomásának pótlására elmondja, hogy mindössze hat hétig lakott egy házban Balenticscsal, ki ez idő alatt sem testi, sem lelki betegségben nem szenvedett.

Fölolvasták dr. *Steffek* Adolf fogházi orvos bizonyitványát, mely szerint a vádlott teljesen egészséges volt, mikor a rendőrség börtönéből átkisérték.

Ezután meghiteltette a törvényszék a délután kihallgatott tanuk közül: Kiebling Bélát, Lambing Jakabot és Klefasz Tamást.

Az elnök a tanuk elbocsátása után fölszólitja a szakértő orvosokat, hogy a végtárgyaláson észleltek alapján mondják el folytatólagos véleményöket.

Dr. *Ajtay:* A rendőrségnél jelen voltam, mikor a vádlott bünselekményét megvallotta, s igy véleményem tág alapon nyugszik. Szakértő társam beszállittatása óta folyvást figyelemmel kisérte s tőle is szereztem adatokat. De a vádlottnak mai viselkedése után is *föntartom teljesen véleményemet.* Az illető egyén soha elmekóros nem volt, most sem az s cselekedetét tudva és akarva követte el. De fölmerült egy adat a végtárgyaláson, melyről véleményemben nem nyilatkoztam bővebben. Ez a vádlott által emlitett *delirium tremens.* A vizsgálat alatt tervszerüleg jártam el annak kideritésére, hogy elmekóros volt-e vádlott a gyilkosság alkalmával, de másfelől a büntett psichologiai okait is kutattam. Kikérdeztem őt afelől is, hogy szeszes italokkal élt-e s türte-e azokat. Azt mondta, hogy még fejfájást sem érzett s a részegség rendes következései sem gyötörték. Feje sohasem fájt, tagjai nem reszkettek. Ha három napig bálozott is egyvégben, de volt alvásra két órája, akár egy hétig is birta. Le kellett hát mondani még csak a gondolatáról is annak, hogy az illető egyén delirium tremensben szenvedett, de attól is elkellett tekinteni, hogy a szeszes italok olyan hatással lettek volna rá, hogy bizonyos bajokra hajlandóbbá tették volna. Utólagosan érlelődött meg vádlottba az a gondolat, hogy ezt védelmére fölhozza,

Dr. Steffek Adolf fogházi orvos minden tekintetben hozzá járul szakértő társa véleményéhez s ő is bizonyitja, hogy a vádlott mindig jól érezte magát a börtönben is.

Az elnök (a vádlotthoz): Mikor az orvos urak kikérdezték állapota felől, miért nem tett emlitést arról, hogy delirium tremensben szenved?

A vádlott: Karácsonykor is rajtam volt a delirium tremens *s akkor még orvos is volt nálam* négyszer-ötször jött rám e baj. Az orvos uraknak nem mondtam, mikor kérdezték, mert nem tartottam olyan bajnak, a melyet érdemes lett volna fölemliteni.

A védőügyvéd: Mit ért ön a delirium tremens alatt?

A vádlott: Reszketegséget. Legelőször karácsonykor éreztem. Enni sem tudtam akkor, a gazdasszonyom etetett.

Dr. Ajtay: A reszketegséget a dorbézolásban való kimerültség okozta, mely már akkor is erőt vett rajta, midőn Zsarnay rendőrkapitány előtt volt, a mint azt a jegyzőkönyvön látható rendetlen aláirás is mutatja.

Fölolvassák ezután a *helyszini szemléről* fölvett jegyzőkönyvet.

A védőügyvéd: A tekintetes törvényszék szives engedelmével néhány kérdést intézek a szakértő urakhoz. Mindenekelőtt azt kérdezem, vajjon kétségtelen-e, hogy az éveken át folytatott részegeskedés nem volt káros hatással a vádlott idegrendszerére?

Dr. *Ajtay:* Erre nézve irányadók a meglévő tünetek, s már előbb kijelentettem, hogy nincs egyetlen egy jelenség sem, mely azt mutatná, hogy a vádlottnál ez a káros hatás bekövetkezett.

A védő ügyvéd: Van-e arról tudomása a szakértő urnak, hogy a vádlott 1885. január 29-étől 30-ikáig heveny borszeszmérgezéstől betegen feküdt a Rókus-kórházban? (A védő átadja az elnöknek az erre vonatkozó hivatalos iratokat.)

Dr. *Ajtay:* Erről semmi tudomásom nem volt s ha a védő ur becsatolta volna a most előterjesztett iratokat, véleményemben erre is kiterjeszkedtem volna. Ez a betegség különben nem más, mint a mit közönségesen *részegségnek* szoktunk nevezni.

A védőügyvéd: Észlelte-e szakértő ur a vádlotton az ugynevezett moral insanity jeleit?

Dr. Ajtay: A moral insanity, melynek tünetcsoportja mindenféle különcz és erkölcstelen, szemérmetlen és esetleg bünössé is válható cselekményekben nyilvánul, épen abban különbözik a gonosz és aljas ember erkölcstelenségeitől, hogy tulajdonképen elmeháborodáson kell alapulnia a melynek csak nyilvánulási módja lesz az erkölcstelenség, ép ugy, mint a piromaniánál, kleptomaniánál, az üldözési tébolynál stb. nem elégséges magának e tünetcsoportnak jelenléte, hanem az illetőnek egészben tébolyodottnak kell lennie s csak ez a téboly fog ama tünetekkel is nyilvánulni, a melyektől nevét kapta. Mert hiszen nem szenved kétséget, s e tekintetben a lelki betegségek, lelki bajok teljes analogiába hozhatók a testi betegségekkel, hogy a tüdőgyuladásos, szivbajos, tifozus stb. beteg, egészben beteg ember s ennek megfelelő tüneteket nyilvánit, s neveztetik e betegsége ama tünetcsoport után, a melyet ama szerv, mely specziáliter beteg, épen e betegség következtében nyilvánul; s valamint nem képzelhető tüdőgyuladás egészséges emberben, illetőleg lehetetlenség tüdőgyuladásos beteget egészséges embernek nevezni, ép ugy kell a moral inszanytinál az erkölcstelenségnek, mint tünetcsoportnak beteg elmében és lelki állapotban nyilvánulnia, máskülönben az csak üres szó marad.

A védőügyvéd: Lehetségesnek tartja-e a szakértő ur a vádlott jellemgyöngesége, illetőleg teljes jellemhiánya mellett, hogy tettét előre megfontolt szándékkal követte el, s képesnek tartja-e őt szilárd elhatározásra?

Dr. *Ajtay:* E kérdésre csak relativ választ lehet adni. A vádlott bizonyára nem áll azon a fokon, a hol már a teljes jellemi depraváczió állott be, de valódi mintaembernek sem lehetne nevezni. Mint középminőségü embernél semmiféle oly jelenséget nem látok, mely a szilárd elhatározás képességét kizárná.

Az elnök ezután befejezettnek nyilvánitja a bizonyitó eljárást s öt perczre felfüggeszti a tárgyalást. A szünet elteltével *a vád és védelem előterjesztésére* került a sor.

Bakos János kir. alügyész: Tekintetes kir. törvényszék! Ama rettenetes esemény, mely április 2-án annyira megdöbbentette a közérzületet s oly nagy izgatottságba ejtette a főváros közönségét, legapróbb részleteiben tisztán áll előttünk. S itt áll előttünk a közönséges tolvaj és a kétszeres gyilkos Balentics Imre személyében, ki ellen én ezennel vádat emelek a btk. 278. és 333. szakaszai alapján.

A vádlott már a rendőrség előtt beismerte rettenetes bünét. Nekem egy rendkivüli jelenségre kell felhivnom az itélő birák figyelmét. A boszuálló nemezisre. Mig a bünös Pessek Verona nyakán nyomtalanul siklott el a borotva éle, az ártatlan leány nyakában ott hagyta szilánkjait. Ez az isten ujja, a mely megmutatja nekünk, hogy melyik a nagyobb bün, megmutatja egyuttal, hogy ez a kegyetlen gyilkos nem számithat sem égen, sem földön irgalomra. A mint a két fodrász előadásából kitünik, már szerdán elhatározta a vádlott, hogy Pessek Veronát megöli, tehát a gyilkosság megállapitásához szükséges előre megfontolás vita tárgya nem lehet. De be van ez bizonyitva Budai Rózát illetőleg is, mikor a vádlott Pessek Verona lakásán megjelent, látta mindjárt a kis leányt, s igy okvetetlenül meg kellett gondolnia, hogy mit tesz majd az ártatlan gyermekkel. A kis leányt elküldte czigarettért, aztán leült a divánra s beszélgetett Pessek Veronával. Akár tiz, akár husz perczig beszélgettek és igy elég ideje volt a határozott megfontolásra. S igy Budai Rózát illetőleg is megállapitható a gyilkosság. De én a vádlottnak nem vagyok hajlandó ily rövid időt engedni a megfontolásra, mert ő jól tudta, hogy a kis Budai Róza Pessek Veronánál tartózkodik, s lehetetlen, hogy a borotvát otthon magához véve nem jutott volna eszébe, hogy mi történjék az ártatlan kis leánynyal? Már akkor határoznia kellett, mert lehetetlen, hogy ily borzasztó tett elkövetésére indulva, meg ne megfontolt volna minden körülményt.

De a mikor oly rettenetes büntetésről van szó, mint aminőt a törvény a gyilkosságra szab, nem elég a vádlott beismerése. Itt azonban a kinyomozott körülmények teljesen megegyeznek a vallomással s igy a birónak nem lehet semmi kételye az iránt, hogy ő a gyilkos. Hátulról ragadta meg áldozatát s az orvosok még nem tudták, hogy ő a gyilkos s már is konstatálták a halott állán a durva fogás nyomait s megállapitották, hogy a gyilkosságot borotvával követte el. Budai Róza nyakában megtalálták a szilánkokat, a vádlott lakásán meglelték a borotvát.

Ha egyéb bizonyiték nem volna is, már ennek alapján is kimondhatná a leglelkiismeretesebb biró a bünöst. De van más bizonyiték is. Horánszki Róza bizonyitja, hogy a vádlott a gyilkosság napján sárga ruhát viselt s ezen a ruhán vérnyomokat konstatáltak az orvosok. A vádlott elmondta részletesen, hol gyilkolta meg áldozatait, hogyan futott Vera egyik szobából a másikba s hogyan mosta meg ő kezeit a véres tett után. A helyszini szemle mindezt ugy állapitotta meg a mint ő előadta. Jakobetz Károlyné és Pessek Juliánna bizonyitják, hogy Verának 25—30 forintja volt a szekrényben egy hosszukás dobozva rejtve. A vádlott elismeri, hogy a gyilkosság után 31 forintot vett ki a szekrényből. Mindez azt mutatja, hogy csakugyan e vádlott volt a gyilkos s Pessek Verona hagyatékából 31 forintot jogtalanul eltulajdontott, elkövetve a bttk. 333. §-ba ütköző lopás vétségét.

Az orvosi véleménynyel szemben nem kellene kiterjeszkednem a vádlott lelki állapotára, de elmondom erről is röviden véleményemet, mert sejtem, hogy a védelem erről az oldalról akar támadást intézni a vád ellen. A vádlott azt mondja, hogy Pessek Verona illetlenül bánt vele április elsején s ő elhatározta, hogy ha másnap is igy bánik vele, megöli. S mi történt? Kezet nyujt a leánynak s az nem fogadja el, hizeleg neki s visszautasitja, s mikor 25 forintját kérte vissza, azt mondotta a még mindig vagyonosnak hitt vádlottnak: «Ha tudtam volna, hogy vissza kéred a pénzt, nem kértem volna kölcsön. Járnak ide náladnál nagyobb urak is.» Ez nem indok a gyilkosságra, de megtalálhatjuk az indokot a vádlott önzésében. Csak egy körülményt emlitek, mert ez jellemzi a vádlottat. A rendőrségnél beismerte a gyilkosságot, ezt a rettenetes bünt, melylyel bizonyos hősiesség járt, s az ő fölfogásának talán hizelgett is, de a lopást, ezt a haszontalan vétséget, melyre a törvény csak fogházat szab, konokul tagadta, a mig be nem bizonyitották s czipőjében az elrejtett pénzt meg nem találták. Akkor is azt mondta, hogy Vera tartozott neki azzal az összeggel. A vádlott az egész tárgyalás alatt higgadt volt, csak akkor lázadt föl, mikor szemére vetettem, hogy azért ölte meg Pessek Verát, mert szerette! Itt a nyilvánosság előtt kell megvallania, hogy szerette azt a leányt, a kit megölt, azt, a kit most megvet és «szabad hölgy»-nek nevez. Bár kiméletet követel a halott, nem hallgathatom el, a mit Pesek Verona könnyelmü életmódja magyaráz meg. Mig a vádlottnak volt pénze, ha összevesztek is, a sörös pohár mellett ujra kibékültek, de a mikor már nem volt pénze, nem kellett neki a szerelme sem. Ez bántotta a vádlottat. Előbb még dicsekedett többek előtt, hogy neki milyen szép szeretője van, s most ezt szégyenli, de a gyilkosság miatt nem pirul. Ez is mutatja, hogy igaza van az orvosi véleménynek, mely a vádlottat önzőnek mondja.

A védelem buzgón kereste annak bizonyságát is, hogy a vádlott gyáva volt, hogy azt mondhassa majd: mivel gyilkossággal a gyávaság meg nem fér, csak zavarodott elmével követhette el tettét. Igenis, tekintetes törvényszék, gyáva volt a vádlott, mert különben nem követte volna el a gyilkosságot. Hogy tőrrel kergette a macskákat, hogy ijesztgette a cselédet, hogy nem szerette nézni a csirkék ölését, azt elhiszem, de ezek mind haszontalan dolgok. Hogy valaki futó macskát kergessen, ahhoz nem kell bátorság. De ahhoz sem kell, hogy férfi hátulról megtámadjon egy nőt s nyakát elvágja, hogy ártatlan kis leánynak «dus szőke hajába» markoljon s megölje, s hogy földön fekvő halottakat összevagdalja, összemarczangolja. Ilyet nem tesz bátor ember, ilyet nem tesz férfi, mert az nem öl meg nőt, hanem teszi az ilyen nyomorult gyáva ember, a ki nem tud zöld ágra vergődni, ha csak boszut nem áll.

Föl kellene sorolnom az enyhitő körülményeket is, de itt enyhitő körülmény nincs. Hanem igenis van bünhalmaz és sulyositó körülmény, mely a 96. és 94. szakaszok alkalmazását szükségessé teszi.

A gyászoló anyák sebei minden csepp vér láttára fölfakadnak s megjelenik előttük gyermekük véres árnya s két gyászoló anya kér a törvénytől igazságot. A megdöbbent közvélemény pedig azt követeli, hogy a vádlottat a büntető törvénykönyv 278. szakasza alapján *halálra itéljék* az igazságos birák. (Mozgás.)

Ezután dr. **Dalnoki** Béla védőügyvéd szólalt föl, megfelelendő — ugymond — abbeli nehéz feladatának, hogy a birákat a tények borzalmaitól a sziv világa felé terelje és szembeszálljon a közvéleménynyel, mely már rég kimondta a vétkest a vádlott fölött. A gyilkosság indokai olyanok, melyeket józan emberi ész alig foghat föl. Balentics a gyilkosságot és megelőző napon 3 órán át időzik Pessek Veronánál nem türhetvén el kicsinyléseit, eltávozik tőle. Ezt a kicsinylést hozza föl Balentics gyilkossága indokául. Ilyen indokot elfogadni nem lehet. Müvelt embert a szabad személy hidegsége nem viheti gyilkosságra, legfölebb tettlegességre. Nem a felindulás hatalma alatt követte el tettét, mert az arczulütése után bemegy a másik szobába és onnan visszajövet hajtja végre a gyilkosságot. A legnagyobb atroczitással, ugyszólva fürdik áldozatai vérében. Az emlitett indokokat csak mint egy beteg agy indokait lehet elfogadni.

Némelyek azt állitották, hogy Balenticset a gyülölet vitte végzetes tettére, ezt azonban a kideritett tényvallás megczáfolja. A szerelem talán? Hisz a vádlott sokkal elvetemedettebb, semhogy igazán tudjon szeretni, ő szerelmi dráma hős nem lehet. Szerelemféltésből sem cselekedett, mert akárhányszor megtörtént, hogy nagyobb urak lévén a leánynál látogatóban, ő ilyenkor mindig önként eltávozott, a nélkül, hogy Verának e miatt szemrehányást tett volna. A véres tett elkövetését csak a vádlott elmebeli gyöngeségével lehet kimagyarázni. A védő ugy véli, hogy a törvényszéki orvosok tulléptek hatáskörüket, midőn vizsgálataikból a beszámithatóságra is vontak következtetést, mert a beszámithatóság nem orvosi, hanem jogi fogalom. A védő fönforogni látja a vádlottban a morál insanity, az erkölcsi elmezavar jelenségeit. Balentics nevelésében nélkülözte a szerető anya gondos kezét; a vádlott erkölcsi fejlődése teljesen elmaradt. Balentics nem erkölcsileg sülyedt, hanem erkölcsileg fejletlen ember, nem térhet tehát vissza a jóhoz, mert fel sem tudott emelkedni addig. A szeszes italok káros hatása nagyon is meglátszik rajta, bár mit mond is az orvosi vélemény. Hivatkozik arra, hogy Balenticset egy-két napig gyógykezelték, más alkalommal pedig józan állapotában egész testében remegett. A védő ezután állitásainak is tekintélyekkel való igazolására hosszabb idézeteket olvas fel kiváló elmegyógyászok munkáiból. Figyelmeztet arra, mily könnyedén veszi a vádlott még most is az egész dolgot; egész viselkedése arra mutat, hogy nincs bünössége nagy fokának tudatában. Meggondolatlansága mellett szól, hogy a legélénkebb forgalmu házban követte el borzalmas tettét, mikor tudta, hogy a szomszéd szobában éppen abban az időben van a gyakorló orvosnak rendelő órája. Csupán a 279. §-ba ütköző szándékos emberölésben kéri védenczét bünösnek kimondani, vagy ha az a gyilkosságban mondatnék ki bünösnek, kéri a 91. §. alkalmazását.

A *közvádló* reflektál a védő észrevételeire és kárbaveszettnek tartja abbeli fáradozásait, hogy elmeháborodottnak tüntesse föl Balenticset. Hogy a katonaságnál 9-szer volt büntetve ittasság miatt, mit sem határoz; van katona, kit sokkal többször büntettek meg részegeskedés miatt, még sem követett el csekélyebb beszámitásu büntényt sem. Az az ember, ki a lelki bajnak semmi jelét sem árulja el és a legalaposabban védi magát a tárgyaláson, teljesen beszámitható. A közvádló ennélfogva föntartja vádját.

A védőügyvéd néhány megjegyzést tett csak a közvádló replikájára s az **elnök** fölszólitotta a vádlottat, hogy adja elő a mit védelmére föllhozhat. Balentics a legcsodálatosabb lelki nyugalommal mondá erre: «Nem kivánok védelmemre fölhozni semmit.»

A törvényszék esteli hét órakor vonult vissza *itélethozatalra* s egy órával később ünnepies csöndben hirdette ki az elnök a következő **itéletet**:

«Ő felsége a király nevében! A budapesti királyi törvényszék büntető osztálya által gyilkossággal és lopással vádolt Balentics Imre a Pessek Veronán és Budai Rózán elkövetett s btk. 278. §.-ába ütköző két rendbeli gyilkosság büntettében, továbbá a Pessek Verona hagyatéka kárára elkövetett s a btk. 333. §.-ába ütköző és 334. §.-a szerint minősülő lopás vétségében bünösnek mondatik ki s **kötél általi halál elszenvedésére itéltetik.**

A Balentics Imrénél talált 26 frt 72 krajczár készpénz, a Pessek Verona iratai közt talált öt forintos vörös kereszt-egyleti sorsjegy, továbbá az asztaltársaság által beszolgáltatott 2 frt 25 krajczár a hagyatéki birósághoz áttételni rendeltetik.

Az itélet indokolása kiemeli a vádlott ama beismerését, hogy a két áldozatot ő fosztotta meg életétől. E beismert tényt kétségtelenné teszi még az, hogy Budai Róza nyakcsigolyájában egy beretva élének kicsorbult darabjait találták, melyek a vádlott szekrényében talált beretvának megfeleltek, hogy továbbá vádlott ruháin vérfoltokat találtak, melyeket az orvosi szakértők emberi vérnek ismertek fel. A hullák fekvése is tökéletesen megfelelt vádlott beismerő vallomásának. A Pessek Veronánál volt 31 frtra is beigazoltatott, hogy ez összeget a vádlott tényleg ellopta. Az előre megfontolt szándékot bizonyitja, hogy vádlott a borotvát április elsején megélesitette és hogy másnap hajtotta végre a gyilkosságot. Vádlott ugyan csak föltételesen ismeri be az ölési szándékot, t. i. az esetre határozta volna el Verát megölni, ha majd goromba lesz vele, de ezt megczáfolja az a körülmény, hogy vádlott ujabb találkozást keresett a vele ellenséges lábon álló Pessek Veronával. Budai Róza megölelésénél a praemeditácziót megállapitja az, hogy vádlott tudta, miszerint a kis leány mindig ott van Pessek Vera körül és hogy árulója lehet. A védelem által hangoztatott elmebeli aberrácziót a biróság semmiképen sem fogadhatja el.

Az indokok felolvasása után e szavakkal fordult Balenticshez az *elnök*: Megértette az itéletet? *A vádlott*: Igenis, megértettem.

Az elnök: Megnyugszik benne?

A vádlott (kihivó hangon): A mi Pessek Veronát illeti, tekintetes törvényszék, korántsem érdemlem meg a halált. Hogy azt az ártatlan gyermeket is megöltem, talán azért sem érdemlem meg, mert büntetlen előéletü vagyok. De hát én *többször néztem már a halál szemébe s most sem ijedek meg tőle.* Megnyugszom az itéletben, *nem fölebbezek.* (Nagy mozgás.)

Az ügyész: Én sem fölebbezek, de megjegyzem, hogy halálbüntetésről levén szó, az iratok hivatalból fölterjesztendők.

A védő ügyvéd: Én fölebbezek.

Az elnök: A tárgyalást ezennel bezárom.

MULATSÁGOK.

— **A budai dalárda**. Az 1885. évi május hó 9-én szombaton esti 8½ órakor a vizivárosi «Fáczán» termekben Schweida Rezső egyleti karmester igazgatása alatt Rothauser Teréz urhölgy és Vécsey N. ur szives közremüködése mellett dalestélyt rendez. Az előadásokat tánczvigalom követi.

— **A selmeczi ev. lyceum ifjusága** f. évi május hó 11-én Kisiblyén majálist rendez.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** Dr. *Trajtler* István gyakorló-orvos f. hó 11-én, hétfőn, d. u. 6 órakor vezeti oltárhoz a Deák-téri evangelikus templomban *Batizfalvy* Erzsike kisasszonyt,

dr. Batizfalvy Samu egyetemi magántanár kedves leányát. — Ma vezette oltárhoz *Tarkovits* Adolf, miniszteri tanácsos testvéröcscse id. *Berkovits* Gábor bájos leányát Angyalkát. — *Osztrovszky* József vasuti mérnök e hó 11-én este 7 órakor tartja esküvőjét *Kankovszky* Irma kisasszonynyal a terézvárosi templomban. — *Kertész* (Schreiber) Irmát, a kir. operaszinház tagját, e hó 17-én vezeti oltárhoz *Csányi* Mátyás fővárosi kereskedő, a dohány-utczai izr. templomban.

— **Eljegyzések.** *Gönczy* Sándor szatmári ref. segédlelkész, Tyukodra választott lelkész eljegyezte *Szendy* Gizella kisasszonyt Szatmáron. — *Csapó* Lóránt pestmegyei földbirtokos, Csapó Pál 1848/9-iki honvédezredes, később pestvidéki törvényszéki elnök fia, eljegyezte *Szokoly* Gyula hitelintézeti vezérigazgató egyetlen leányát Margitot.

GYÁSZROVAT.

Kissárosy Kiss Manó, 48-as honvédszázados elhalt Zomborban május hó 4-én, élte 68-ik évében. Tevékeny részt vett Perczel és Kullmann alatt a 48—49-iki szabadságharczban. A tarczali ütközet első és életveszélyes sebesültje volt, hol tanusitott bátorságáért még a csatatéren hadnagygyá neveztetett ki; Kullmann alatt kapitány lett, majd orosz fogságba került, melyből az orosz trónörökös szárnysegéde szabaditotta ki. Szerény, de tevékeny részt vett a megyei közéletben is, melynek több éven át szolgálatában állott, és főleg a selyem- és gyümölcsfa-tenyésztésnek adott élénk lendületet Bács-Bodroghmegyében. Számos rokon és tisztelője gyászolja.

Báró Pets Antal altengernagy, mint Triesztből sürgönyzik, tegnap meghalt. Az elhunyt 67 éves volt; 1819. jan. 21-én született Erdélynek Venicze községében. A haditengerészet szolgálatába 1837-ben lépett. 1841-ben mint Frigyes főherczeg hadsegéde az ez által vezényelt keleti expediczióban, különösen Szaida bevételében és Beirut ostromlásában részt vett. Az 1849-iki olasz hadjárat alatt is több tengeri csatában kitüntette magát. A lissai tengeri ütközetben, 1866. jul. 20-án a *Kaiser* hadi hajót vezényelte; az e csatában tanusitott bátorságáért a Mária Terézia-rendet kapta, ellentengernagygyá neveztetett ki és a bárói rangot nyerte el. A hatvanas évek végén a kelet-ázsiai és a dél-amerikai expedicziót vezényelte. 1879-ben altengernagyi czimmel nyugalomba vonult és azóta Triesztben élt.

Bécs, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Karagyorgyevics* Sándor herczeg temetéséről, mely ma ment végbe, teljesen hiányzottak a hivatalos személyiségek s ugyszólva csak a herczegi család hivei voltak jelen. A szerb zászló kibontása is elmaradt, mint mondják, hatósági rendelet következtében. Azt azonban megengedték, hogy a temető-intézet szolgái szerb nemzeti szinü jelvényeket viseljenek. A szent-marxi temetőben ujra beszentelték a halottat s aztán elhelyezték a családi sirboltban.

Pétervár, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A *montenegrói fejedelem* tizennégy éves *leánya* tegnap az itteni Smolna-zárdaintézetben tüdőgyuladásban meghalt. A tegnap ide érkezett fejedelemné már csak leánya holttestét találta.

A hivatalos lap május 8-ki számából.

Kitüntetés. Ő felsége dr. *Podraczky* Istvánnak, a rozsnyói székeskáptalan őrkanonokjának s papneveldei igazgatónak a Szent-Györgyről nevezett, — *Verjbár* Pál ugyanezen káptalan idősb mesterkanonokjának s székesegyházi plébánosnak pedig a sámsoni czimzetes prépostságot adományozta.

TÁVIRATOK.

Fiume, máj. 8. (O. É.) A «Humber» angol hadi jelzőgőzös ide érkezett.

Bécs, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Báró *Somaruga* képviselőjelölt mai programmbeszéde alkalmával pártja és ellenesei közt szenvedélyes és viharos jelenetek folytak le, Sértegették, szidalmazták egymást, végre a két párt formálisan *összeverekedett*. Az elnök az értekezlet gyors bezárásával vetett véget a botrányos jeleneteknek.

Bécs, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: Az itteni szerb követség sem nem foglalkozott, sem nem foglalkozhatott azzal a kérdéssel, hogy a Karagyorgyevics Sándor herczegért való gyászszertartásokon a nevezett követség is résztvegyen.

Páris, május 8. Mint a Havas-ügynökségnek mai kelettel Tiencsinből távirják, a franczia kormánynak a hivatalos tárgyalások felvételére vonatkozó utasitásai holnap érkeznek meg. Az ügy maga azalatt a pekingi és párisi kabinetek közt közvetlenül folyt értekezés utján már tisztáztatott.

Róma, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Popolo Romano* egy tripoliszi levelet közöl, melyben jelentik, hogy El-Bibenben két napi járásra Tripolisztól egy nagy franczia haderő tábort ütött. A levélben nagyobb éberségre figyelmeztetik a kormányt, nehogy egy reggel uj tuniszi kérdésre kelljen felébrednie.

Róma, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor.: Illetékes körökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Lövenben szeminárium állittassék fel oly hittéritők kiképzésére, a kik a Kongo-területre küldetnének.

Róma, május 7. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor.: Az ir püspökök gyülése, mely szakszerü, és szigoruan egyházi természetü alapokon folyik, e hó közepe táján oszlatják fel.

Róma, máj. 8. A *kamara* mai ülésén a kormány gyarmat-politikája feletti vita igen hosszadalmas jelleget öltött. Beszéltek *Cairoli, Crispi* és *Minghetti* is. *Mancini* külügyminiszter hivatkozott a korábban mondottakra és határozott nyilatkozatot kért. *Depretis* kormányelnök az egész kormány nevében kijelentette, hogy Mancini külügyminiszterrel mindenben egyetért és kiemelte, hogy a középeurópai hatalmakkal való szövetség nagy jótétemény Oroszországra nézve. E szövetség biztositja a békét, mely Olaszországra, melynek belügyi reformokat kell keresztül vinnie, nagyfontosságu. E szövetség nem csorbitja Olaszország érdekeit, nem korlátozza az ország cselekvési szabadságát és az sem áll, hogy Olaszország szövetségestárs ugyan, de nem barát. Komoly kormány nem válaszolhat arra a kérdésre, hogy a jövőben mit fog Afrikában tenni. A kormány azonban szilárdul el van tökélve, hogy megvédi az ország becsületét és zászlóját. A kormány elfogadja a Tajani által inditványozott bizalmi szavazatot, mely szerint a kamara a kormány nyilatkozatait tudomásul veszi. A bizalmi nyilatkozat végül 188 szavazattal 97 ellenében elfogadtatott.

Róma, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ellenzéki képviselői körökben nagy elkeseredés uralkodik a miatt, hogy a kormánypártiak a gyarmatügyi politikáról folyó vitát ma be akarják rekesztetni. Mancininak, a ki kijelentette, hogy holnap a királylyal a nápolyi vizvezeték ünnepélyes megnyitására el kell utaznia, azt lobbantják szemére, hogy szándékosan, nagyobb viták elkerülése végett, tüzte ki szerdát az interpellácziókra adandó válaszokra, miután néhány nappal előbb kijelentette, hogy ugy óhajtaná, ha gyarmatügyi politikáját csak a budgetvita alkalmával vitatnák meg. E miniszteri taktika következtében a kamara mai ülésében viharos vitákat várnak. Az ülés alkalmasint nagyon hosszura fog nyulni.

Róma, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A parliamenti helyzet olyan alakot öltött, hogy *Mancini* állása, különösen a franczia csapatösszevonásokról szóló hirek megérkezése óta tarthatatlannak látszik.

Róma, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A félhivatalosnak ismert *Libertà* azt irja, hogy Mancini, aki mindig jó politikát üzött, most gondolatait félig-meddig sem tudja tisztességesen képviselni és akkor is derültséget kelt, midőn legkomolyabbul kiván beszélni, söt akkor nem hallgatják, midőn legjobban kellene. A *Rassegna* hozzáteszi, hogy Mancini legjobban tenné, ha a szavazás előtt leköszönne, mert ha a szavazás rá nézve kedvezőtlen lesz és hivatalában marad, a helyzetet csak megneheziti, ha kedvező lesz, a miniszter helyzetén semmit sem változtat.

Velencze, május 8. «*Nina*» osztrák bárka mult éjjel Velencze mellett összeütközött a «*Milano*» nevü póstagőzössel, minek következtében a bárka elsülyedt. A legénység megmentetett.

Plymouth, máj. 8. A «Speranza» osztrák-magyar bárkahajó, mely Cardiffból Montevideóba ment április 24-én, nyilt tengeren nagy jégeső következtében sülyedni kezdett. A hajó legénységét a «Diana» megmentette és Plymouthban partra szállitotta.

Ottava, máj. 8. A «Northcote» gőzhajót, mely eddig szállitásra használtatott, ágyunaszáddá fogják átalakitani s rendeltetése lesz, hogy ama csapatokat támogassa, melyek *Riel* vezénylete alatt harczolnak a fölkelők ellen. Az indiánok Battlefordtól nyugatra háborura készülnek. Az ellenséges indiánok több telepitvényes feleségeit és gyermekeit elrabolták

Az orosz-angol viszály.

Berlin, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Nem sok hitelre talál itt az a párisi jelentés, hogy *Vilmos* császár elvállalta az angol-orosz konfliktus megoldására a közbenjáró szerepet. Még nincs megállapitva, hogy a kérdést választott biróság elé terjesztik.

Páris, máj. 8. Londoni hirek szerint a *dán király hajlandónak* nyilatkozott a békebirói tisztség elvállalására.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Néhány lapnak az a hire, hogy a márczius 17-ki egyezmény magyarázatára vonatkozólag eltálnak a választott birói döntő véleménytől, alaptalan. A tárgyalások a két kabinet közt kedvezően folynak.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hirlik, hogy *Dufferin* lord *leköszönt*, mert az Oroszországgal való egyezményt saját politikája desavouálásának tekinti.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Irányadó körökben kétségbevonják amaz aggodalom jogosultságát, hogy az orosz-angol egyezség még akadályokba ütközhetik.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A konferencziát, melynek megtartását *Granville* és *Staal* elhatározták, ma nyitják meg a külügyminiszteriumban. A határkérdést érintő tárgyalásokat elhalasztották, mert *Staal* előbb utasitásokat kér Pétervárról. Az iránt, hogy Oroszország Heratról mindenkorra szerződésszerüen lemondjon, még folynak a tárgyalások. *Giers* elégségesnek tartja, ha ezt Oroszország egyszerüen kijelenti. Ezzel a békés megoldás reménye ismét gyengül.

London, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Tegnap óta attól tartanak, hogy a tárgyalások valószinüleg azon fognak hajótörést szenvedni, hogy Oroszország nem fogja magát kötelezni arra, hogy Heratot sohasem foglalja el. Ez a tárgyalások komoly fordulópontja lesz. A *Times* igen pesszimisztikus czikkben azt fejtegeti, hogy a háborut hosszu időre nem lehet elkerülni, ha Oroszország a szabott feltételeket el nem fogadja. Ugyane lap azt ajánlja, hogy a herati czitadellát 1000 főnyi angol csapat szállja meg.

London, május 8. Az alsó ház ülésén *Northcote* kinyilatkoztatta, hogy inditványt fog tenni az iránt, hogy a 11 milliós hitel mindaddig meg ne szavaztassék, mig csak a kormány a pénz hovaforditásáról kellő felvilágositást nem ad.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Morning Post* jelenti, hogy *Dufferin* lord *beadta lemondását*, mert a kabinet eljárását saját politikája desavouálásának tekinti. A miniszterium táviratilag értesitette, hogy a lemondás a mostani viszonyok közt igen rosz hatást szülne, s a kabinetnek nagy nehézségeket okozna. Itteni hivatalos körökben mit sem tudnak arról, hogy a helyzet rosszabbult volna s hogy Németország tartózkodása aggodalmakat keltene.

London, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) A hitelügyet illető tárgyalások elhalasztattak. A Daily News azt állitja, hogy Dufferin nagyon óhajtja, hogy a kormány az angol-orosz ügyben egy választott biróhoz forduljon. A birót még nem választották meg. *Ressaldar* őrnagy a 10. huszárezrednél Kabulba megy angol követnek. Hirlik, hogy sir *Kars* Róbertet khinai brit miniszterséggel kinálták meg.

Pétervár, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Beavatott körökben határozottan állitják, hogy a határ kérdést sikerülni fog békésen megoldani. Azok a hirek, hogy a Heratra vonatkozó tárgyalások a két kabinet közti alkudozásokat megakasztani fenyegetnek, nem bizonyultak alaposoknak. Minthogy a határkérdésre nézve már majdnem teljes megállapodásra jutottak, midőn a khuski eset felelevenitése a tárgyalásokat megnehezitette, azt hiszik, hogy a Londonban folyó tárgyalások nemsokára megnyugtató eredménynyel befejeztetnek, ugy hogy a két határkijelölő bizottság hamarább megkezdheti a helyszinen müködését, mint azt általában hiszik.

Pétervár, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kaspintuli második vasuthadosztály szervezése az ott levő vasutvonal továbbvezetését czélozza. A mostani végállomástól, Kisil Arvattól, a vonal Askabadon és Kaskan keresztül Merv felé egész Bardalikig fog elágazni az Amudarja jobb partja mellett, honnan Bokharába visz az ut. Az egész vonal hossza 965 verszt és pedig Kisil Arvattól Askabadig 200, Askabadtól Kaskáig 345, innen Mervig 180, Mervtől Bordalikig 240 verst. E vonal lehetővé teszi az összeköttetést a legfontosabb folyóvizekkel és karaván utakkal, ugy szintén Perzsia szomszédos vidékeivel. Az összes költség 12 millió rubelre van előirányozva. Az épitést Annenkov tábornok fogja vezetni, ki a Kaspitótól Kisil Arvatig terjedő vonalat épitette.

Konstantinápoly, máj. 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor. A porta elhatározta, hogy ámbár az angol-orosz összeütközés veszélye elmult, a tengerszorosok védelmi viszonyainak tökéletesitését ernyedetlenül folytatni fogja, mert meg van róla győződve, hogy politikai állása Európában főkép a tengerszorosok esetleges hathatós védelmétől függ.

A horvát tartománygyülésből.

Zágráb, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A ellenzék néhány nap óta megint elemében van és sikerült felköltenie a tömegek szenvedélyeit ily jelszavakkal: «a határőrvidéki erdők megrablása, a csalárd eljárás a közös leszámolásoknál» stb. A tartománygyülésben tartott beszédek csak arra számitvák, hogy a pártlapokban és számtalan külön lenyomatban terjeszszék a nép között, mert a tartománygyülésben kiejtett szó nem esik a sajtó-eljárás alá és az ellenzéki lapok ugy osztják be a dolgot, hogy meg hónapok mulva is a dühös kifakadások bőségén rágódnak. Másrészt azonban a nemzeti párt ma szilárdabbul áll együtt s inkább szit a kormányhoz, mint valaha. Mazzurának mind a két inditványát visszautasitották; az utóbbinál szenvedélyes jelenetek folytak le, melybe még ő felsége személyét is bevonták.

Zágráb, máj. 8. A tartománygyülés mai ülését Hrvat elnök nyitotta meg. A kormány részéről Stankovics osztályfőnök és Jurkovics osztálytanácsos voltak jelen.

Az *elnök* tudatja, hogy a tartományi kormány benyujtotta a rendkivüli költségvetést és azt a hétfői ülés napirendjére tüzi ki. *Mazzura*, tartományi számszék fölállitását czélzó inditványát indokolván, kijelenti, hogy annak a magyar számszék mintájára való berendezését kivánja. Kifejtvén a számszék feladatát és jelentőségét az országgyülés és a kormány felelőssége szempontjából, arra a következtetésre jut, hogy Horvátország részére is szükséges ily számszék felállitása. — *Stankovics* osztályfőnök teljesen fölöslegesnek tartja Mazzura inditványát, mert a fönnálló számvevőségi hivatal ugyanazon hatáskörrel bir Horvátországban, mint a magyar számszék Magyarországon. Ennélfogva az inditvány mellőzését kéri. *Zsivkovics* b. tiltakozik az ellen, hogy Mazzura a tartománygyülés hazafiságára appellál, melynek hivatása, hogy a parlamentárizmus épületét betetőzze. Szóló szerint épen az ellenzék magatartása hiusitja meg az épület betetőzését. Ezzel különben Mazzura inditványa legtávolabbról sem áll összefüggésben. Ezután megtámadja az ellenzéket, ez utóbbi nyugtalansága és gyakori ellentmondása közben. Végül kijelenti, hogy nem fogadja el az inditványt, mely fölösleges és a horvát viszonyokkal nem egyeztethető össze, mig a kiegyezés fönnáll. *Zuvicz* visszautasitván Mazzurának Hinkovics kizáratása miatt használt kifejezéseit, kijelenti, hogy az Anglia idézésével tett hasonlatot sokkal megrovásra méltóbbnak tartja, mint saját megjegyzését, figyelmezteti az ellenzéket, hogy Mazuranics alatt hét évig volt érvényben az ugynevezett akasztófa-pátens, a nélkül, hogy az akkori többség, tehát a mai kisebbség azon megütközött volna. Frank szükségesnek tartja, hogy még egyszer ismételje, hogy Magyarország mindenütt megröviditi Horvátországot. Ezután számadatokat hoz fel a czukortermelésre és az adórestituczióra nézve, melynél Horvátország állitólag rövidséget szenved.

Josipovics megczáfolja a számszék fölállitása mellett felhozott okokat. *Tuskan* véleménye szerint Horvátországnak nincs alkotmánya, mert a kiegyezés értelmében csak tartomány. Horvátországnak nincs szüksége számszékre, mig a kiegyezést, mely Horvátország jogait nem ismeri el, mellőzni nem sikerül. *Schram* kijelenti, hogy az inditvány elve teljesen helyes, de minthogy már meg van a számvevőségi hivatal, ennek az elvnek elég van téve. A tartománygyülés az inditványt végül elvetette.

Mazzura indokolja inditványát; terjeszsze a kormány a tartománygyülés elé azokat a kimutatásokat, melyek az 1881-iki császári rendelet alispán a határőrvidéki erdőkről felvétettek, hogy a császár intenczióihoz képest alap teremtessék határőrvidéki beruházásokra. Szóló kifejti, hogy ámbár már 200,000 frtot költöttek ebben az ügyben, még sincsen eredmény, előadja a határőrvidéki erdők genezisét, melyek Zrinyi, Frangepán tulajdonából császári erdőkké váltak.

Stankovich osztályfőnök: Az 1881-iki császári rendelet felhatalmazza a közös kormányt és a bánt arra, hogy kimutatásokat készitsenek a kincstári erdőkről, hogy kijelöljék azokat az erdőrészeket, melyek további beruházási czélokra szolgálnak, de a császár és király fentartotta magának ebben az ügyben a döntő szót és igy ennek a megvitatása nem tartozik a tartománygyülés hatáskörébe. Az illetékes tényezők közt tárgyalások folynak ez iránt és a bán melegen föl fogja karolni az ügyet, hogy a volt határőrvidéki lakosságra nézve mentől előbb és mentől kedvezőbben intéztessék el és hogy egyuttal az adományozó nagylelkü intenczióinak is megfeleljen. Szónok az inditvány elvetését kéri.

Posilovics: Az inditványnak az a czélja, hogy a vizsgálatot ne a határőrvidék hátrányára vezessék, hanem hogy a császár intenczióinak megfeleljenek. Ha a császár fentartotta magának a döntő szót, vagy a kormány még nincs fölmentve az alól a kötelesség alól, hogy az ország javát szem előtt tartsa. Ha tovább is ugy gazdálkodnak, mint eddig, ugy semmi sem fog megmaradni a határőrvidéki erdőkből; de szónok biztositja a tartománygyülést, hogy a határőrvidékiek nem türik az erdők elrablását.

Tuskán: Felesleges az inditványt ajánlani; mikor a határőrvidéki erdőkről van szó, mindig felforr benne a vér és nem birja magát megfékezni. Az erdők megosztását a lakosság akarata ellenére foganatositották. Miután a szónok igen terjengősen kezd beszélni, az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál, annál is inkább, mert kifejezései nem a javaslatra vonatkoznak, hanem izgatást és gyanusitást tartalmaznak. Tuskán Mazzura fejtegetéseiből kiindulva *gratulál az uralkodónak, ki ily módon jutott a határőrvidéki erdők birtokába.*

Elnök (csenget): Rendreutasitom szónokot. Illetlen dolog és a parlamentarizmussal sem fér össze, hogy ő felségét a vitába bevonjuk.

Tuskán: A kormány kezdte meg, ő vonta ő felségét a vitába. (Nagy zaj jobboldalon és középen tiltakoznak e nyilatkozat ellen.)

Elnök: Ön azt mondta, hogy az uralkodó igazságtalan uton jutott az erdők birtokába. Én önt e miatt még egyszer rendreutasitom és ha igy folytatja, elvonom öntől a szót. (Tombolás a baloldalon, viharos zsivió a jobboldalon.)

Tuskán: Felszólitja a határőrvidéki képviselőket, hogy az inditvány mellett szavazzanak, mert mentől tovább halogatják az ügyet, annál több hasznot meritenek belőle a magyarok. (Zsivio a baloldalon.)

Zsivkovics báró kötelességének ismeri a határőrvidéki erdők ügyében felszólalni: Szóló már egyrészben a kormánypadjáról kijelentette, hogy a határőrvidékiek teljes joggal várhatják, hogy ő felségének rendelete foganatosittassék. De a mi magát az inditványt illeti, szóló visszautasitja azt, mert ez a tartománygyülés illetékességi körén kivül fekszik. Szóló elismeri a vizsgálattal járó nehézségeket, mert 500,000 hold szemügyre vételéről volt szó. Az ügy fontosságánál fogva könnyen érthető, hogy a határőrvidéki erdőkről annyit beszélni és fognak is róluk mindaddig beszélni, mig ő felségeinek intenczióit foganatositják. (Viharos zsivio-kiáltások a baloldalon.) De annak, hogy ő felsége intenczióit mindeddig nem foganatositották, sem a horvát kormány, sem s tartománygyülés nem oka. (Zsivio.)

Mazzura ujból ajánlja inditványát.

Stankovics osztályfőnök. A császári rendeletnek minden szava visszatükrözteti az uralkodónak a határőrvidékiek iránt való szeretetét. De ő felsége fentartotta magának az utolsó szót és a tartománygyülés e tekintetben illetéktelen. A kormánynak, mely a törvény alapján áll, kötelessége az inditvány ellen tiltakozni és ugyan ezt fogják mind azok tenni, kik a törvényt tisztelik. (Nagy zaj és ellenmondás a baloldalon.) A kormány nem fogja türni, hogy ő felsége által a határőrvidékieknek szánt adományai birálgatás tárgyává tétessenek. (Zsivio a jobb oldalon.)

Miskatovics előadó elismeri, hogy a határőrvidéki erdők Horvátország kincstári javai, de ugy a mint összes jövedelmeinkből 45%-ot autonom ügyeinkre fordithatunk, 55%-kal pedig a közös ügyekhez tartozunk járulni, hogy a határőrvidéki erdőkből befolyó jövedelmeknél is ugyan ez az eset forog fenn.

A névszerinti szavazásnál az inditványt 45 szóval 25 ellenében elvetették.

Zágráb, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az az inditvány, hogy a rendkivüli budget összegeiből egyelőre 100.000 frt az 1883-ik évi zavargások elnyomására szükségesnek mutatkozott karhatalom költségeire fordittassék, képviselői körökben nagy mozgalmat idézett elő. A két ellenzék között tárgyalások folynak egyöntetü eljárás megállapitása végett. Az ellenzék el van tökélve, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel küzdeni fog ez ellen az inditvány ellen.

Zágráb, máj. 8. (Az «*Egyetértés*» tudósitójának távirata.) Az ellenzék a hétfőn kezdődő vitára öszszes erőit mozgósitja; az ellenzéki képviselők jobbára már ide érkeztek; a távollevőket táviratilag hivták be. A mai klubülésben megállapitották az akczió-tervet. Az ellenzék két külön inditványt fog előterjeszteni a rendkivüli bevételek hovafordítása iránt.

KÖZGAZDASÁG.

Prága, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirta). Az *osztrák helyi érdekü vasut-társaság* 500,000 forintnyi tiszta nyereséget mutat az előző évi 826,000 forinttal szemben. A részvények osztaléka $8^1/_2$ frtra van megállapitva.

Berlin, máj. 8. A *birodalmi gyülés* végleg elfogadta a tőzsdeadó-törvényjavaslatot amaz inditványnyal, hogy külföldi értékben fizetendő váltók és külföldi értékben, külföldi piaczokon teljesitendő fizetések adómentesek legyenek.

Páris, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom*. 1 ó. 25 perc. 3 százalékos franczia járadék 79.35, $4\frac{1}{2}$ százalékos franczia járadék 93.90, olasz járadék —.—, ottomán bank 583.—, török dohány-részvény 452.50.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

— **Kiállitási monstre-banket.** A legközelebb rendezendő nagy kiállitási banket tárgyában több igen tekintélyes kiállitó tegnap értekezletet tartott; az értekezlet némi eszmecsere után egyhangulag elhatározta, hogy a kiállitási elnökség tiszteletére a banketet a jövő hét végén megtartja és arra az összes kiállitókat meghivja. A rendező bizottság elnökévé Bobula János inditványára *Hüttl* Tivadar, jegyzőivé *Jungfer* Gyula és *Gelléri* Mór választattak meg. E bankettnek egyik czélja az is lesz, hogy a király enuncziácziójára, melyben a hazai ipar haladása fölött való örömének kifejezést adott, ünnepélyesen nyilatkozzék. A banket — tekintettel a résztvevők nagy számára — a hangversenyteremben fog megtartatni, mely több mint 600 emhert képes befogadni. Az előkészitő és rendező bizottság legközelebb küldi szét a banketre szóló meghivókat.

— **A műcsarnokból** tudvalevőleg 20,000 frt áru mütárgyat vásárolnak a kiállitási sorsjáték számára. Egy müvészekből alakult bizottság tegnap készitette el a bevásárlásra vonatkozó javaslatot; ma pedig a sorsolást rendező bizottság e javaslatot átvette és ennek alapján a még e hét folyamában tartandó ülésében véglegesen fog dönteni a mütárgyak vásárlására nézve.

— **Főrangu látogatások.** Tegnap a *nasszaui* herczeg látogatta meg a kiállitást Zichy Jenő gróf kalauzolása mellett. A herczeget a trónörökös eleve is figyelmessé tette a kiállitás egyes kiválóbb csoportjaira. — Ma *Coburg* Fülöp herczeg és neje szemlélték meg ujból a kiállitást és több jelentékeny bevásárlást is tettek.

— **A kiállitás csatornázását** ma fejezte be Weiszenbacher András ur, a Holtzspach és fia czég főnöke. Az utolsó öt csatornát ma tették le és a viz levezetéséről immár kellőképen gondoskodva van.

— **Az elárusitási iroda** a horvát-szlavon pavillon részéről megbizást nyert, hogy az ott levő és eladásra szánt összes tárgyak elárusitását közvetitse.

— **Bécs városa és a kiállitás.** Emlitettük, hogy Bécs városa tanácsa közgyülési határozata folytán, üdvözletet küldé Budapest városának a kiállitás megnyitása alkalmából. Az üdvözlő sürgöny *Ráth* Károly főpolgármesterhez van intézve s igy hangzik: «Méltóságos ur! E hó 2-án Budapest fővárosában megnyitottak egy kiállitást, mely a magyar korona tartományainak virágzó fejlődéséről, kulturális vivmányairól és tetterejéről fényes tanubizonyságot tesz. Eltelve a legőszintébb örömtől e vállalat sikere fölött, mely az egész osztrák-magyar monarchiára nagy horderővel bir, Bécs birodalmi fő- és székváros községi tanácsa május 5-iki közgyülésében egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy Budapest országos fővárosnak, mint a gazdagon megáldott virágzó ország szellemi és anyagi érdekei központjának, legőszintébb szerencsekivánatait kifejezi. Amidőn szerencsém van méltóságodnak ezt a határozatot tudtára adni, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a két testvérváros között létező legbarátságosabb rokonszenvnek kifejezést adhassak. Fogadja, stb.» E levél a főváros kiállitási bizottságának holnap tartandó ülésében be fog mutattatni és ez alkalommal *Gerlóczy* Károly bizottsági elnök azt az inditványt szándékozik tenni, hogy Bécs város községi tanácsa a kiállitás testületi látogatására invitáltassék. Ugyanez ülésen megállapodik a bizottság a bécsi Concordia-egylet és a franczia vendégek testületi fogadása fölött is.

— **A kiállitási rendőrség** ma ujabban 25 csavargót és közveszélyes egyént fogott össze a kiállitás és a városliget területén és ezeket a fővárosi rendőrség segélyével eltolonczolta. A külföldi zsebmetszőkre a rendőrség kiváló figyelmet fordit és eddig is több porosz, osztrák és főleg orosz vendéget küldött vissza hazájukba. — E napokban a rendőrség a kiállitás *vendéglőiben* vizitálta a különböző ételanyagokat és több hal- és husfélét nyomban *konfiskált*. Az illető vendéglőtulajdonosok, kik egészségtelen és avult anyagokat reserváltak vendégeik számára, példásan meg fogja birságolni a kiállitási rendőrség.

— **A kiállitással kapcsolatos ünnepélyek** ujolagos programmjának megállapitása czéljából holnap a kiállitás rendező bizottsága a fővárosi kiállitási bizottsággal együttes ülést tart.

— **A kiállitási zárórák** meghosszabbitása, mint értesülünk, az illetékes intézőkörök részéről méltányosnak ismertetett el és e tárgyban legközelebb meg fognak tétetni a kellő intézkedések. Ujabban az az eszme merült föl, hogy az *iparcsarnok villamos világitás mellett* hét óra után is megszemlélhetővé tétessék a közönség számára. Csak arról van még szó, hogy a villamos világitásból eredő költségtöbblet mily módon fedeztessék? Mihelyt e kérdés tisztázva lesz, az elnökség e tárgyban hozott határozatát közhirré fogja tenni.

— **Egyetemi polgárok és a kiállitás.** A kiállitás orsz. bizottsága a tudomány és müegyetemi olvasókörnek a kiállitásra 20 kros kedvezményes belépti jegyeket engedélyezett. E jegyek kiadása ma történt első izben. Az érdeklődés oly nagy volt, hogy egész délelőtt ostrom alatt állott az olvasóköri iroda s a rendelkezésre bocsátott jegyek közül alig pár óra alatt mintegy 500 darab elkelt.

— **Napi bevételek.** Az orsz. kiállitás napi pénztárának bevétele szerdán 3163 frt 79 krajczár, csütörtökön pedig 4224 frt volt. Ez összegekben azonban benfoglaltatnak a pénztáraknál eladott sorsjegyek és kalauzokból befolyt pénzek is.

— **A hivatalos kiállitási kalauzból**, melyet Balogh, Toldy és Gelléri urak szerkesztettek, ma jelent meg a harmadik kiadás. A közönség nagy előszeretettel használja e hasznos kézikönyvet, melyből a jövő hét legelső napjaiban a *német* kiadás is megjelenik.

— **Közlekedési hirek.** A Fiuméről Zágráb-Zákányon át Budapestre szóló kiállitási menet-tértijegyek f. é. május hó 10-től kezdve *minden napon* fognak kiadatni.

— **A bécsi Concordia és a kiállitás.** Az első tömeges látogatás már be van jelentve. A Concordia irói kör a hozzá intézett meghivóra válaszolt s tudatta, hogy azt köszönettel elfogadja. Egyuttal értesit, hogy a kör tagjai e hó 24-én érkeznek meg és két napig időznek Budapesten. A főváros kiállitási bizotsága holnapi ülésében tanácskozik a Concordia tagjainak méltó fogadtatása fölött.

— **A Berliner Börsen Courier**-nak irja egy bécsi levelezője: Nem minden irigykedés nélkül tekinthet a büszke és nagy, de sok dologban oly kicsinyes és nehézkes Bécs Magyarország fővárosára, hol az országos kiállitás kedvező előjelek mellett nyilt meg s oly nagyszámu idegeneket hozott oda, a mint azt remélni sem merték. Egyhangu az elismerés, hogy a rendezés kitünő, hogy a kiállitási hely jól van megválasztva és hogy idejében elkészült minden. A dolog igy esett meg. A trónörökös, ki a kiállitás védnöke, két hó előtt oly czélból ment Budapestre, hogy meggyőződjék a kiállitási munkálatok előhaladásáról. Roppant zürzavart talált, mi nagyon elkedvetlenitette. De az őt jellemző határozottsággal kijelenté a kiállitás elnökének: «Ha a kiállitás május 2-ára nem lesz teljesen kész, nem fogom e napon megnyitni.» E határozott kijelentés hattatott. A munkaerőt megkétszerezték, éjt s napot egygyé tettek, ugy hogy május 2-án minden kész volt. És mily gondos e kiállitás! Megragad a kiállitott tárgyak gazdagságával és meggyőző bizonyitéka a magyar ipar óriási fejlődésének. Mosolyogni kell a magyar közmüvelődés és ipar e bizonyitékait látva, ama nézetek felett, melyek még most is uralkodnak a magyarokról némely helyeken. Mily változáson ment át Magyarország az utóbbi évtizedekben! Ma a magyarok igen praktikusok. Tudatára jutottak erényeiknek. S a nők Magyarországon! Ezek nem a gyenge nem. Van politikai érzékük, van bennük hazaszeretet, mely felkölti a honfiak és az idegenek bámulatát egyaránt. Mily másokéa tekintetben a bécsi nők, kiknek csak a divat és a mulatságok iránt van érzékük, ne nem iörődnek semmivel mi a politikával, az állam vagy város fejlődésével összefüggésben áll . . .

— **A kiállitást látogatók száma.** A kiállitást tegnap, május 7-én napi jegygyel 8204 személy látogatta és pedig: 1 frtos jegygyel 1 személy, 50 kros jegygyel 6968, 20 kros esti jegygyel 557, 20 kros munkás-jegygyel 62, 20 kros katonajegygyel 353, napi szabadjegygyel 263 személy.

— **Ebdijazás.** Az ebkiállitás jury-je csak ma határozott véglegesen és pedig a következő dijakat itélte oda:

Diszoklevél: *Bárczy* István setter-tenyészetért, *Hanvay* Zoltán pointer-tenyészetért.

Tiszteletdij: *Halász* és *Szilassy* «Mungó» nevü agárért.

Bronzérem: *Hanvay* Zoltán «Ralf of Hanva», «Syke», «Luff of Hanva», pointerek, *Abafi* Aurél (Szeged) «Burr» pointer, *Fónagy* József (Szeged) «Miss», «Lady» pointerek, *Bárczy* István (Budapest) «Dashing», «Rutrow», «Prince», «Mirr». «Mask», setterek, «Fütty», irlandi setter, «Hettmann», «Waldine», borzebek, gróf *Dessewffy* Dénes (Királytelek) «Red Windhem» setter, gr. *Károlyi* Gyula (Budapest) «Solo», «Selma» vérebek, gr. *Nádasdy* Ferencz (Budapest) «Seelne» véreb, *Malw* Károly (Környe) «Caro» véreb, *Petera* Hubert (Gödöllő) «Solo» véreb, *Toskánai nagyherczeg* (Salzburg) «Waldine» véreb, *Remán* József (Szány) «Waldine» borzeb, gr. *Esterházy* Miklós (Tata) róka- és nyul-kopó falkák és «Szepl» agár, gr. *Migazzi* Vilmos (Aranyos-Marót) «Danges» és «Sphynx» vidraebek két kölyökkel. *Halász* Zsigmond és *Szilassy* István (Alsó-Dabas) «Mungo», «Marquis», «Mámor» agarak. *Karsai* Vilmos és Albert (Nagy-Telek) «Comtesse» agár. *Dőry* Jenőné (Tüske) «Merwin» uj-fundlandi. *Bogutovácz* Ferencz J. (Budapest) «Caesar» uj-fundlandi. «Visz» juhászebek. *Metzner* Ferencz (Budapest) «Fritz» uszkár. *Wittenberg* Lajos (Budapest) «Jolly» uszkár. *Herman* Miksa (Boroszló) «Hero» terrier. Dr. *Brachfeld* Manó (Budapest) «Gysy-Girl» terrier. *Bombay* Gusztáv (Budapest) Singhaler» és «Piczula» terrierek. *Fortuner* Elek (Vácz) «Affi» terrier, *Ruzicska* János (Budapest), «Puffi» terrier.

Pénzdijak: I. pénzdij 300 frt: *Bárczy* István «Dashing Ruthwell» nevü setterje; II. pénzdij, 200 frt: gróf *Károlyi* Gyula «Solo» vérebe; III. pénzdij, 100 frt: gróf *Migazzy* Vilmos «Danger» vidraebe.

*

A baromfi- és tengeri nyul-csoportjának szakjuryje a következő dijakat itélte oda:

I. Nagy diszoklevelet kaptak: Kovásznay Zsigmond (Szolnok), Grauer Károly (Wr.Neudorf).

II. Tiszteletdijat: Első bécsi osztrák-magyar baromfi-tenyésztő-egylet (Bécs).

III. *Nagy bronzérmeket*: Raksányi Anna (Pilis), Zdeborszky Ede (Keczél), ifj. Hussy Antal (Ritzing), Schneckenberger Engelbert (Bécs), Specht Ede (Budapest), Facchini Antal (Modena), Bächler Ágost (Kreuzlingen), Zrenner Márton (München), gr. Saint Genois (Gr.-Kunzendorf), Krausz György (Neuhaus), Haller Károlyné (Kolozsvár), Mayer J. H. O. (Hamburg), Ujházi Sándorné (Budomér), Kovásznay Zsigmond (Szolnok), Schmidt Jakab (Kecskemét), Kéry János és Ida (Szeged), b. Bánffy Ernő (Kolozs-Borsa), Völschau Gyula (Hamburg), Gaál Mór (Kövesd), Szentpály Ignácz (Aranyos-Polya), id. Szilassy István (Dános), b. Villa-Secca Lajos (Ottaring), dr. Roditzky Jenő (Kassa), Haselberger Imre (Budapest), Frank Rudolf (Oberrand), Ernel-Vojnich Erzsébet (Ófalu), Meduna Józsefné (Budapest), b. Laffert Antal (Rákos-Csaba), Schwarz Péter (Losoncz), Csáky Gergely (Debreczen), Renner Johanna (Kisbér), Rátkay József (Madarét), Molnár Györgyné (Debreczen), Rickl Józsefné (Debreczen), Grubiczy György (Halászi), Göndöcs Benedek (B.-Gyula), Matisz Lajos (Börgönd), Fogarassy Rudolf (Nyárádtó), Schmeitner Bernát (Chemnitz), Grauer Károly (W.-Neudorf), Leischer Ferencz (Schönberg), b. Üchtritz Emil (Böös), Zetenyánszky György (B.-Csaba), Udvardy Jánosné. Schick Károly (Rudolfsheim), Gasparetz Géza (Bpest), Thies Károly (Bécs), Kipp W. (Celle), Duntscha A. T. (Bécs), Bruszkay T. B. (Bécs), Hesz János (Budapest), Schmidt András (Horn), dr. Binder János (Trieszt), Stadler H. (Ujpest), b. Brunicki Julián (Podhorce), Hoffmann Ignácz (Budapest), Noheil Ferencz (Budapest), dr. Vöröss Rikhárd (Budapest). Schäffer Sándor (Budapest), Dobler János (Budapest), Strümpfler Adolf (Budapest), Corchus Nelador (Turn-Szeverin), Dimmel Antal (Bécs), dr. Dirner Lajos (Budapest), Trexler János (Bécs), Dengler József (Budapest), Reiszner Gusztáv (Bécs), Hidassy Márton (Budapest), Kovács Károly (Budapest), Zoller Antal (Budapest), Szám István (Budapest), Bäumler János György (Bécs), Hengeller Gyula (Zug, Svájcz), Hamburger János (Bpest), Skultéty Antal (Bpest), Rábel József (Bpest), ifj. Pohle A. (Hamburg), bécsi osztrák-magy. baromfi tenyésztő egylet, magyar baromfi tenyésztők és hizlalók szövetkezete (Budapest), Géczy Ferencz (Budapest), st.-ilyeni baromfi tenyésztő egylet, gr. Zichy Jenő (Budapest), aranyfáczánok.

Pénzdijat a galambkiállitáson 1. dijat 100 frtot Gasparetz Géza, 2. dijat 80 forintot Bruszkan J. B., 3. dijat 50 forintot dr. Binder János, 4. dijat 40 frtot dr. Vörös Rikhard, 5. dijat 20 forintot Thies Károly, 6. dijat 20 frtot Dumtsa A. J., 7. dijat 20 frtot Hesz Sándor, 8. dijat 20 frtot Facchini Antal.

A *tyukok* és *viziszárnyasok* kiállitásán: 1. dijat 100 frtot Raksányi Anna, 2. dijat 80 frtot Zdeborszky Ede, 3. dijat 50 frtot Facchini Antal, 4. dijat 40 forintot Franck Rudolf, 5. dijat 20 frtot Hussi Antal, 6. dijat 20 frtot Schneckenberg Engelbert, 7. dijat 20 frtot Specht Ede, 8. dijat 20 frtot Schwartz Péter. Tehát kiosztatott összesen 2 nagy diszoklevél, 1 tiszteletdij, 63 bronzérem, 16 pénzdij.

— **Időleges kiállitások májusban.** A folyó hóban még a következő időleges kiállitások fognak megtartatni:

Május 17—24: *Hizott szarvasmarha és juhkiállitás.*

Május 20—30: *Tenyész-juhkiállitás.*

A kertészeti, baromfi és kutya-kiállitások csak e hó 10-ig maradnak nyitva.

— ***A Kölnische Ztg.*** a következőket irja a magyar országos kiállitásról:

Magyarországra nézve a kiállitás bizonyos értelemben politikai esemény; ez van hivatva bebizonyitani, hogy a magyar állam teljes joggal igényli, hogy tettre képes, szellemileg haladó államtest, mely megérdemli, hogy az

európai államok sorába felvétessék, miután oly hosszu ideig tartották többé-kevésbbé félázsiainak, a hol a közélet különböző ágaiban igen aggályos állapotok uralkodnak. E követelés természetesen jó adag chauvinizmust rejt magában, mert a magyar minden jeles tulajdonai mellett könnyen hajlik arra, hogy erejét tulbecsülje. Nagy foku önérzet szól a történelmi büszkeségből, melylyel a kiállitás védnöke, Rudolf trónörökös beszéde a királyhoz a magyar nép ezeréves történelméről megemlékszik, mely még e régi idő óta birja ez országot. A lelkesedés, melylyel az ezernyi nép a trónörökös és a király szavait fogadta, teljesen kifejezi minden magyar szivének érzelmeit. *De jelenti azonfelül a fontos, bensőbbé lett kapcsot is a dynasztia és a nép között.* Mostanáig sokfelől azt hitték, hogy az uralkodóház s különösen némely tagjai nem oly kedveltek Magyarországon, a mint ezt beszélni szerették; közben azt is lehetett hallani, hogy a magyar nép egy része a dynasztiát még mindig idegennek, «sváb»-nak tartja és eme nézeten nem változtatott az 1867-ki koronázás sem: főleg azt hangsulyozták gyakran, hogy épen Rudolf trónörökös népszerübb Ausztriában mint Magyarországon. Most mindez megváltozott. A király népszerüsége Magyarországon évről évre nőtt és a szép szavak, melyeket az uralkodó és fia mondottak és a melyek olyannyira tetszettek a magyaroknak, bizonyára arra fognak szolgálni, hogy széles körben fogadják el valónak a magyar miniszterelnök szavait, hogy Corvin Mátyás óta nem volt ily nemzeti érzületi királya, ily nemzeti udvara Magyarországnak, mint a jelenlegiek.»

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Záporeső. Nyári tikkasztó hőség után ma este felé sötét felhők tornyosultak össze Budapest fölött, melyekből hét óra körül mogyoró nagyságu jéggel kevert nagy záporeső zuhogott alá mintegy tiz perczig. A zápor, mely a levegőt erősen lehütötte, csak helyi jellegü levén, jegével károkat alig okozhatott. A láthatár köröskörül be van borulva s hoszabb csendes esőre van kilátás, melyet egyes vidékeken igen kivánatosnak és szükségesnek, más helyeken azonban egy időre elégnek tartanak s itt-ott már rozsdáról is panaszkodnak.

A bihari viczinális vasutak. A kormány — mint a Bud. Corr. értesül — legközelebb a képviselőház elé törvényjavaslatot fog beterjeszteni a *bihari viczinális vasutak* engedélyezése ügyében.

SORSOLÁS.

— **A magyar jelzálog hitelbank** 4%-os *nyeremény-kötvényei* tervszerü *harmadik* kisorsolása kir. közjegyző jelenlétében, *e hó 15-én, azaz pénteken d. u. 4 órakor* fog a bank helyiségeiben megtartatni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az értéktőzsdéről.** E héten egészen más, sokkal kedvezőbb képet nyert az értékpiacz. A politikai helyzet minden nap kedvezőbbé válik és a tőzsde már el is felejtette azokat az aggodalmakat és gondokat, melyeket neki az angol-orosz viszály okozott. A békés kilátások uj életkedvet leheltek az üzérkedésbe, mely most fokozottabb tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy azokat a rombolásokat, melyeket a háborutól való félelem az értékpapirok árfolyamain előidézett, most ismét helyrehozza. A békés kilátásokon kivül még egyéb kedvező mozzanatok is hozzájárultak ahhoz, hogy az irány javuljon és az árfolyamok emelkedhessenek. Ezek között áll első sorban az ultimoliquidáczió szerencsés befejezése a párisi tőzsdén, mi által sok gondtól szabadult a tőzsde. Másodsorban áll a kedvező időjárás. A héten beállott jótékony esőzések nagyon jó hatással voltak a vetésekre, és ennek következtében az állami adósságok és a vasutak részvényei jelentékenyen emelkedtek. Végül igen kedvező hatása van az értékpapirpiaczra a nagy pénzbőségnek, mely világszerte uralkodik és minek nyomása alatt az angol bank tegnap leszállitotta a kamatlábat. Mind e kedvező körülmények következtében az árfolyamok igen jelentékenyen emelkedtek. Igy a magyar aranyjáradék több mint $3^1/_2$ százalékkal és a magyar papirjáradék több mint 3 százalékkal emelkedtek. A magyar hitelbank és az osztrák hitelintézet részvényei mintegy 13 frttal, a magyar leszámitoló- és pénzváltóbank majdnem 4 frttal javultak. A vasutak részvényei szintén jelentékenyen emelkedtek, ugy az osztrák-magyar államvasut mintegy 8 frttal, az alföld-fiumei $5^1/_2$ frttal, a kassa-oderbergi 5 frttal, az északkeleti 4 frttal, a budapesti közuti vasuté több mint 70 frttal. Gőzmalmok, biztositó társaságok és takarékpénztárak valamint a helyi iparvállatok részvényei szintén jobbára igen szépen emelkedtek. A valuták és váltók árfolyamai ellenben roppantul estek, igy a Londonra szóló váltó több mint 2 frttal, a német piaczokra szóló 1.10 forinttal, váltó Párisra majdnem 1 frttal, a husz frankos 17 krral csökkentek.

** **Magyar papirjáradék.** Ámbár a 18·17 millió forint maximális összegig kibocsátandó magyar papirjáradékra vonatkozó beterjesztett törvényjavaslatnak előbb a két ház retortáin kell átmennie, mielőtt a Rothschild-hitelintézeti csoporttal az elhelyezés végett a tárgyalásokat meglehetne inditani, *Weisz* igazgatónak legutóbbi itt időzése alatt mégis folyt már ez ügyben eszmecsere közte és a pénzügyminiszter közt. Ugy látszik, hogy Szapáry gróf a járadékot most is csak bizományszerü eladásra szándékozik a csoportnak átadni, az eddigi módozatok mellett, melyek szerint a csoport egy bizonyos összegen felül befolyt többletben osztozkodnék. A márcziusban átvett 13 millió forint összegü magyar papirjáradék legnagyobb részét a csoport már eladta. A zavarok miatt, melyeket a politikai bonyodalmak a pénzpiaczon okoztak, az eladást egy időre meg kellett szüntetni, de az utolsó napokban ismét megkezdték ugy, hogy majdnem az egész 13 millió realizáltatott.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Május 8. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma is lanyha irányt követett. A kinálat ugyan gyenge volt, de másrészt a vételkedv is teljesen hiányzott és vontatott üzletmenet mellett a forgalom csak néhány kisebb tételre szoritkozott, mi változatlan árakon vétetett piaczról. — Egyéb gabonanemekben szintén csekély volt a forgalom; *tengeri* szilárd irányt követett és métermázsánkint 5 krral drágult; egyéb gabonanemek iránya általán lanyha és az árak meglehetősen változatlanok maradtak.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	6, bánsági	74—79 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	74—79 »	8.85	9.55
—	» pestvidéki	74—79 »	8.75	9.45
—	» fehérmegyei	74—79 »	8.75	9.45
—	» bácskai	74—79 »	—.—	—.—
—	» északmagyarorsz.	74—79 »	8.60	9.20
Rozs	»	70—72 »	7.50	7.80
Árpa	» takarmány	60—62 »	6.80	7.10
—	» égetni való	62—64 »	7.30	8.15
—	» söriózdei	64—66 »	8.20	9.50
Zab	»	39—41 »	7.15	7.45
Tengeri	uj bánsági	75 »	6.25	6.30
—	» másnemü	73 »	6.20	6.25
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	6	— »	5.80	6.25
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett magasabb newyorki gabonaárfolyamokra szilárd irányban nyilt meg, de az üzlet folyamán ismét ellanyhult. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 9.21, 9.22, 9.20 és 9.19 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.30, 6.28 és 6.26 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha irány mellett gyenge volt a forgalom. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 9.20, 9.17, 9.16 és 9.15 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.25, 6.24 és 6.25 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 6.43, 6.41 és 6.40 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt.	9.15 —	9.17—
Tengeri május—juniusra	«	6.25 —	6.26—
Szokványzab őszre	«	6.45 —	6.47—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	13.⅜ —	13.½ —

Délutáni forgalom.

A délutani forgalom csekély volt és az irány daczára a magasabb berlini gabonaárfolyamokra tartósan lanyha. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 9.18, 9.17 és 9.16 forinton.

Tengeri május—juniusra 1000 mm. 6.25 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 6.43 és 6.42 frton.

Szokványzab őszre 1000 mm. 6.43 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1885. őszre	frt.	9.16 —	9.18—
Tengeri május—juniusra	«	6.24 —	6.26—
Tengeri julius—augusztusra	«	6.40 —	6.42—
Szokványzab őszre	«	6.42 —	6.44—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	13.⅜ —	13.½ —

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva *szerbiai* zsákáru október—novemberre 9 frton köttetett 56 kilokint.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 48 frton, hordó nélkül 46 frton adatott el.

Szesz lanyha; szesz 27.——27.50, szeszélesztő 28.50—29.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdei forgalom barátságos hangulatban nyilt meg s ugy az üzérkedési értékek, mint a járadékok árfolyama emelkedett. A déli tőzsde szintén szilárdan nyilt meg, de később lanyha berlini jelentésekre gyengült. Az utó és esti tőzsde üzlettelen maradt, s az árfolyamok lassan hanyatlottak.

Előtőzsde.

Meglehetősen szilárd irány mellett az előtőzsdén: osztrák hitelrészvény 288.10—289 közt ingadozván, maradt 288.80 pénz, magyar aranyjáradék 96.15-től 96.37½-ig, magyar papirjáradék 90.85-től 91.17½-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 288.80—288.90.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárdan nyilt meg, de később ellanyhult. — Osztrák hitelrészvény 289—287.80 közt váltakozván, maradt 287.80 pénz; magyar hitelbank 288-on köttetvén, maradt igy pénz; magy. jelzáloghitelbank 105.50-től 105.25-ig köttetett; pesti magyar kereskedelmi bank 580-on, budapesti bankegyesület kerestetett. Befektetési értékek közül kelt: magyar aranyjáradék 96.12½-től 96.35-ig, magyar papirjáradék 91.25-től 91.15-ig. Más értékek közül: országos központi takarékpénztár 430-on, pesti közuti vasut 580-tól 584-ig, Athenaeum 552-ön, nemzetközi waggonkölcsönző társaság részvénye 86-on, Schlick-féle vasöntöde 232-ön, ujlaki téglagyár 151-en, Ganz-féle vasöntöde 875-ön, Viktoria-malom 345-ön köttetett. Valuták és váltók feszesebbek.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.80—287.90, magyar hitelbank 288—288.50, magyar aranyjáradék 96.10—96.15, magyar papirjáradék 91.15—91.20.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 7—8 forint, egy hóra 16—17 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén nem sok változás állt be. — Osztrák hitelrészvény 287.70—288.40 közt köttetvén, maradt 288.20 pénz, magyar aranyjáradék $96.07^1/_2$-től 96.27-ig vétetett.

3 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.20—288.30, magyar aranyjáradék 96.20—$96.22^1/_2$.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde üzlettelenül folyt le hanyatló árfolyamokkal. Osztrák hitelrészvény 287.80-tól 288.20-ig vétetett és maradt 287.80 pénz, magyar aranyjáradék $96.12^1/_2$-től 96.10-ig, magyar papirjáradék 91.15-től 91.12½-ig köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.80—287.90, *magyar aranyjáradék* 96.10—96.12½, magyar papirjáradék 91.12½—91.15.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	288.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	288.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dodohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 8. Az üzlet változatlan. Magyar urasági, öreg, nehéz 37—38 frt, fiatal nehéz $39^1/_2$—$40^1/_2$ forint, fiatal, közép $40^1/_2$—41 forint, könnyü $40^1/_2$—41 forint. — Szedett nehéz 37—39 forint, közép 38—39 forint, könnyü 38—39 forint. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz ——— forint, átmeneti közép —.— ——.— forint, átmeneti könnyü ———.— forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 39—40 forint, közép 39—40 forint, könnyü 39—40 forint. — Hizó 1 éves élősulyban — 25—30 forint, hizó két éves élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, május 8. (Az *Egyetértés* távirata.) Az olcsó piacz a vételkedvet járadékok iránt fölébresztette, minek következtében a mai előtőzsdén ebben az értékben nagy terjedelmet nyert az üzlet, mig a többi értékekben pangott a forgalom. A járadékok árfolyamai jelentékenyen javultak és ennek következtében a többi értékekben is igen szilárd volt az irány, de az árfolyammozgalom csak kis törtrészekre szoritkozott. Valuták kissé gyengültek. Az elhelyezés igen könnyü és olcsó volt, a deport valamivel magasabb.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289, *magyar hitelbank* 289.—, uniόbank 77, osztrák tartományi bank 98.25, bankegyesület 102.70, osztrák-magyar államvasut 301, tramway 214.25, májusi járadék 82.30, *magyar aranyjáradék* 96.45, *magyar papirjáradék* 91.30, husz frankos arany 9.84,

Déli tőzsde.

A déli tőzsde gyöngébb árfolyamokkal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 288.70, *magyar hitelbank* 288.75, angol-osztrák bank 101.50, uniόbank 77, osztrák tartományi bank 98.20, bankegyesület 102.60, osztrák-magyar államvasut 301, déli vasut 130.50, Károly-Lajos vasut 255.25, tramway 214.25, májusi járadék 82.25, *magyar aranyjáradék* 96.40, *magyar papirjáradék* 90.30, husz frankos arany 9.84, német birodalmi márka 60.95.

A forgalom később fennakadt, mert a külföldi tőzsdék nem nyujtottak buzditást és ennek nyomása alatt a coulissa értékek gyengék voltak, azután pedig az arbitrage eladásaira ellanyhultak. A sorompón a kereslet jelentéktelen volt, de valuták és befektetési értékek iránya szilárd. Valuták és váltók drágultak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.10, angol-osztrák bank 100.50, uniόbank 77.25, bankegyesület 102.30, *magyar hitelbank* 288.25, osztrák-magyar államvasut 300.60, Károly-Lajos vasut 255, dunagőzhajózási részvény 473, Lloyd-részvény 562, északnyugoti vasut 166.25, elbavölgyi vasut 169.50, tramway 214, déli vasut 130, májusi járadék 82.05, osztrák aranyjáradék 107.15, *magyar aranyjáradék* 96.22, 1864-ki sorsjegy 170, bécsi községi sorsjegy 122.50, husz frankos arany 9.87, német birodalmi márka 61.05. Üzlettelen.

Bécs, máj. 8. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 102.50, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.25. $5^1/_2$%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 102.—. Erdélyi vasut 182.—. Magyar keleti vasut 107.40. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 116.25. Szőlődézsmaváltsági kötvények 96.50. 6%-os aranyjáradék —·—. Tiszavölgyi sorsjegy 119.50. Magyar 4%-os aranyjáradék 96.25. Magyar vasuti kölcsön 146.—. Magyar hitelbank 289.50. Alföldi vasut 182.25, Magyar északkeleti vasut 172.—. Keleti vasuti elsőbbség 97.—. Tiszavidéki vasut-részvény 250.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 79.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 148.75. Magyar papirjáradék 91.25. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, máj. 8. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 288.50. Déli vasut 130.25. 4%-os aranyjáradék 107.10. Váltó Londonra 124.90. Károly-Lajos vasut 255.—. 1864-es sorsj. 170.25. 1860-as sorsjegy 139.—. Török sorsjegy 20.50. Angol-osztrák bank részvény 100.50. 4·2%-os ezüstjáradék 82.40. Osztrák államvasut 300.50. 20 frankos 9.87. 4·2%-os papirjáradék részv. 82.10. Osztrák hitelsosjegy 178.—. Osztrák-magyar bankrészvény 853.—. Csász∙ kir. arany 5.83. Német bankváltók 61.—. Elbavölgyi vasut részv. 169.25. Wiener Bankverein részvény 102.30. Dunagőzhajózási társ. részv. 473.—. Javul.

Esti tőzsde.

Bécs, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde rendkivül nyugodt volt és a főbb értékekben csak kevés kötés történt. Az árfolyamok szilárdak és állandók. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 288.10—287.60, *magyar hitelbank* 288.52—288.—, angol-osztrák bank 100.50, osztrák-magyar államvasut 301—300.60, elbavölgyi vasut 168.75—168.25, török dohányrészvény 96—96.25, alpesi bányatársaság 39.80, májusi járadék 82.05—82, osztrák ezüstjáradék 82.30, osztrák aranyjáradék 107.10, *magyar aranyjáradék* 96.27—96.15, *magyar papirjáradék* 91.35—91.22.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.60, *magyar hitelbank* 287.75, uniobank 77, bankegyesület 102.25, osztrák tartományi bank 98, osztrák-magyar államvasut 300.75, déli vasut 130, elbavölgyi vasut 167.75, májusi járadék 82.02½, *magyar aranyjáradék* 96.25, *magyar papirjáradék* 91.25, husz frankos arany 9.86 német birodalmi márka 61—61.05.

Zárlat után jegyez osztrák hitelrészvény 287.50 és 287.90 után 287.70, *magyar aranyjáradék* 96.15 és 96.25 után 96.20.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 288.10 után 288, *magyar aranyjáradék* 96.30 után 96.17.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai *elhelyezés*, mely négy napra (május 12, 13, 14 és 15) terjedt, a következő **prolongáczió** tételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 25—100 krajczár deport, *magyar hitelbank* simán —20 kr report, osztrák tartományi bank 10 kr deport — simán, osztrák-magyar államvasut 20—50 kr deport, déli vasut 10—30 kr deport, májusi járadék 30—40 kr deport, *magyar aranyjáradék* 15—25 kr deport.

Praemiumüzlet: A dijtételek valamivel olcsóbbak: Osztrák hitelrészvény holnapra $2^1/_2$—3 frt, nyolcz napra 7¼—7¾ frt, egy hónapra $14^1/_2$—15½ frt, három hónapra 26—27 frt, osztrák-magyar államvasut egy hónapra 11—12 forint, Károly-Lajos vasut egy hónapra 11—12 frt; déli vasut egy hónapra 10—11 frt; *magyar aranyjáradék* egy hónapra 4—4½, három hónap a $5^3/_4$—$6^1/_4$ százalék.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra $3^1/_2$—$3^3/_4$ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4—$4^1/_4$ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A newyorki magasabb árfolyamokra a mai tőzsde elején szilárd volt az irány, de az igen csekély vételkedv következteben csakhamar ismét elgyengült. Csak buzában tavaszra volt jelentékenyebb a forgalom, mert tekintettel arra, hogy ez a határidő e hó 15-én lejár, a kontremin siet kötelezettségeit feloldani. Azonban a magasabb árfolyamok csakhamar realizálásokat idéztek elő, ugy hogy e jegyzés a tegnapin alul zárul. Köttetett: *Buza* tavaszra 9.60—9.50, május—juniusra 9.30—9.27, őszre 9.40—9.36, *rozs* őszre 7.81. *Zab* őszre 6.79, *tengeri* május—juniusra 6.67—6.63, julius—augusztusra 6.80—6.77 frt. Közelebbi rozs és zab határidők üzlettelenek.

Szesz ma tartott. Kész gabonaáru 29 frton adatott el és marad igy pénz; juniusra 29.25, julius—szeptemberre 29.75 frton köttetett; utóbbi határidő marad $29^7/_8$ frton keresve.

Délután tartózkodó volt az üzérkedés; az üzlet csekély maradt és az irány szilárd, tartott; csak folyó tengeri határidők voltak a holnapra várt felmondások következtében jobban kimélve és ezek lanyhább irányt követtek. *Buza* őszre 9.36—9.39 később 9.38 forint, május—juniusra 6.58, tavaszra 6.50 frt, *tengeri* május—juniusra 9.28—9.30, julius—augusztusra 6.75—9.77; *zab* május—juniusra 6.50—7.53, őszre 6.78—6·80; *rozs* tavaszra névleges, május—juniusra 7.73—7.75, őszre 7.78—7.80.

Kész áru üzlettelen,

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, május 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az üzlet gyenge, valuta emelkedő. Váltó Londonra 24.80, olasz bankpiaczokra 48.95, husz frankos arany 9.84, májusi járadék 82, *magyar aranyjáradék* 96.10, *magyarpapirjáradék* 91.10, olasz járadék 92.25.

Berlin, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Gyenge hangulat mellett, intenziv üzlettelenség uralkodott, mert buzditó jelentések hiányoztak és a tőzsdeadó tárgyalás hatása kedvezőtlen. Vasuti értékek és járadékok gyengék; később kedvtelen forgalom volt; minden hanyatlott. Zárlat felé kissé szilárd az irány, de a forgalom nyugodt maradt. Magánkamatláb $2^7/_8$ százalék.

Berlin, máj. 8. (Tőzsdei jelentés.) A német tőzsdeadó következtében az üzérkedés tartózkodó és az üzlet csekély terjedelme következtében bankpapirok és orosz értékek, valamint vasuti részvények valamivel csökkentek. Bányaértékek szilárdak. Magánkamatláb $2^7/_8$ százalék.

Berlin, május 8. (Utótőzsde). *Magyar aranyjáradék* 78.60, osztrák hitelrészvény 473, osztrák-magyar államvasut 492, osztrák déli vasut 232½, Károly-Lajos-vasut $104^1/_2$. Tartózkodó.

Frankfurt, máj. 8. (Esti tőzsde.) Osztrák aranyjáradék $88^1/_8$, *Magyar aranyjáradék* 78.56, osztrák hitelrészvény 236.25, osztrák-magyar államvasut 245.87. Károly-Lajos-vasut 208.75, osztrák déli vasut 116.25, Csendes.

Páris, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). Kedvetlen hangulat mellett *12 óra 50 perczkor jegyeznek:* 4½ százalékos franczia járadék 108.25, 3 százalékos franczia járadék 79.35—79.22, török consol 15.90, egyiptomi kölcsön 320, török sorsjegy 41.50, ottomán bankrészvény 530.62, osztrák tartományi bank 451.25, Szuez-részvény 1987, spanyol kölcsön 57.75, *magyar aranyjáradék* 79.25, olasz járadék 93.90—93.60, Credit Foncier 1328.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 79.35, $4^1/_2$%-os franczia járadék 108.30, osztrák déli vasut 285, franczia törleszthető járadék 81.12, *magyar aranyjáradék* $79^1/_4$, ottomán bankrészvény 532. Nyugodt.

Páris, máj. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsde* nagyon üzlettelen volt, de a jobb irány mégis tartva maradt.

5 óra 40 perczkor jegyeznek: Váltó Londonra 25.32, orosz rubel 251, magánkamatláb 2⅜.

London, máj. 7. *Magyar aranyjáradék* 78.25, osztrák aranyjáradék 86, osztrák ezüstjáradék 66, angol consolok 98.07, váltó Bécsre 12.61¼, ezüst 49.⅞. Ellanyhult.

Newyork, máj. 7. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinra 400 márka után (60 napi látra) 95, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122, Erie-vasut 11, váltó Párisra $4.23^3/_4$.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 60 frt 90 kr. 100 frk vista = 49 frt 20 kr.

Május hó 8.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		79.35	—.—	—.—
» 4½%-os »		108.30	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	—.—	—.—	—.—
Osztrák déli vasut	M	—.—	—.—	—.—
*Osztrák földhitel-részv.-társ.		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járad.		81.12	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniόbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	79.25	95.81	+ 0.35
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék.	K	67.—	81.61	+ 0.03
» 5%-os »	K	80.50	98.23	+ 0.30
» 4.2%-os ezüstjáradék.	K	67.25	82.23	+ 0.26
» 4%-os aranyjáradék	K	88.40	107.74	+ 0.09
Magyar aranyjáradék	U	78.90	96.47	+ 0.15
» 5%-os papirjáradék	U	74.50	91.30	— 0.23
» keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	100.80	123.15	+ 0.67
Osztrák hitelrészvény	U	473.—	287.95	+ 0.48
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	492.—	299.56	—.—
Osztrák déli vasut	U	—.—	—.—	—.—
Károly-Lajos vasut	U	104.90	255.26	— 1.—
Kassa-oderbergi vasut	K	61.—	149.04	+ 0.73
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		203.—	123.63	—.—
Váltó bécsi piaczra		163.90	60.93	+ 0.12
*Keleti kölcsön II. kib.		58.70	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék.	K	67.31	81.98	+ 0.03
» 5%-os »	K	—.—	—.—	—.—
» 4.2%-os ezüstjáradék.	K	67.25	82.23	+ 0.19
» 4%-os aranyjáradék	K	88.—	107.23	+ 0.17
Magyar aranyjáradék	U	78.50	95.99	— 0.07
» 5%-os papirjáradék	U	74.38	91.16	— 0.07
Osztrák hitelrészvény	U	235.62	287.58	— 1.14
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut.	U	245.25	299.64	—.—
Károly-Lajos vasut	U	208.50	254.69	+ 0.25
Osztrák déli vasut	U	—.—	—.—	—.—
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	193.25	235.97	+ 0.47
Magyar-gácsországi vasut	K	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		163.77	60.99	+ 0.15
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként értendő. Beviteli vám Németorrzágba 100 kiló buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájzba 100 kiló gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 60 forint 90 kr. Párisba 100 frk vista 49 frt 20 kr.

Május hó 8.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest tr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.60	11.61	+ 0.07
— juniusra	24.—	11.80	— 0.03
— julius-augusztusra	24.80	12.20	+ 0.05
— utolsó 4 hóra	25.40	12.50	+ 0.10
Liszt folyó hóra	48.10	14.89	+ 0.03
— juniusra	49.—	15.16	—.—
— julius-augusztusra	50·60	15.65	+ 0.04
— utolsó 4 hóra	52·80	16.35	+ 0.06
Olaj folyó hóra	65.25	32.10	+ 0.18
— juniusra	65.75	32.35	+ 0.07
— julius—augusztusra	66.75	32.84	— 0.06
— utolsó 4 hóra	68.25	33.58	— 0.05
Szesz folyó hóra	44.—	23.60	+ 0.07
— juniusra	44.50	23.86	+ 0.07
— julius—augusztusra	45.50	24.38	+ 0.20
— utolsó 4 hóra	46.50	24.90	+ 0.15
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.14	
— » Bécsből	7.87	3.94	
BERLIN.			
Buza junius-juliusra	175.25	10.67	+ 0.06
szeptember-októberre	183.25	11.16	+ 0.11
Rozs junius-juliusra	148.75	9.06	+ 0.08
— szeptember-októberre	153.—	9.32	+ 0.05
Zab május-juniusra	143.—	8.71	— 0.02
— junius-juliusra	140.25	8.54	— 0.19
Olaj május-juniusra	50.20	30.57	+ 0.15
— szept.-okt.-re	52.60	32.03	— 0.01
Szesz május-juniusra	43.40	26.43	+ 0.09
— augusztus-szept.-re	45.90	27.95	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.42	
— » Bécsből	3.24	1.99	
STETTIN.			
Buza május-juniusra	174.50	10.63	+ 0.07
— junius-juliusra	176.—	10.72	+ 0.04
— szeptember-októberre	182.50	11.11	+ 0.06
Rozs május-juniusra	142.—	8.65	— 0.03
— junius-juliusra	144.50	8.80	— 0.06
— szeptember-októberre	150.50	9.17	+ 0.03
Olaj május-juniusra	50.—	30.45	+ 0.10
— szept.-októberre	52.50	31.97	+ 0.10
Szesz kész szállitásra	41.80	25.46	+ 0.27
— május-juniusra	42.50	25.88	+ 0.26
— julius-augusztusra	44.50	27.10	+ 0.45
— augusztus-szeptemberre	45.50	27.71	+ 0.46
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.95	
— » Bécsből	3.62	2.21	
KÖLN.			
Buza májusra	18.10	11.02	+ 0.03
— juliusra	18.40	11.21	+ 0.10
Rozs májusra	14.90	9.07	+ 0.09
— juliusra	15.10	9.20	+ 0.04
Olaj kész szállitásra	26.60	32.40	+ 0.23
— májusra	26.40	32.16	+ 0.23
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.65	
BOROSZLÓ.			
Buza	17.70	10.78	+ 0.04
Zab	14.60	8.89	— 0.03
Olaj	41.70	25.53	+ 0.26
Rozs	14.50	8.83	+ 0.03
Repcze	—.—	—.—	—.—
Tengeri	14.—	8.53	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.81	

Berlin, máj. 8. *Buza* és *rozs* javult, *zab* lanyha, *olaj* nyugodt, *szesz* tartva.

Páris, máj. 8. *Buza* szilárd, *liszt* tartva, *olaj* és *szesz* csendes.

London, május 7. Havana *czukor* névleg 14·75.

Rohrschach, máj. 7. Elsőrendü *magyar buza* jegyez szilárd irány mellett névleg 25 frankot.

Páris, máj. 7. *Nyers czukor* 88° 38 frank szilárd, *fehér czukor* e hóra 43.80 frank, juniusra 44.10 frank, julius—augusztusra 44.30 frank, októbertől 4 hóra 46.25 frank, finomitott 97—98 frank.

Bréma, május 7. Finomitott *petroleum* helyben 7, juniusra 7.10, juliusra 7.20, augusztusra 7.30, szeptember—deczemberre 7.50 márka.

Hamburg, máj. 7. *Petroleum* csendes, helyben 7.10, májusra 7, augusztus—deczemberre 7.50 márka.

Antwerpen, május 7. *Petroleum* csendes $17^5/_8$.

Newyork, máj. 7. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban $10^7/_8$, Neworleansban $10^1/_2$. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban májusra $7^3/_4$. — Philadelphiában májusra $7^5/_8$. — Nyers petroleum $6^7/_8$. — United pipe line certificates $77^3/_8$. — Liszt 3.75 — Piros őszi buza helyben 101 cent (= 9.21 frt), juniusra $100^5/_8$. (= 9.18 frt.), juliusra $101^3/_8$ cent (= 9.25 frt), augusztusra $102^7/_8$ cent. (= 9.39 frt.) 100 kilonkint. Tengeri 57—. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 4.60. Riokávé 7.90. — Zsir (Vilcox jegyü) 7.30, (Fairbank jegyü) 7.25. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe $3.^1/_4$ cent (= 0.88 frt. 100 kilokint.) — Napi felhozatal gyapotból 2000 bál.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A nógrádi gazdakör szántás-versenye.** A nógrádi járásbeli gazdasági kör 1885. évi május 13-ikán Illés Ödön Rétsághoz közel fekvő birtokán, cselédjutalmazással egybekötött szántásversenyt rendez. Az összejövetelre 1885. május 13-án reggel 7 órakor a rétsági vendéglő tüzetik ki, a verseny pedig reggel 8 órakor kezdődik.

A vetések állása.

B.-Csaba, május 6. (Az *Egyetértés* tudósitása). A hosszantartó szárazság után megjött a régen várt eső. Vetéseink a mult hóban uralkodott nagy forróság miatt fejlődésükben hátramaradtak ugyan, de az eső felelevenitette őket s remélhető, hogy ha az időjárás kedvező marad, az elmulasztottat még helyrepótolják. A tengeri nagyobbrészt kikelt és jövő héten kapálják.

Ozora, máj. 7. (Az *Egyetértés* tudósitása.) E hét első napjaiban jótékony esőnk volt; mely a vetéseket felelevenitette. Kilátásaink ennélfogva ugy a takarmány mint a magtermésre nézve javultak, habár igen optimisztikus reményekkel most sem kecsegtethetjük magunkat, mert vetéseink ritkák s igy csak kevés szalma s vele aránylagos magtermésre számithatunk. A bolha által pusztitott takarmány-répa ujra kél; a kukoricza szépen kikelt. A levegő az esőzések következtében lehült, mind a mellett reméljük, hogy a birka-usztatást és nyirást a jövő hét elején megkezdhetjük.

Romhány (Nógrádmegye), máj. 6. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Tegnap több óráig tartó esőt kaptunk. A rozs vidékünkön már elébb kalászba ment, szalma ennélfogva nem lesz, mert a legmagasabb sem haladja tul a két lábat. Árpánk sárgult, a buza ritkult, ugy, hogy csak a legkedvezőbb időjárás biztosithatná e kettőből a jó közép termést. A tegnapi eső következtében még középtermést várhatunk. Takarmány-növényeink a körülményekhez képest elég jól állanak, s már a luczerna és baltaczim kaszálást a gazdák megkezdték.

NAPIREND: Május 9-én.

Naptár: Szombat. — Római kath.: Naziánzi Gergely egyházatya. — Prot.: Jób. — Görög-orosz: (április 27.) Simeon J. rek. — Zsidó: (ijár 24.) Sabbat 5. perek. — Nap kél 4 ó. 32 p., nyug. 7 ó. 22 p. — Hold kél 1 ó. 57 p. regg., nyug. 1 ó. 23 p. d. u.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad déli 12—1.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2.

A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

Országos kiállitás nyitva reggel 8 órától este 6 óráig. Belépti dij 50 kr. 6 órán tul 20 kr.

Nemzetközi baromfi-, tengerinyul-, és ebkiállitás az időleges állatkiállitási csarnokban.

Első tavaszi virágkiállitás este 11 óráig.

Tavaszi galamblövés d. u. ½3 órakor az uj lóversenytéren.

A szepesi társaskör évzáró közgyülése este ½8 órakor a Kommer vendéglő külön termében.

Vörös-kereszt Erzsébet-kórház (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d. e 8—12 és d. u. 2—4 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Margitszigetre hajó indul óránkint. A szigeten katona- és czigány-zene.

Kivonat a hiv. lap május 8-i számából.

Arverések a fővárosban. Beutelhauser János 785 frtra becs. ingatl. jun. 5 (I—III). Szabó Gusztáv 519 frtra becs. ingóságai május 9 (kis-fuvaros-utcza 8. sz.) Rusztler Károly 525 forintra becs. ingóságai május 15 (sugár-ut 38).

Arverések a vidéken. Vachot Sándorné 785 frtra becs. ingóságai május 19 Erzsébetfalva (Ócsa). Heim Károly 22,333 forintra becs. ingóságai május 18 Török-Becse). Ádám Antal 2318 forintra becs. ingatl. aug. 3 Tapolcza. Szerdahelyi Sándor 8672 frtra becs. ingatl. jun. 3 Szatmár. Farkas János 3147 forintra becs. ingatl. jul. 31 Szeged. Nagy József 2698 forintra becs. ingatl. jul. 24 Vitka (Nagy-Károly). Grosz Ignácz 6183 forintra becs. ingóságai május 26 Cserna (Csákovár). Apagyi Kázmér 3040 forintra becs. ingatl. május 19 N.-Kálló.

Csődhirdetmények. Schaffer Zsigmond kreedinai lakos ellen, bej. május 18. Perügyelő: dr. Gojkovics Vitályos ügyvéd. Jovanovics Krisztina karloviczi lakos ellen, bej. május 16. Perügyelő: Ivics Mátyás ügyvéd. Petrovits S. fehértemplomi lakos ellen, bej. junius 30. Csődbiztos: Pichler József törvényszéki biró, tömeggondnok: Risztics Mihály ügyvéd. Hirn Sámuel czeglédi lakos ellen, bej. jul. 10. Csődbiztos: Kiss Ferencz tvszéki biró, tömeggondnok: Szabó Márton ügyvéd.

Csődmegszüntetések. Gelb Jeanette csernátfalusi lakosnő ellen.

Pályázatok. Szolnok városánál állatorvosi, — a szolnoki kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti, — a nagyváradi kir. adóhivatatnál VI. oszt. adótiszti, — a nagysomkuti kir. járásbiróságnál dijnoki, — Maros-Kövesden körorvosi, — a budapest-angyalföldi m. kir. orsz. elmebeteg-ápoldában főápolói, — a versecziI m. kir. adóhivatalnál III. oszt. illetékkezelési számtiszti, — Szeged város adófelügyelőségénél számgyakornok-jelölti, — a mohácsi kir. jbiróságnál dijnoki, — a selmeczi m. kir. fémkohó müveknél kohótiszti, — a szabadkai kir. illetékkiszabási hivatalnál fogalmazó-gyakornoki, — a pancsovai m. kir. fővámhivatalnál vámgyakornokjelölti, — a nagyváradi kir. tvszéknél birói, — a borosjenői kir. jbiróságnál járásbirói, — a rozsnyói adóhivatalnál tárnoki, — a kassai kir. postaigazgatósági kerületben postaaltiszti, — Perneken (Pozsonym.), Vámos-Mikolán (Hontmegye), Erdő-Szent-Györgyön (Maros-Tordam.), Szász-Nádason (Kis-Küküllőm.) postamesteri állomásokra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Pannonia szálloda.

Mártonffy Zs. Sz.-Somlyó
Kozmary F. Gyöngyös
Winkler L. Gyöngyös
Czeczkó V. Mária-Nosztra
Dr. Barabás I. Polop
Somogyi I. Szolnok
Losonczy K. F.-Gyarmat
Kraft I. Szánthó
Marcel M. Lyon
Papp B. Tata
Müller I. Bécs
Tasnády D. Ungvár
Kállay G. T.-Eszlár
Torkos K. Orosháza
Dreiszker I. Schollendorf
Kuchink A. Pétervár
Kohn M. Gyöngyös
Comanescu S. Kolozsvár
Muranszky I. Eperjes

Páris szálloda.

Anderson M. G. Soutampthon
Walter J. Yorkshoitt
Schong F. Greerberg
Hainer I. Amerika
Csillag A. Pusztavig
Fantó A. Holics
Ludvig V. Bécs
Krogassy E. Pozsony
Baumgart Bressbaum
Jónás L. Debreczen
Fischer M. Szeged
Fitz A. Versecz
Zoffmann A. Versecz
Löwber F. Bécs
Schönfeld D. Mindszent
Rohrlich S. Besztercze

Schmidt-Orient szálloda.

Simonyi L. br. Vadász
Rosenbart S. P.-Szántó
Vivian E. Stockholm
Pinto A. Verona
Salaro E. Turin
Reover R. Karlsburg
Fancsovits L. Komárom
Schulcz F. Waldsee
Kajaba Ö. Nagyvárad
Lukácsovits J. Zenta
Papp G. M.-Verebély
Dr. Benedek K. Balázsfalva
Oberländer A. Szolnok
Löwy J. Nagyszeben
Mihalur J. Vaszar
Bikádi A. Orosháza
Pelag J. Szabadka
Preisner J. T.-Szentmiklós
Allenhofer M. Bécs
Winkler J. Szeged
Baumann H. Bécs

Tigris szálloda.

Sütő P. Kecskemét
Fried S. N.-Szokoly
Steiner L. N.-Szokoly
Prager F. Csákvár
Deutsch L. Csákvár

Vadászkürt szálloda.

Fornszeg S. Kaposvár
Simon Gy. és F. Zhla
Králik L. és K. Temesvár
Ihász L. Lőrinczi
Jakovits E. Brezovácz
Tregler R. Sopron
Prepeliczay D. Temesvár
Bochner K. Brünn
Göber Zs. Bécs
Lüdersdorf O. Bécs
Fischer M. Bécs
Zeh I. Hannau

Aranysas szálloda.

Veiszmar M. Kis-Szállás
Győrffy K. Békés

Hrebenda P. Bécs
Citrasek J. Bécsujhely
Dolonits E. Sopron
Nánásy I. Turkeve
Löchey K. Miskolcz
Haschmaier I. Debreczen

Erzsébet szálloda
Kovács G. Káva
Molnár A. Czegléd
Horváth J. Eger
Abrámfy Z. Tarnov
Lupkovits J. Lőcse
Dr. Trajtler J. Rimaszombat
Braunsteiner S. Esztergom
Konstandinovits Szemendria

Európa szálloda.
Kutschera H. Konstantinapoly
Ozegovits L. báró Zágráb
Aubigny báró Sz. Fehérvár
Favier A. Páris

Holzwarth-Frohner száll.
De Olivairo N. Madrid
De Baros M. Madrid
Quadros A. Madrid
Dr. Feldhagen Madrid
Raisp N. Pettau
Bergmann S. Dobruska
Munk R. Bécs
Gedeon M. Kassa
Mathias Gy. Hamburg
Beutum I. Nyergesujfalu
Suzdek A. Bittse
Herezka S. B.-Bánya

Fehérló szálloda
Kovács L. Debreczen
Pseling A. München
Redensteiner J. Zichyfalva
Farago A. Árokszállás
Hermann J. Bécs
Hierberger L. Bécs
Eckstein Zs. Szekcső
Barna A. Debreczen
Holfeld A. Bácska
Vig S. Pancsova
Bauer S. Tass
Preisz J. Bécs
Rozenfeld E. Gyöngyös
Wertheimer S. Maglód
Izrael J. Nagyvárad
Pulmann M. Pozsony
Weisz J. Veszprém

Hungária szálloda
Siegl K. Peterd
Gaal P. Baja
Johnsohn J. Stockholm
Betzonhardt B. Bécs
Seligmann E. Berlin

Kovács Zs. K.-Szt.-Miklós
Dubelt K. Bécs
Krämer L. Bécs
Goldstein Z. Zimony
Glanz M. Berlin
Schuller D. Sz.-Régen
Boenendorf E. K.-Losovitz
Wolkenthurm A. Fürstenau
Wunderlich R. Schönwiesen
Boda V. Szegzárd
Cohn L. Páris
Felix M. Páris
Edl I. Győr
Wiegand K. Pozsony
Wiesinger O. Bécs
Wagner A. N.-Szeben
Dr. Herz Gy. Szeged
Hallrohr A. Szabadka
König A. Barmen
Rosinger N. Sopron
Messer A. Ujvidék
Deutsch M. Bécs
Neumann L. Bécs
Schaptag I. Nürnberg

London szálloda
Schmidt F. Bécs
Draskovits L. Dombó
Deutsch M. Czegléd
Raechl I. München
Starescu F. Bukarest
Kann L. Bécs
Kandler L. Bécs
Steiner I. Mihályfalva

Magyar király szálloda.
Kintzig I. Kövesháza
Wertheim L. Fehérvár
Geszti R. Kaposvár
Pfeiffer Gy. Eszék
Jäger R. Detta
Buchta V. Zágráb
Meister H. Berlin
Cahn F. Hannover
Winter I. Nagyberek
Adamovits I. Ujvidék
Faber I. Bécs
Roth M. Bécs
Stern D. Bécs
Bruck Zs. Bécs
Fränkler Gy. Bécs
Rosenbaum M. Bécs
Fantl I. Bécs
Brüller K. Bécs

Nemzeti szálloda.
Baksay A. Kunszentmiklós
Widder L. Villány
Vay-Ibrányi L. Gyenkő
Szilágyi K. Debreczen
Mikos N. Komárom
Faber A. Gmunden
König I. Pécs
Galitzenstein A. Bécs

Elhaltak névsora 1885. május 6-án.

Boldizsár M. 2 é. ács leánya III. k. raktár-u. 14. agykérlob. Steiner J. 4 é. kézműv. leánya III. k. korona-u. 21 tüdőlob. Tolnay B. K. 75 é. mgzőnő VI. k. Szabolcs-u. 32. szivbaj. Neustadtl Fülöp 56 é. házaló VIII. dohány-u. 68. tüdővész. Hoffmann R. 85 é. özv. VII. k. kerepesi-ut 34. aggkór. Toth M. 45 é. állom. főnök VII. k. Damjanich-u. gümőkór. Cservenka T. 61 é. mgzó VII. k. k.-dob-u. 52. tüdőlob. Arnstein L. 75 é. VI. k. alsó-erdősor 30. aggkór. Nagy L. 24 é. czukrász VI. k. sziv-u. 14. gümőkór. Limberger K. 2 é. czipész fia VI. Vörösmarty-u. 54. hörglob. Barabás J. 43 é. kovács VI. k. sziv-u. 60. gümőkór. Nyist M. 58 é. gazda VI. k. Andrássy-ut 82. agyrázkodás. Török I. 31 é. I. k. Gellért-rakpart 6. rögtöni halál. Adamasky É. 70 é. özv. I. k. Attila-u. 115. aggkór. Eberling E. 64 é. szőlőműves I. k. Gellérthegy-u. 7. agyguta. Szegedi I. 25 é. napsz. X. k. tüdővész. Velcsek J. 57 é. kocsis lakástalan tüdőlob. Fusztarovics J. 57 é. honvéd tüdővész. Schneiderbauer A. 55 é. cseléd IX. k. Mátyás-u. 4. tüdővész. Briorszky J. 41 é. hentes lakástalan tüdővész. Figler J. 58 é. napsz. VII. k. szövetség-u. 30. tüdővész. Huber P. 7 é. II. k. János-kórház angolkór.

NYILT-TÉR.

Tekintetes FRIEDRICH JÁNOS gyógyszerész urnak
Malaczkán (Pozsonymegye.)

Tekintetes ur! A nemrég küldött **labdacsait** plébániámban beteg **gyermekek** közt szétosztottam, s miután tapasztaltam, hogy ezekre kitünően hatnak, ennélfogva kérek ismét hat tekercset. Liptó-Hutty, 1882. julius 2-án. **Divetozky János**, plébános.

Ezen **labdacsok** tekercse 1.05 krért **PATAKY KÁROLY gyógyszerésznél Budapesten**, Széchenyi-setatér az uj épületnek átellenében kaphatók. 180

Der Conducteur. Waldheim hivatalos menetrendkönyve. **Május** a hazai és külföldi uj menetterv ekkel, a fővárosok és vasutak melletti kalauzzal. Több város tervével és képeivel. — Ára 50 kr. postán 60 kr. 1416

Utánnyomat vételétől tessék óvakodni.

Helyiség változás.
SEMLER J.
17 év óta fennálló **posztó gyári raktárát** a ház átépitése végett jelenleg a régi üzlethelyiséggel szemben lévő házban (régi) **bécsi-utcza** helyezte át. 1460

Legjobb üditő ital. Hatásos gyomorbaj ellen.
Kohitsi-savanyuviz
„Tempelforrás"
Főraktár:
HOFFMANN JÓZSEF
Budapesten. Akadémia-utcza. 1038

„**MARGIT**"
gyógy-forrás-viz.
Hazai és külföldi orvosi tekintélyek legjobb eredménnyel alkalmazzák, tüdő-, gége- és a gyomor hurutos bántalmainál.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁR
Édeskuty L.
m. k. udv.-ásványviz-szállitónál, Budapest.
Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

Ujdonság! — Különlegesség!
Selyemből, gyapju és gutaperchából feltalált angol köpenyegek eső és por ellen, **eddig 15 frt. most darabja 8 frt.** igen könnyü, mindkét felén viselhető. Kapható
Krausz Lipót fiánál
Budapest, kigyótér. 946

1404 20 év óta a fürdő-utczában létezett
Kohn Károly-féle
sirkő-raktár
ezentul kis Wurm-utcza 6. szám alatt
Szenes Ede ur füszerkereskedése mellett a Vogel-féle házban létezik. — **Fiók Mária Valeria-utcza 1. sz.** Legnagyobb raktár mindennemü sirkövekben a legolcsóbb árak mellett.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ
Évi b. 31 Havi b. 7
Budapest, május 9-én
Másodszor
A bárónő levelei.
Bohózat 3 felvonásban. Irta Rákosi Jenő.
Személyek
Klivényi Mór — Ujházi
Petronella — Molnárné
Janka — H. Lánczy
Kallóczy O. — Náday
Hodola Péter — Gabányi
Ambrus — Földényi
Mariska — Palotay P.
Matild k. — Vizvárinė
Lodoiszka — G. Csillag T.
Kéczey Ernő — Benedek
Bubla Péter — Faludi
András — Sántha
Zsófi — Czanyuga É.
Szobaleány — Major I.
Kezdete 7 órakor
Holnap, május 10-én
Bérletfolyamban harmadszor
A bárónő levelei.

M. KIR. OPERAHÁZ
Páholy-b. 18 Havi b. 4
Budapest, május 9-én
A sevillai borbély
Vig opera 2 felv. Zenéjét szerzé Rossini
Személyek
Almaviva gr. — Pauli
Bartolo, orvos — Kőszeghy
Rosina — Risley L.
Bazilio — Odry
Figaro — Láng
Bertha — Saxlehner E.
Őrtiszt — Szendrői
Fiorillo, inas — Kiss D.
Jegyző — Vincze
Az opera után
SATANELLA.
Eszményi ballet 2-ik felvonása
Személyek
Satanella — Coppini Zs.
Satan — Weisz B.
Kezdete 7½ órakor
Holnap, május 10-én
Bérletszünetben
Turcila Emma k. a. vendégjátékául
Sába királynője

NÉP-SZINHÁZ
Budapest, május 9-én
Pálmai Ilka első föllépése szabadsága után
Fekete az vidéki szinész mint vendég.
Rip van Winkle
Regényes operett 3 felvonásban irták Meilhac, Gille és Farnie. Fordították Évva és Fái. Zenét Planquette R.
Személyek
Derrick — Solymosi
Adrien, fia — Őri B.
Rip van Winkle — Kiss
Lisbet, felesége — Pálmai I.
Alice, leányuk — Szeleczki E.
Van der Bilt — Kassai
Nick, fogadós — Ujvári
Katrina, huga — Vidornė
Charlotte — Sik G.
Egy katona — Imrei
Egy paraszt — Enyvári
Richardson — Erődi
Hudson, szellem — Komáromi
1-ső iker — Fekete
2-ik — Narcziss
3-ik — Füredi
4-ik — Sárközi
1-ső polgár — Varga
2-ik — Kopácsi
3-ik — Asztalos
4-ik — Izsó
Kék begyek szelleme — Pálmai I.
3 felv. 20 év mulva
Alice — Pálmai I.
stb. stb.
Kezdete 7 órakor
Holnap, május 10-én
szatmári A. szerződött első fellépte
A tót leány

GYAPJU UTCZAI SZINHÁZ
Bercsi Miklós igazgatása alatt
Budapest, május 9-én
Olasz A. assz. mint vendég
Az eleven ördög.
Operette 3 felv.
Személyek
Soubise hg. — Rethey
A herczegnő — Egergényiné
Tibull báró — Bonazséki
Hermine — Cserváry I.
Letorieres — Blaha I.
Pomponius — Mezei
Grevin — Kömlei
Marianne — Margó C.
Desperieres — Makó
Veronica — Timárné
Margot — Marczellné
A polgármester — Marczell
Rendőrtiszt — Deák F.
Szolga, brg-nél — Mátrai
Maillard — Szabó
Champignon — Beke
Chameau — Bokor
Levriers — Juhai
Kezdete 7½ órakor
Holnap, május 10-én
Biabs A. assz. mint vendég
GYANEZ

VÁROSLIGETI NÉMET ARENA.
Budapest, május 9-én
Strubel L., Ranek L. k. a.-ok és Fabbiani E. ur vendégek fellépteül
Először
Die Frau Meisterin.
Komikus operette 3 felvonásb.
Kezdete 7 órakor

VILLA BELLEVUE.
Legnagyobb és legelegánsabban berendezett kerthelyiség elég tágas 8000 személynek, az előkelőség találkozó helye, első rangu étkezési hely.
Naponkint Table d'hote à 1 frt 20 1 órakor, valamint dus tartalmu étlap ebédre, teriték után vagy étlapra, kitünő regbeli és dus választék lapokban.
Ma nagy hangverseny
az 5. számu miskolczi gyalogezred zenekarának Kachler karmester ur vezetése alatt
Kedvezőtlen idő esetén naponkint hangverseny a pompásan berendezett termekben. 1296

Orpheum.
Ma szombaton május 9-én
Zichard clown-ának, mint carricatura gyors rajzolónak első föllépte s idomított tódjának elővezetése (eredeti komikus jelenet). Az ujonnan szervezett magyar hölgy-quartette első föllépte. Ma az oidir utolérhetlen és legkitünőbb zenei Clown Hurlin Brother első föllépte.
Rósa Ferdinand énekes komikusnak fellépte.
Ez itt annyira kedvelt Tyrolienne Cosmopolites par ses sœurs
Fanni, Alexandra és Mlle Olga Marbens Clara de la Forre első német énekesnő
Legerle család (The marvellies) 6 személy **elérhetetlen** és komikus énekesnő **Jacobsen Ilona** dán énekesnő.
Pénteken május 8-án «Legnagyobb idomitási csoda»: **Mr. Lovshards**, a idomított törpe elefántjával. Különösen figyelemre méltó a kutya nagyszabu bohócz elején. Bebb.
Helyárak rendesek 1361

!!KIÁLLITÁS!!
H.-M.-vásárhelyi halászcsárda.
Napconként kél tiszavidéki halból forte magyaros zamatú
HALÁSZLÉ.
Kitünő asztali és asszu borok 1483
4 tagból álló alföldi zenekar

STRAUSZ A.
czukorkaáru gyártási pavillonját.
A t. közönség ügyelmébe ajánljuk ugyanott mindenkinek szeme láttára készülnek finom czukorkák és azonnal eladatnak. Kiállitási emlékek 10 kr.-tól 1 frtig darabonként.
A pavillon a nagy iparcsarnok északi főkapujának sietlene van és az időleges kiállitás mellett van. 1494

Gratz M. és Társa
valódi angol ezüst ékszer és elektre ezüstöll edényes gyárosok, Birmingham és New-York
Fiókuzlet: Budapest Andrássy-ut 30
Gyári raktár, ezüst **brochok, lánczok, medaillokban,** továbbá ezüstöll kosarak, vázák és sok e szakmában vágó czikkekben gyári árak mellett. — Elárusitók kedvezményben részesülnek
Árjegyzékek bérmentve ingyen 1493

Mindenki, de különösen a Budapestre jövő idegen, kinek törekvése a legjobb, legszolidabb és mindig a legujabb férfifehérnemüt, keztyüt, valamint minden más uri divatczikkeket jutányosan megszerezni, saját érdekében helyesen jár el, ha az e téren kitünőnek ismert és 1864-ben alapitott czégbez,
GLASZ IGNÁCZ-hoz, (egyetem-tér) fordul.
Budapesti legnagyobb gyári raktára gallérban, kézelőben, kutyabőrkeztyükben férfiak és nők részére. Legkitünőbb férfi-fehérnemü specialitások.
Legfinomabb franczia szabású ingek, kizárólag Schröll-féle chifonból à 2—2·50; hasonlóan fehér ingek szines pique-betettel, a legfinomabb franczia cretton-, zephir- vagy oxford-ingek à 2·50 frt, a hires valódi angol croisée-nadrágok, évekre való, elismert tartósságu, à 1·50 frt; kutyabőr-keztyük kapocscsal, melyek évek óta a vevőktől kitünőknek vannak elismerve, à 1·40 frt, ezek nők részére elegáns bordeurral, à 1·10 frt harisnyák nyakkendők és zsebkendők dús választékban.
Szabott árak. 1239

Fogak és fogsorok a legjobb **amerikai rendszer** szerint készittetnek. Mérsékelt árak. — **Kivánatra részletfizetésre. BARNA J. Budapest, váczi-utcza 24. szám.** 1012

SZLIÁCS!
Minden e gyógyhelyet illető felvilágositással szolgál, ugyanott 25 év óta a fürdőintézet rendelő fürdőorvosa, egyetemi m. tanár
Dr. Hasenfeld M.
május 29-ikeig
1488 BUDAPESTEN, Muzeum-körut 9.

IDŐJÁRÁS május 8. regg. 7 órakor.
Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	59.9	D	3	+ 16.7	—	—
Beszterczе	—	ÉNY	1	+ 15.0	—	—
Besztercebánya	58.2	É	1	+ 11.6	—	—
Budapest	59.0	⊕		+ 14.7	—	—
Csáktornya	59.3	NY	2	+ 12.2	—	—
Debreczen	58.2	NY	1	+ 14.4	—	—
Eger	59.4	D	4	+ 12.1	—	—
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	60.9	DK	2	+ 14.9	—	—
Késmárk	—	—		—	—	—
Keszthely	60.0	K	1	+ 14.8	—	—
Kolozsvár	—	⊕		+ 14.6	—	—
Magyar-Óvár	61.6	ÉNY	1	+ 14.4	1	—
Mármaros-Sziget	57.9	DK	1	+ 15.9	—	—
Nagy-Enyed	—	—		—	—	—
Nagy-Szeben	59.8	D	1	+ 13.2	—	—
Nagyvárad	58.8	D	2	+ 12.1	—	—
Orsova	61.3	DNY	2	+ 13.4	—	—
Pancsova	59.3	NY	1	+ 15.7	—	—
Selmeczbánya	60.2	ÉNY	6	+ 10.4	—	—
Sopron	—	—		—	—	—
Szatmár-Németi	57.7	D	2	+ 14.9	—	—
Szeged	58.4	D	1	+ 15.2	—	—
Szepsi-Szt-György	58.0	⊕		+ 20.0	—	—
Szolnok	57.7	⊕		+ 14.2	—	—
Temesvár	60.9	D	2	+ 18.0	—	—
Trencsén	—	—		—	—	—
Ungvár	57.6	K	1	+ 14.2	—	—
Zágráb	59.6	NY	1	+ 13.7	—	—
Bécs	59.8	NY	1	+ 10.8	1	—
Bregenz	61.6	E	1	+ 7.8	1	—
Lesina	60.2	K	3	+ 19.2	—	—
Pola	59.7	DK	2	+ 15.9	—	—
Prága	59.5	D	3	+ 9.6	—	—

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában. A depresszió (754—756) a kontinens északkeleti, a nagy légnyomás (762—763) annak délnyugati részében van. Az idő változó, közben napos, itt-ott esővel. A hőmérséklet északnyugatról kisebbedett.

Hazánkban. Délies, részben északnyugatias, helyenkint erősebb szelek mellett, a meleg nyugaton kisebb, keleten és délen nagyobb lett; a légnyomás nyugaton nagyobbodott. Az idő delkeleten változó, közben napos, északnyugaton többnyire borus itt egypár helyen kevés esővel.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Délen derüs, északon változó, közben napos idő várható, itt helyenkint esővel, kevés hőváltozással.

VIZÁLLÁS 1885. május 8.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.78	—	áradó	M.-Sziget	1.40	—	apadó
Komárom	1.69	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.78	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.44	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	4.00	—	áradó
Ujvidék	3.15	—	apadó	Szolnok	1.87	—	áradó
Pancsova	2.21	—	apadó	Szeged	2.22	—	változó
Orsova	2.80	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.22	—	apadó
Barcs	1.71	—	apadó	**Maros**			
Eszék	2.47	—	áradó	Arad	—	0.01	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.53	—	áradó	Temesvár	0.57	—	áradó

A budapesti aru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései május 8

Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg frttól	frtig	75 kg frttól	frtig	76 kg frttól	frtig	77 kg frttól	frtig	78 kg frttól	frtig	79 kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig
bánsági búza ó	lanyha	—.—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tiszavidéki „	.	8.85	9.—	8.95	9.15	9.10	9.25	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9.55	—	—	—	—
pestvidéki „	.	8.75	8.90	8.75	9.05	9.—	9.15	9.10	9.25	9.20	9.35	9.30	9.45	—	—	—	—
fejérmegyei „	.	8.75	8.90	8.75	9.05	9.—	9.15	9.10	9.25	9.20	9.35	9.30	9.45	—	—	—	—
bácskai „	„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m. északy „	„	8.60	8.70	8.75	8.80	8.85	8.90	8.95	9.—	9.05	9.10	9.15	9.20	—	—	—	—

Gabona	Ó vagy új	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára frt -tól	kr	frt -ig	kr
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	50	7	80
árpa	„	takarmány	.	60—62	6	80	7	10
„	„	égetni való	—	62—64	7	30	8	15
„	„	sörfőzdei	—	64—66	8	20	9	50
zab	„	—	szilárd	39—41	7	15	7	45
tengeri	új	bánsági	.	75	6	25	6	80
„	„	másnemű	.	73	6	20	6	25
„	„	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	5	80	6	25
kaposzta-repcze	új	—	—	—	—	—	—	—
bánsági repcze	„	—	—	—	—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr	áru frt	kr
búza	szilárd	tavaszra	—	—	—	—
„	„	őszre	9	15	9	17
tengeri	„	máj.—jun.	6	25	6	26
zab	„	tavaszra	—	—	—	—
„	„	őszre	6	15	6	17
káp. repcze	csendes	aug.—szept.	13½	—	13¼	—

ÉRTÉKPAPÍROK

ÁLLAMADÓSSÁG

Értékpapír	%	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	96.10	96.40
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10.000	4%	—.—	—.—
Magyar papírjáradék adómentes	5%	91.15	91.45
Magyar vasúti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	146.—	147.—
Magyar vasúti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	146.—	147.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbb.) adóm.	5%	96.75	97.25
Magy. 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (els.) adóm.	5%	—.—	—.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	107.—	108.—
Magyar kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		116.75	117.25
Magyar kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		116.—	117.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	119.25	119.75
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.75	103.75
Magyar földteherment. kötvények 1867. záradékkal	5%	102.25	103.25
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	102.—	103.—
Magyar földteherment. kötvények 1867. záradékkal	5%	101.50	102.50
Magyar földteherment. kötvények horvátországi	5%	101.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	100.50	101¹/₈
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötv. (100 frt)	5%	94.50	96.—
Kir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötv. (100 frt)	5%	—	—

Értékpapír	%	Utolsó árkelet pénz	áru
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány d bóra 100 frt		—	—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4²/₁₀%	81.75	82.25
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	81.75	82.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4²/₁₀%	82.—	82.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt.	4²/₁₀%	82.—	82.50
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	107.25	107.75
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	98.—	98.50
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	125.50	126.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	138.75	139.25
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	139.50	140.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		169.—	170.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	104.—	105.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	99.—	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.50	34.50
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		123.—	124.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK			
	a) Bankok			
—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
—	Budapesti bankegyes. r. társ	100	100.—	101.—
—	Horvát leszámitoló bank		—.—	—.—
—	Közp. ipartársulati hitelint.		—.—	—.—
21	Magyar általános hitelbank	200	288.—	288.50
[illegible]	Magyar jelzálog-hitelbank	200	105.25	105.75
[illegible]	M. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	79	79.50
—	Magy. leszám. és pénzváltób.	100	—.—	—.—
—	Magyar országos bank r. társ	100	—.—	—.—
15	Osztrák hitelintézet	160	287.80	288.—
17.30	Osztrák-magyar bank	600	850	855.—
11.50	I. Magyar iparbank	100	148	149
—	Pesti magyar keresk. bank	500	550	555
—	Sziszeki hitelbank		—	—
—	«Unio» bank		—	—
	b) Biztosító társulatok			
15	Bécsi biztositó társaság		220.—	225.—
10	Bécsi élet- és járadék-bizt.	200	200.—	205
120	Első magyar ált. bizt. társ.	1000	3100	3150
—	Fonciere pesti bizt. intézet		75.—	79
—	Magyar-franczia biztos. társ.		200.—	205
50	Pannonia viszontbizt. társ.		[illegible]	[illegible]
	c) Gőzmalmok			
40	Concordia gőzmalom	500	580.—	585.—
100	Első budapesti	500	1240	1250.—
20	Erzsébet-malom		252	254.—
595	600			
50	Hengermalom		595	600
24	Lujza-malom		274	276
[illegible]	Molnárok és sütők		430	435
[illegible]	Pannonia		1030	1050
[illegible]	Victoria		342	346
	d) Közlekedési vállalatok			
—	«Adria» m. tengeri hajózási	500	—.—	—.—
—	Alföld-fiumei	200	182.50	183
—	Arad-csanádi vasut	100	—	—
—	Arad-körösvölgyi vasut	100	—	—
—	Barcs-Pakraczi vasut részv.	100	—	—
—	Báttaszék-dombovár	100	—	—
—	Debreczen-nagybányai		—	—
—	Déli vasut	200	131.—	132.—
—	Észak-keleti vasut	200	171.50	172.50
—	Erdélyi vasut	200	182	182.50
—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—	—.—
—	Kassa-oderbergi vasut	200	149.—	150.—
—	Magyar-galicziai vasut	200	174.50	175.50
—	M. ny. v. (székesf.-győr-gráczi)	200	166.50	167.50
—	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	—	—.—
—	Osztrák-magyar államvasut	200	301.—	301.50
—	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—	Szamosvölgyi vasut els. r.	500	85.—	—
—	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—
—	Osztrák dunagőzhajózási társ		474.—	476.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32	Pesti közuti vaspálya	200	583.—	585.—
[illegible]	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		380.—	385.—
	e) Takarékpénztárak.			
4	Budapest III. kerületi	50	76.—	78.—
60	Országos központi	500	430.—	432.—
[illegible]	Pesti első hazai		5600.—	5650.—
[illegible]	Egyesült Budapest fővárosi		430.—	435.—
[illegible]	Magyar ált. takarékpénzt. r.-t.		90.—	92.—
	f) Különféle vállalatok			
10.—	Alagut	105	147.—	150.—
7.20	Általános waggon-kölcs. társ.	100	81.—	82.—
[illegible]	Első magyar üveggyár r.-t.	500	—.—	155.—
—	É.-magyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
—	Franklin-Társulat könyvny.	150	200.—	204.—
65	Ganz és társa vasönt. s gépgy.		880.—	890.—
28	Gschwindt-féle szeszgyár	200	408.—	412.—
[illegible]	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	255.—	—.—
30	Kereskedelmi testület épülete		600.—	—.—
40	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	550.—	552.—
70	Pesti könyvnyomda részv.-t.		1025.—	—.—
[illegible]	Kőszén- s téglagy. (Drasche)	200	253.50	254.—
8	Nemzetk. waggonk. részv.-társ.	100	86.—	86.50
—	Rimamurány-salgótarj. vasmű	100	99.—	100.—
9	Salgótarjáni kőszénbánya	100	130.50	131.50
18	Schlick-féle vasöntöde s gépgy.	200	230.—	232.—
[illegible]	Serfőzde első magyar	400	888.—	892.—
20	Sertéshizlaló	200	240.—	243.—
—	Spodium és csontlisztgyár	200	165.—	175.—
[illegible]	Szálloda részvény-társaság		106.—	107.—
—	Szegedi szeszgy. és finom. r.-t.	200	—	—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	151.—	153.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	97.—	98.—
—	Téglagyár kőbányai	100	255.—	257.—
	ZÁLOGLEVELEK			
	Magy. földhitelint. papirért	5½%	101.75	102.75
	Magy. földhitelint. papirért	5%	101.—	102.—
	Magy. földhitelint. papirért	4½%	95.—	95.50
	Magy. földhitelint. ar. v. ez.	5%	124.50	125.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhit.	5½%	98.—	99.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	101.95	102.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	100.25	100.75
	Osztrák-magyar bank o. r.	4%	97.35	97.65
	Pesti magyar keresk. bank	6%	102.—	102.50
	Pesti magyar keresk. bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar keresk. bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- s hitelin.	6%	100.50	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	100.—	100.80
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Bpesti közuti vasp. t. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magy. jelz.-hit.-bank ny. köl.	4%	100.—	100.50
	Pesti h. I. takp. e. kib. kötv.	5%	99.—	99.50

ÉRTÉKPAPIROK		%	Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK				
Alf.-fiumei v. u. (v.-eszéki v.)	200	5%	98.50	99.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut		5%	97.50	98.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98.50	99.50
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keleti vaspálya	300	5%	96.—	97.—
Észak-keleti vasp. (aranyb.)	1000	5%	123.—	124.—
Észak-keleti vasp. (aranyb.)	200	6%	130.25	
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.		6%		
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	98.50	99.50
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	96.50	97.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	97.50	98.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	—.—	—.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	121.—	122.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	96.50	97.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v., ezüstben	300	5%	99.—	100.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn.)	200	5%	98.50	99.50
Kassa-oderb. v. (osztr. vonal)	300	5%	101.50	102.50
Kassa-oderb. v. (magy. vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.25	97.75
MAGÁNSORSJEGYEK				
Osztrák hitelintézet			175.—	176.—
Budavárosi sorsjegy			46.—	47.—
Keglevich sorsjegy			19.—	20.—
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			8.75	9.25
Osztrák vörös kereszt-egylet			15.—	15.50
Pálffy sorsjegy			40.—	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári kir. arany (vert)			5.83	5.86
Császári kir. arany (körmöczi)			5.76	5.80
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.83	9.86
20 frankos arany			9.83	9.86
20 márka			12.18	12.22
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birod. bankjegy 100 márkányi			60.90	61.10
Váltók árfolyama (látra)		Bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		4½%	60.90	61.10
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	—.—	—.—
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	49.20	49.30
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért		4%	49.10	49.20
Zürich 100 frankért		4%	49.10	49.20
London 10 font sterlingért		3½%	124.70	125.—
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.		5%	—.—	—.—

TELEFON.
Edison rendszerü távbeszélő berendezését vidéken, magányosok, gyárak, gazdaságok, tüzőrségek számára elvállal a *budapesti telefon hálózat,* Budapest, V. fürdő-utcza 10. sz. 1042

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI
savanyuvizek, valamint
LUHI-ERZSÉBET
gyógyforrás vize, — mindannyian kitünő üditő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásuak, — megrendelhetők 1110
MARSALKÓ KÁROLY
munkácsi uradalmi ásványvizek bérlőjénél **Nyiregyházán**, s kaphatók országszerte minden nevezetesebb gyógyszertárakban, füszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Fontos a kiállitás látogatóira nézve.
Egy nagyon ritkán kinálkozó alkalom utján azon helyzetbe jutottam, hogy nagyobb menyiségü nap- és esernyőket jutányosan vásárolhattam. Ezt a m. tisztelt közönséggel, de különösen a kiállitás látogatóival azon megjegyzéssel tudatom, hogy mindenki siessen szükségletét fedezni, miután a rendkivüli olcsó árak mellett a készlet, daczára annak, hogy több ezerre rug, kevés hét alatt el fog fogyni. Elhatároztam az egész készlet nap- és esernyőt a gondolható legcsekélyebb haszon mellett eladni, és hogy a közönséget a jutányos árakról meggyőzzem, a következőkben jegyzem a legolcsóbb árakat:

Legfinomabb Zveiller	3—5 frt	Férfi selyem napernyő	2—4 frt
Csipke divaternyők	2—6 „	Szövet esernyők	1—2 „
Atlas	2.50—4 „	Selyem „	3—6 „
Férfi napernyő	1—2 „	Piros selyem ernyők mesés olcsó áron	

Ismét eladók jelentékeny árleengedésben részesülnek. Kiváló tisztelettel
SCHEIN MÓR.
Budapest,
1494 nagykereskedő Erzsébettér 17. Fürdő-utcza és sas-utcza sarkán.

KÉSZ URI RUHÁK
tiszta gyapjuból kezesség mellett:
Eleg. div. felöltő 12—40 frtig.
divatos öltönyök 16—40 „
sétakabátok 18—30 „
loden-menesikof 16—40 „
téli kabátok 18—60 „
papi felöltők 20—40 „
vadászkabátok 8—20 „
leguj. div. nadrágok 6—15 „
valamint mindennemü kész uri-ruhák a leggondosabban készitve a legdiszesebb szabás, legujabb minta a legolcsóbb szabott árak mellett.
A legfinomabb angol, franczia, brünni kelmék mérték utáni megrendelések számára 1471
GROSSMANN S.
Budapest, Deák Ferencz- és bécsi-utcza sarkán.
(Az árak minden darabon rajta láthatók.) Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek

1405 Idény 1885.
A legujabb

bámulandó olcsó árakon.
Kertész Jenőnél Budapesten,
Kerepesi-ut 8. szám, a Pannonia szállodával szemben.
Atlasz finom divatos bottal, angol nickelzárral darabja — frt 2.50
Atlasz finom divatos bottal, franczia aranyküllővel darabja — frt 3.—
Atlasz a legujabb béléssel darabja — frt 2.80, 3.—
Atlasz vörös, arany crém, vagy kétszinü béléssel s széles csipkével, darabja — frt 3.30
Atlasz a legujabb béléssel, extra széles csipkével — frt 3.50
Atlasz a legujabb béléssel, himzett széles csipkével — frt 3.50
Kétszinü tiszta aranyvörös és aranybarna **selyemből** franczia aranyküllőkkel — frt 3.50, 4, 5, 5.50
En tout cas ernyők mely nap- s esernyőnek szolgál darabja 46 ctm. selyem hossza 48 ctmig, 52 ctm. 56 ctmig frt 2.50, 3.—, 3.50 frt 3.75, 4.—, 4.25
Gyermekernyők igen elegáns vörös és kék, darabja — 60 kr.
Legyezők meglepő választék, rococo, darabja 50 kr. Atlaszból frt 1.10 a legfinomabbak — frt 5.—
2000 tuczat valódi rumburgi vászon 48 ctm. nagyságu szines szélü zsebkendő, melynek ára frt 5.50 volt, minden egyes darab külön minta, a gyárnak megbizásából tuczatonkint 3 frtért kaphatók.
Esernyők 10,000 darab egy csődtömegből véve, s hogy gyorsan eladassék, bámulandó olcsón kaphatók.
Elvem a szilárdság! tehát a meg nem felelő esetben a tőlem megrendelt árukat készséggel vissza veszem.
Kertész Jenő
Budapest, Kerepesi-ut 8. Pannonia szállodával szemben.

Első magyar müarany himző-intézet.

Zászlókat, szalagokat, dalárda-, lövész-, torna- és más egyletek részére, ugyszintén templomok számára minden nemben himzéseket izraelita imaházak ó és uj szertartás szerint szállit a 35 év óta az egész országban legjobb hirnek örvendő **müarany himző-intézet**
GRÜNWALD KÁLMÁN
Budapest, országut, károly-körut 3.
Szolid és valódi 3/₆ aranyért kezesség nyujtatik. Rajzok és minta-darabok szives megtekintés végett mindenkor rendelkezésre állanak a müteremben 1440

Egyetlen és tökéletesen csalhatatlan szer, ha minden egyébb a hajhullás és kopaszság ellen nem használt, amerikai eredeti Bay-Rumom. A haj kihullását 8 nap alatt teljesen megszünteti, hámlás után annyi idő után dús ujranövéséről kezeskedem. Fejkorpa és más tisztátlanságok ellen kitünő. Mint fejmosó-viz az öltöző asztalokon nélkülözhetetlen. — Ára 1 frt. 40 kr. Főraktár Wessely J. okleveles gyógyszerésznél, Bécsben, I., Augustinerstrasse 7. sz. Fontos czimem nélküli palaczkok — hamisitványok!!! Postai szétküldés naponként.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. 1348

Brünni szövetek
valódi gyapjuból, uri ruhának, 3—8 méter hosszaságban, méterenkint 1 frtjával s feljebb kapható utánvét mellett az alább jegyzett, pontosnak és szolidnak ismert czégnél:
Tuchfabriks-Niederlage „Imhof"
Brünnben 274
Árjegyzék kivánatra bérmentve.

Szönyegek
felfeszitését és levételét elvállalja **Frankl B.** kárpitos mühelyem Deák-utcza 7. szám legolcsóbb árak mellett. Ugyanott szönyegek a nyári idön át őrizett alatt átvétetnek 1459

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Házassági szerző, ki ugy a főváros mint az ország legjobb köreiben ismerős és fogadtatik, ajánlja szolgálatait Mérey alatt a kiadóhivatalban. 1478

Eladás.

Zongora és szoba-butor. Egy kevéssé használt rövid zongora, kitünő jó bécsi készitmény, ugyszintén többféle szoba-butor elköltözés miatt jutányos áron eladandó, dohány-utcza 50. sz. 3. ajtó. 1449

Eladó hetilap. Föld vagy házbirtokért cserébe adok egy a legbiztosabb alapon álló hetilapot, melynek évi tiszta jövedelme 5000 (ötezer) frt és kis utánjárás mellett 8—10 ezer frtra emelkedik. E lapot elutazás miatt készpénzért is olcsón eladom. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 2143

Eladók: egy 10 lóerejü lokomobil-cséplőgép és kazánlépitővel (elevator), egy 8 lóerejü lokomobil. A gépek egész jó karban vannak. Bővebbet a kiadóhivatal. 1126

Eladó 2107 több ezer cserépszárító **deszka** Hol? megmondja a kiadóhivatal.

50 hektoliter illoki 1877-iki jó vörös bor eladó. Czim a kiadóhivatalban 1093

Rövid zongora, majdnem uj, erős hangu, elegáns külsejü, jóhirnevü gyárból, hirtelen bekövetkezett körülmények miatt jutányos áron kapható váczi-utcza 18. sz. 3. em. 6. szám. 1451

Régen fennálló vaskereskedés eladó 16,000 lakóval biró élénk városban. Bővebbet a kiadóhivatal. 944

Eladó cséplőgép, Egy igen jó 8 lóerejü Bobey-féle gőzcséplőgép (locomobile), mely malomhoz is alkalmazható eladó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 1021

Butorok 1213 ujak és használtak, kerti, bolti, vendéglő és kávéházberendezés, tüzmentes pénzszekrények, mindenféle vasbutorok, a legolcsóbb áron kaphatók uj vásártér 6. sz.

Ritka alkalom. Egy 36,000 lelket számláló városban, a főtéren egy elegánsan berendezett füszerkereskedés, kitünő trafik, bélyegáruda és lottógyüjtődével azonnal, de legkésőbb május végéig előnyös feltételek és olcsó boltbér mellet eladó. Kimutatható évi forgalom 30,000 frt. Szükségeltető tőke 3—4000. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1122

Zongora szép és jó, ujabb szerkezetü vastámasszal, elutazás miatt olcsó ár mellett eladandó, 4. ker., zöldfa-utcza 42., földszint második ajtó jobbra. 1450

Alkalmazást keres

Gyermekek mellé vagy gazdasszonynak kinálkozik akár helyben, akár vidékre tisztességes családhoz egy tapasztalt középkoru nő, mérsékelt járadék mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 2064

Egy teljesen megbizható jómódu ember alkalmazást keres mint házfelügyelő, vagy ehhez hasonló állásra ajánlkozik. Az illető biztositékot is képes letenni. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2096

Egy fiatal özvegy nő, kinek egy 6 éves fia van, mint házvezetőnő vagy kulcsárnő óhajt alkalmaztatni valamely magas ur házánál. Levelek «A. A.» czim. 2049

Egy okleveles gépész (kovács és lakatos) keres valamely nagyobb uradalomban, cséplési vagy éves állást. Bővebbet a kiadóhivatal. 1118

Egy jobb családból való özvegy asszony mint társalkodónő alkalmazást keres. Levelek a kiadóhivatalhoz czimzendők «özvegy asszony 111» czim alatt. 2129

Ajánlkozás. Házitanitónak, irnoknak, felügyelőnek, ispánnak vagy raktárnoknak szerény feltételek mellett helyben vagy vidékre ajánlkozik egy, az algymnásium 4 osztályát, tanitóképezdét és a kassai m. kir. rétmester-iskola 1-ső tanfolyamát jó, illetve kitünő sikerrel végzet 25 éves, ág. hitv. nőtlen, jó bizonyitványok birtokában lévő fiatal ember. Három nyelvet beszél, a cs. kir. utász ezrednél számvevő altiszt volt, kir. közjegyzői és községjegyzői irodában 2 évig alkalmaztatott. Irása csinos és gyors. Becses ajánlatok e lap kiadóhivatalába «Házitanitó» czim alatt kéretnek. 2127

Alkalmazást nyer

Házi kisasszony jó családból, magyar és német nyelvben, női kézi munkákban és házi teendőkben jártas 100 frt évi fizetés és teljes ellátással alkalmazást nyerhet. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 1100

Csinos fiatal müvelt *kisasszony* alkalmazást nyer egy helybeli elegáns üzletben mint *elárusitónő*. Aki ily minőségben már állásban volt és biztositékot nyujt, előnyben részesül. Arczképpel ellátott irásbeli ajánlatok «Elárusitónő» czimmel e lap kiadóhivatalába küldendők. 2138

Lakás és bérlet.

A császár-fürdő közelében egy három személyre berendezett szoba és konyha május 1-től, szeptember végéig kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2130

Muzeum-körút 5. sz. alatti házban I. emeleten 3 szoba, előszoba, konyha, butorozva és felszerelve esetleg butor nélkül is, augusztus 1-jéig kiadó. 1127

Intelligens nyári lakó kerestetik Ujpesten, közel Palotához két csinos szoba, külkonyha, lugas, árnyékos udvar és kert kiadó. Tekepálya a háznál. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1125

Oktatás.

Fiatal intelligens ember, ki egy 9 éves fiú mellé mint nevelő óhajt alkalmaztatni és ily állást akár a vidéken is betöltene, kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 2137

Iskolaszéki elnök urak becses figyelmében. Egy gyakorlatilag kitünő sikerrel működő nős r. k. vallású tanképesitett elemi néptanitó és okl. tornatanitó, ki több éveken át mint állandositott községi osztálytanitó működik és kinek neje képesitett kisdednevelőnő; ohajt oly város vagy községben tanitói állomást, hol nejének kisdedóvodát nyitni érdemes lenne, különösen hol némi évi segélyt kapna. Neje még a női kézimunka tanitásra is vállalkozhatik. Bővebb felvilágositást nyujt a kiadóhivatal 2128

Különféle.

Elegáns 1177 **lakás-berendezés** 6 szobára, közöttük sötét tölgyfa ebédlő, egy diófa-hálószoba, egy selyem-Bordeaux-Brocat-garnitur, fekete betétü tükör consollal ebédlő-pamlag és egyébb butordarabok egyenként vagy összesen azonnal olcsón eladó. Andrássy (sugár) út 36. sz. I. em

Minden üzleti vagy magán, kényes természetü bajos megbizásokat 599 **teljesit!** az Öst. Interventions-Bureau Bécsben, VI. Casapiccola.

BUDAPESTI KALAUZ.

Szállodák:
Pannonia szálloda.
London szálloda, az osztr. magy. vasuti indóházzal szemben.
István főherczeg szálloda.
Fehér ló szálloda, Kerepesi-ut 15-ik szám.
Schmidt Orient szálloda
1356—68

Kávéházak:
Szidon kávéház, Ferencz-József rakpart Thonet-udvar
Union-kávéház, váczi-körut 16. Naponk. zeneestély. Saját zenekar.
Imperial-kávéház, váczi-körut 48. (Női zenekar).
Árvai Kecskeméti kávéház, a borz-utcza sarkán. Naponkint zene.

Sörházak:
Nemzeti szálloda, (Kukovetz M.) kitünő magyar konyha, olcsó árak, nap. zene.
Mikle Nándor, a polg. lövöldével szemben. Naponkint zene.

Mulatságok:
Orpheum Prugmayer József hajós-utcza 27. sz. legszebb és legolcsóbb mulató hely. Naponk. nemzetközi előadás. Páholy 4 frt. Páholyszék 1 frt 1. hely 80 kr. Bemenet 50 kr. Karzat 30 kr.
Herculanum, (Freund, apród-utcza 1.) Naponk. előadás. Énekesnők: Freundné, Königswarth, Werner, Nagy Mariska, Baumgartner. Énekesek: Grüne, Prokesch, Tauer, Zimmermann.

1397
BUDAPEST, **KOTZÓ PÁL** üllői-ut 18. szám.
Tessék megtekinteni gépraktáromat!! *Tessék megtekinteni gépraktáromat!!*
nem csaló külsejü fényezett „kiállitási gépek", hanem eladásra szánt gépek vannak felállitva.
hol a gyakorlatban legjobbnak elismert gépek kiválaszthatók, megvehetők és azonnal átvehetők.
!! Különös figyelemre méltók !! R. GARRETT & SON compound gőzmozgonyai 40% tüzelőanyag takaritással. R. GARRETT & SON kitünő gőzmozgonyai, könnyen hozzáférhetők, kiváló szilárd, tartányok nélküli hajlitott fedelü tüzszekrénynyel.
Leszállitott árak.

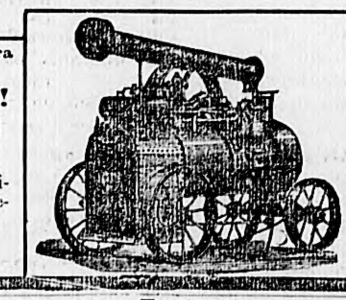

!! Különös figyelemre méltók !! R. GARRETT & SON világhirü cséplői szab. 4-szer forditható aczél dobsinekkel. Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes. JÁRGÁNYCSÉPLŐI tisztitó szerkezet és a nélkül kapcsolatban Kotzó-féle szabad. harang-járgányokkal stb. stb.
Kedvező fizetési feltételek.

TRADE MARK AYALA & Co CHÂTEAU d'AY
CHAMPAGNE **AYALA & Co.** Főképviselő: LENOBEL MIKSA, Wien, I., Grünangergasse 2. Magyarországi képviselő: Fromm Antal Budapest, Dohány-utcza 30. Deutsch A. Arad, iskola-utcza 3.

Gyöngy
az erdélyi bortermő vidék gazdag kincseiből
1334 **„Muskotály kabinetbor"**
nemes tüzü, kellemes aromáju és csodálatos illatu.
Egy nagy palaczk 1 frt 90 kr.,
kapható Teutsch B. József (borkivitel Segesvárott, Erdély) borraktárában
Budapesten:
Brázay Kálmán
nagykereskedőnél muzeumkörut 23.

Dr. LERAS-féle
PHOSPHORSAVAS VAS
(vas-phosphorát.)
Ezen világos, viztisztaságú csaknem iznélküli folyadék a legkönnyebben megemészthető állapotban tartalmazza a vasat és azon nagy előnynyel bir a többi vastartalmu gyártmány fölött, hogy a gyomornak minden megterhelése nélkül még a leggyöngébb személyek is használhatják. Ezen szer kiváló szolgálatot tanusit nőknél és fiatalabb fejlődő leányoknál, kik sápkórban szenvednek; szabályozza a havi tisztulást, növeli az étvágyat s főként erősitő gyógyszer, tehát hasznos lábbadozó és gyenge gyermekeknek.
Raktár az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában. Budapesten Török József gyógyszerésznél. 341

Legujabb szabadalmazott találmányok Klinkerfues tanártól.
IDŐ-JELZŐ, az első egyedüli készülék, melynek reális értéke van az időnek előre való meghatározásában. Minden számitás fölösleges.
AVERTISEUR előre jelzi az éjjeli fagyot és zivatart. 1483
Egyetemes Hygrometer, lényegesen javitott nedvesség mérő, mely egyszersmind a harmatot is jelzi. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Stifter Gustáv, Bécs, I., Eschenbachg. 10.

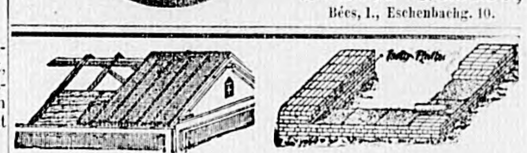

Asphalt elszigetelő lemezeket alapzatok, boltozatok, jégpinczék, vizmedenczék vizmentes befödésére asphalt mastic compositiot nedves falak befödésére
Kőfedélpép vagy fa-cement tetőfedeleket több évi kezesség mellett; kőfedélpépeket 10 négysz.-méteres tekercsekben; fedéllakot feketét vagy vöröset, pépre, zsindelyre vagy bádogtetőre
ajánl
WEIL és FISCHER Budapesten, külső soroksári ut. *vegy. kátránytermékek, karbolsav, kőfedélpép és facementgyára.* Minták, árjegyzékek és fontos képes utasitás a mazánfedésre, utasitások az elszigetelő lemezek alkalmazására és nedves falak befödésére ingyen és bérmentve. 782

A Rózsahegyen
egy szép és egészséges fekvésü, szép kilátással biró **családi ház** (saroképület) **kerttel** eladó. Az iskolákhoz közel fekszik, télen ugy mint nyáron lakható és bármelyik városrészből 25 percz alatt a közúti-vaspályán elérhető. Értekezhetni a Thury-féle papirkereskedésben, Kristóf-tér 6. szám alatt. 1461

Gép-sodrony-fonatok.

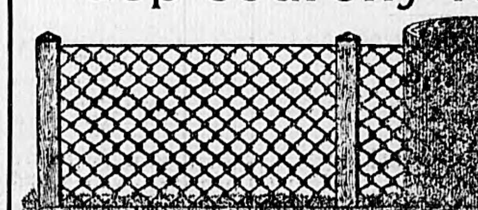

Vas vagy horganyozott vashuzalból oszlopokkal vagy a nélkül kertek, erdők, vadaskertek, tyukudvarok, gazdasági telepek, ménesek stb. bekeritéséhez, továbbá ablak és üvegtető rostélyzatok stb.-hez készittetnek.
KOLLERICH PÁL ÉS FIA
cs. és kir. udvari szállitók 526
első magyar sodronyszövet, fonat és szitaáru gyárában
Budapesten, IV., Ferencz József-rakpart 21. sz.
Árjegyzék és mintalapokkal, valamint a felállittatni kivánt kerités méreteinek megjelölésénél pontos költségjegyzékkel készségesen szolgálunk.

8 dij-érmet nyert 1851, 1853, 1855, 1862, 1867, 1875, 1878.
Arany-érem az 1884-ik egészségügyi kiállitáson Londonban.

Cleaver F. S. Terebene-szappana
kivétel nélkül a legjobb létező szappan arra nézve, hogy bőrt puhán, gyöngéden és tisztán tarthassuk. A legkitünőbb orvosi tekintélyek által megvizsgálva és ajánlva.
Cleaver F. S. illatszer-készitményei
kitünő minőségük és mindenütt kiállják a versenyt. Kapható minden jelentékenyebb illatszer-üzletben és gyógyszertárban
Gyár: 32, 33 és 34 Red Lion street, London. Vezér-ügynökök: GRÜNZWEIG és ZWIBACH 1430 IV., Váczi-utcza 11. sz. Budapesten.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY LEGMAGASB ELISMERÉSE.

KÉSZ GÉPSZIJAK
minden nagyságban **ragasztott** és **szögezett** vagy **varrott hazai készitmény** olcsóbban mint ezelőtt.
ÉDER TESTVÉREK
első magyar gépszijgyárában 1401
BUDAPESTEN, Zrinyi-utcza 4. sz.

Hütő- és ételfentartó készülékek elismerve mint a legjobb és legszolidabb szerkezetüek; háztartások-, vendéglők-, serfőzödék-, kávéházak- és czukrászdaknak ajánlja saját gyárában készült hordozható jégszekrényeit 1102
BREITNER BERNHARD
Főraktár: VI., király-utcza 44. Gyár: hajós-utcza 3.
Nagy választék: önhabzócsapok-, hordódugaszok, fagylalt tartályok- és fagylalt késztő gépekben. — Képes árjegyzék kivánatra portomentesen küldetik. — Csomagolás ingyen.

Kiadó nyárilak.
Bia községben, a főváros közelében, vasuti állomás Bia-Torbágy, — Budapest-szőnyi vasutvonalon — 7 szobából és szükséges mellékhelyiségekből álló, jó karban levő épület, nyári laknak azonnal kiadó. 1457
A közelebbi feltételek az urodalmi intézőségnél Bián megtudhatók.

Pályázat.
A Batthyany-Strattmann herczegi hitbizományi uradalmaknál egy főerdészi állomásra pályázat nyittatik.
Ezen állomással szabad lakáson kivül évi 1500 frt készpénz fizetés és a rendszeresitett nyugalomdijra való igény, hivatalos utazásoknál pedig a felmerült költségek szabad felszámitása van egybe kötve.
Felhivatnak tehát a pályázni kivánók, miszerint az 1879-ik évi XXXI. t. cz. 36. §-ában megszabott minősités igazolására szolgáló bizonyitványaikat, továbbá eddigi alkalmaztatásukról szóló, ugyszintén életkorukat, erős és ép testalkatukat, különösen jó látó és halló képességüket, a magyar és német, de különösen a magyar nyelvnek szóban és irásban való teljes birását igazoló okmányaikat a sajátkezüleg irt folyamodványukkal alulirt vezérigazgatósághoz legkésőbb f. 1885. évi május hó végéig nyujtsák be. A folyamodványban határozottan kiteendő, hogy folyamodó kineveztetése esetén, mikor lenne képes állomását elfoglalni. Megjegyeztetik, hogy ez állomás azonnal is elfoglalható.
A Batthany-Strattmann
1447 herczegi hitbizományi uradalmak
vezérigazgatósága
Bécs, I., Kolowratring 4. sz.

Haszonbéri hirdetés.
A báró Schilling család tulajdonához tartozó pt.-katymárdi fekvőség Ta.-Szt.-Imre határában, Jász-N.-Kun-Szolnok megyében,
folyó év szeptember 29-től kezdve, hat egymásután következő évre
haszonbérbe adandó. A megállapitott bérleti feltételek Tekintetes Karesai János urnál a birtokon megtudandók.
Bérkedvelők kéretnek, a megállapitott bérleti pontozatok megtartásának feltételéhez kötött irásbeli bérajánlataikat, f. év junius hó 5-ig Schirger Viktor czime alatt, Lőcsé-re (Szepesmegye) intézni, azon nyilatkozattal, hogy ajánlataikhoz junius hó 15-ig kötötteknek tekintik magukat, mivel ez utóbb nevezett napig a haszonbér végleges megkötése bekövetkezni fog. 1472

Marillavölgy magasan fekvő **gyógyhely.** 1369
Hidegviz-, belégzési-, savó- és szőlő-
GYÓGYINTÉZET
hydro-electromos fürdőkkel és gyógytest gyakorlatok s massagehoz szükséges berendezéssel
Marilla-völgyben
a regényes Aninában Oravicza mellett. Temesvártól 4½ óra, Báziástól 3½ óra alatt elérhető.
Az idény kezdete május 15., a szőlő-kura kezdete szeptember elején.
A váltólázmentes Marillavölgy 2500 lábnyira fekszik a tenger szine felett sürü fenyős erdőben, teljesen por- és szélmentes, tiszta balzsamos levegővel és derült, enyhe éghajlattal bir, alig észlelhető hőmérsékingadozással. Földrajzi fekvése miatt kora tavasza és igen késő gyönyörü ősze van. A berendezés kényelmes, bő alkalom kirándulásokra. A lakáshiányon egy második uj épület által segitve van. Az árak junius 15-ig és augusztus 25-től mérsékeltettek. Posta és távirda az intézetben. — Közelebbi felvilágositást ad az alulirt.
Dr. HOFFENREICH.

HIRSCH & FRANK
BUDAPEST.
V., fegyvergyár-utcza 4. sz.
ajánlják legjobban berendezett *gép-mühelyüket* mindennemü *gép-javitás* kivitelére a legpontosabb és legszolidabb szolgálat biztositása mellett. 1005

APONARIA gyapjumosópor „gyökér", oliva-, gépolaj, gyári gépolaj, vulcan GEHLAJ savanymentes. SZAVOSZT ALPHONS-nál Budapest, V. ker., első fő-ut 11-dik szám. Uj elővevés szerint: V. kerület, Arany-János-utca 11-dik szám Szitányi-ház.

Már május 15-dikén lesz a 1465 **tiszai sorsjegyek** huzása
Főnyeremény **100,000 frt.**
Egy igérvény csak **2 frt** és 50 kr. bélyeg.
LŐRY J. *bank- és valtóüzlete* Budapest, hatvani-utcza 17.

Legtisztább, legjobb kávé pörkölés, darálás és főzés nélkül kapható a
kávé-essencziából,

mely a legtisztább kávéból van előállitva, **minden keverék nélkül.** 2—3 kávés kanál essenczia egy csésze forró vizben vagy tejben azonnal a legkitünőbb kész **fekete** vagy **melange-kávét** adja. Egy liter **1-a minőségü essenczia** több mint 120 csésze kávéra elég, 1 frt 90 krba kerül. Kapható ¼, ½ és egész literesben. —55 1 frt, 1 frt 90 kr.
Falun való tartózkodás mellett nagyon alkalmas.
Cs. k. kiz. sz. I. bécsi kávékivonat-gyár Becsben, I. Getreidemarkt 14.
Főraktár Budapesten: Szenes Ede urnál, a Dorottya-utczában és a sugáruton. 1007

Legnagyobb jól berendezett
uri- és fiu ruha-raktár
csodálatos olcsó árakon és pedig:

1124	frttól frtig
felső kabátok	8—22
öltözetek	10—25
nadrágok	4— 7
nadrágok s mellények	5—10
fiu-öltözetek	6—10
fiu-felsőkabátok	4— 9
gyermek-jelmezek	3— 6
szalon-öltönyök	16—26
vizmentes felsőkabátok	16—22

a legjobb angol, franczia és brünni szövetek mértékszerinti megrendelésekre
Adler D. Adolf-nál
Budapesten, Deák Ferencz-utcza 23.

Dr. Miller-féle
MOHNÖVÉNYNEDV
hatásában meglepő s az orvosok köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, kezdetleges tuberkulozis, főkép a lélekző szervek affekczióinál legjobb sikerrel alkalmazzák és rendelik. — Egy eredeti tégely **ára, használati utasitással együtt 60 kr.**
Miller-féle tyukszembalzsam
csalhatatlan szer **tyukszem, szemölcs** és **fájdalmas börvastagodás** ellen. Egy dobozban levő üveg ára ecsettel és használati utasitással együtt **60 krajczár.**
Beküldetett: 1444
Miller J. gyógyszerész urnak Brassóban.
Örömmel konstatálom, hogy mindkét készitménye mohnövénynedv és tyukszembalzsama, ugy nálam mint nőmnél pompásan bevált. Várakozásomon tul megelégszem a sikerrel. Sternberg (Morvaország) april 1. 1885. Schwarz Gusztáv kereskedő.
Az összeg és 10 kr. csomagolási költség előleges beküldése után e készitmények bárhová postabérmentesen szállittatnak. Két doboznál kevesebb nem küldetik.
Budapesten valódi minőségben kapható: Édeskuty L.-nál, Thallmayer és Seitz-nál. Török J. gyógyszerésznél, Neruda Nándornál, Emmerling és Rabsch-nál, Gyarmathy Gyulánál, Gerhardt Antalnál, Takáts Lajosnál. Budán: Steden J.-nél és Schadel J.-nél. Bukarestben: Brus F. gyógyszerésznél. Brünnben: Grolich J.-nél. Linzben: Trauner F.-nél. Lembergben: Rucker S.-nél. Prágában: Vsetecka és Appeltnél. Pozsonyban: Hornband Istvánnál. Bécsben: Neustein Fülöpnél. — Azonkivül kapható Magyarország és Erdély minden nagyobb gyógyszertárában és füszerkereskedésében.

Titkos betegségeket tehetetlenséget, elgyengült férfierőt, bujakóros és bujasenyves bajokat, vizellési nehézségeket, ugyszintén idült bőrbajokat gyógyit
BESENBEK A. orvos-sebész és szülész, 20 év óta e téren különleges orvos. **Rendel:** reggel 9—4 óráig és este 7—8-ig. — **Lakik:** **Budapest, belváros, ujvilág-utcza 13.,** földszint I. ajtó. 1371

HERTSKÓ GÁBOR
a magy. kir. pénzverde által jezett
arany-áruk és óra-gyára
BUDAPESTEN, Károly-körút,
a katonai laktanya főkapuja mellett.
14 karatos hölgy-gyürü . . frt 2.50-től feljebb.
14 karátos pecsét-gyürük . . . frt 4.50
Valódi gyémánt-gyürük 7.50
14 karatos arany fülbevalók . . . 5.—
14 karatos gyémánt fülbevalók . . . 12.—
14 karatos arany melltük . . . 8.—
Fantazia-melltük . . . 6.—
14 kar. ar. láncz ok ür- s hölgyeknek . . 20.—
14 karátos arany-karpereczek frt 20.—
Fantázia-karpereczek . . 4.—
Uri és hölgyi-készletek . . 14.—
Órák:
Nickel henger-órák . . . 5.—
Nickel-horgony-órák . . . 7.—
Ezüst henger-órák . . . 6.50
Ezüst henger-órák kristályüveggel . . . 8.50
Ezüst henger pat. duplafed. . 12.50
Ezüst lapos horgony-órák . . 11.—
Ezüst dupla horgony . . . 14.—
Ezüst dupla horgony 1. min. frt 18.50
Ezüst lapos remontoir . . 12.—
Ezüst dupla patent remont. . 16.—
Ezüst dupla horgony remont. . 20.—
14 karátos arany hölgy-óra . . 18.—
14 kar. ar. hölgy-óra dupla . . 26.—
14 kar. ar. hölgy remont. óra . 25.—
14 kar. ar. hölgy dupla remont. . 30.—
14 karátos arany uri óra . . 18.—
14 karátos ar. dupla uri óra . . 25.—
14 karátos ar. uri remontoir . . 28.—
14 karátos arany uri dupla remontoir 40 frttól egész . . 180.—
A drágakövek valódiságáért irásbeli kezességgel szolgálok.
Kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek. Vidéki megrendelések csak utánvéttel pontosan teljesittetnek. 632

RUSTON, PROCTOR és Tsa BUDAPEST
nádor-utcza 41. szám alatt,
ajánlják világhirü gőzmozgonyaikat fa- és széntüzelésre; szalmatüzelő-gőzmozgonyaikat; **gőzcséplőgépeiket,** *leguj. lényeges javitásokkal ellátva; leszállitott árakon* s a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett. 1100

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.